

౨౦౩౩

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 24 తేది మంగళవారము } No. 235.
నంపుటము. ౮ } దుర్బతినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧ } సంచిక. ౨౩౫

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషినరి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి.

బ్లాక్ స్టోను సూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చునట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంతివిలాసము, ఎంజిను ముద్రాను

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండుకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజనీయరులు

[(1806)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పిలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. నులభ వెల 0-10-0 అణాలు



మోహినితైలము

సీసా 1-3 0-12-0.

తామరతైలము

కచ్చి 1-3 0-8-0

పండ్ల పొడి

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు,

మిత్రమండలి గ్రంథములు - గుంటూరు.

ఈ నాల్గింటిని కొను వారికి ౧౨ అణాలకే యిచ్చెదము. చందాదారులై నియమితముగ మా పుస్తకముల దీసుకొనగోరువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

(3336)

కొలవల శృష్టసోమయాజి, యం. ఏ. యల్. టి.

(3081) “కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తిగల్లి గజము పొడుగు గలవి. సొగసులు. 1-3 రూ 4-8-0. దీక్షను కొనుపారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చులేలే. వలయువారు అర్హులతో ఒకరూపాయి అదాపు సంపాదించి, వెంకటేశ్వర్లు అండ్ సన్స్ కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ కు పెద్దాపురం, (గోవాపరిజిల్లా) కె.టి.గ్రాఫిక్ అండ్ డిజైన్ “ఇండస్ట్రీస్” పెద్దాపురం.

మౌనమున నున్నప్పుడు రాజాజ్ఞానులగు రాజకర్తలు వచ్చిరి. (శ్రీయశోబనులు) ను
 ను రామజోగిగారును, దేవులపల్లి వెంకటరామకృష్ణ బ్రహ్మ
 శాస్త్రిగారును, కంభంపాటి సాంబయ్యగారును ముగ్గురి
 పూడి శీతారామశాస్త్రిగారు కాత్రింగుట్ల నితాహారముల
 నిరసించియున్నను అప్రత్యక్షమున కెట్లు సేవజేసినదియు, తద్వారా
 భక్తకమలాతరు ఋణము నెట్లు తీర్చుకొనినదియు సవిశ్రమముగా
 నుపవసించిరి. గ్రామములందరును, నదరు శీతారామశాస్త్రి
 గారు ముగ్గురినిపాలించి విషయమై ప్రత్యేకముగా శుభ్ర కెట్లు
 సేవజేసినదియు జ్ఞప్తి తెచ్చుకొని నదరువారి సందేశముసార
 ము ప్రవర్తించి నిశ్చయించుచున్నారు. ఉపన్యాసక అంశముల
 వ్యయకుండుటకు హెచ్చరించిరి.

జాబులు

స్వదేశ మునివారణసంఘము

జమాఖర్చు

ఖర్చు - 1300 రాటములకయం చార్జీలు 2991-13-1, ప్రతిదూది క్రయం 1910-1-9, ఏడుడుకూలి 276-1-0, వడుకు కూలి 786-14-7, శిల్పపోత, బట్టనేత 56-15-0, భోజనంరైలు వాయిరాఖర్చు 460-11-10, ఆద్యాన్యలు 89-5-0, బాకీలు 128-11-0, బండపాడుకలు 91-0-0, జీతములు 191-10-10, చిల్లాఖర్చులు 191-15-10, పోస్టేజి 34-5-0, నిల్వమొత్తం 788-10-4, మొత్తము 7818-4-3.

జమ: - చెన్నై పురిలో వసూలైన రందాలు 2-0-0-0 స్వరాజ్యనిధిసంఘి విశాఖము 1000-0-0, గూ. రామచంద్ర రావుగారి ఆద్యాన్య 100-0-0-3, రాటముల అమ్మకము వల్ల జమ 2-0-0-0, మొత్తము 2000-0-3.

(సం.) యస్. ఓ. మేడం వెంకయ్య

(సం.) గరికపాటి వెంకన్న

(సం.) గూడూరి రామచంద్రరావు

పన్ను లియ్యకుండుట.

ఈనెల 7 తేదీని బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యగ్రామ సభవారు ఈ సంవత్సరము సగూర్పు శిస్తులు చెల్లింపకుండు విషయమై ఆయాజిల్లాల పరిధిలో ననుసరించి ఆయాజిల్లాసంఘములు నూచింపవలసిందిగా తీర్మానము చేసెనున్నారు. కాన పన్నులివిషయమై ఆలోచించుటకు ఈ నెల 30-న తేదీన నెల్లూరులో జిల్లాకలెక్టరున్ను, ఇంకా యితర విధముల సర్దారు పన్నుల చెల్లించువారున్ను, సభచేయుదురు. ఆదినమే జిల్లాకార్యగ్రామ సంఘసామాన్యసభకుడ జరుగును. గనుక అందరు తప్పక రావలసిందిగా కోరుచున్నాము.

(సం) ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య

(జిల్లాకార్యగ్రామసంఘాధ్యక్షులు)

(సం) తిక్కనరపు రామిరెడ్డి

(జిల్లాకార్యగ్రామ సంఘ కార్యదర్శి)

వ.రా: - కరణం మునుసములు త్వరలో రాజీనామా నియ్యగోరుచున్నాము.

కాంతి సైన్యము

అడవలదివి: - 23-12-20 తేదీన యీ గ్రామములో బహిరంగసభజరిగింది. "కాంతి సైన్యము" సెలకొల్పడమైనది. 12 గురు ప్రస్తుతము నైనులగా చేరి. శ్రీ మత యల్లాప్రగడ అంక రాజుగారిని దళనాయకునిగా నెన్నుకొనడమైనది.

కోమరవోలు: - 21-12-20 తేదీన సభ జరిగి కాంతి సైన్యమును సెలకొల్పడమైనది. 12 గురు కాంతిసైన్యకులగు చేరిరి. శ్రీ మత యల్లాప్రగడ వెంకటసుబ్బయ్యగారు దళ నాయకుడు.

కూనకపూడి: - 21-12-20 తేదీన యీ గ్రామపురవాసులు అమితోత్సాహముచూపి శ్రీ గాంధీమహాత్మునిపటము జయ జయధ్వనులతో ఊరేగించి తదుపరి బ్రహ్మశ్రీ దుగ్గిరాం పున్నయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద సభజరిపిరి. సుమారు 200 మంది చుట్టుప్రక్కల గ్రామీయుల నుండిచ్చి శ్రీ ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణుని జన్మస్థానమున సర్వభవచిరి. ధూళిపూడి జాతీయపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు బ్రహ్మశ్రీ బ్రహ్మాంధం నరసింహంగారు మాడుగుంటకాలము గంభీరోపన్యాసము చేసి చాల కాలమునుండి గాననిద్రలో నున్న యీ పురవాసులను మేలుకొలిపిరి. 24 మంది కాంతి సైన్యకులుగ చేరిరి.

కాంతి సేన

ఆంధ్రదేశమున, పన్ను లియ్యకూడ దనియు, ఆయా జిల్లాలపరిధిలో బట్టి జిల్లాసంఘములవారు యోచించి ఆయా జిల్లాలలో నీతిర్యాసము చేసికొనవచ్చు నని రాష్ట్రసంఘము వారు అధికార మిచ్చియుండిరి. మొట్టమొదట, గుంటూరుజిల్లా సంఘము పొన్నూరులోకలసి కొన్ని ప్రదేశములు మినహాయించి ప్రభుత్వమువారికి పన్ను లియ్యకూడదని తీర్మానించుచుండెను. పన్ను లియ్యకపోవుట సులభముకాని ముకసారి పనిప్రారంభించినయెడల ఆపాంతముగ నట్లునిలిచియుండుటయు తరుఫర్మము. మధ్యవిదుమట అభిమాధము. అయితే సాంతముగ నిర్వహించునది సాధనము కాంతిము వహించి ప్రజలు ప్రార్థించవలెను. ఈపద్ధతి నవలంబింపబూనిన ప్రతిగ్రామమువారును ముందు కాంతి

పన్నుల చెల్లింపకుండుట

ప్రజాభిప్రాయము నీవజ్ఞాత్ర మేనియు పాటింపక యధావిధి తన నిరంకుశాధికారమును చలాయించు నిష్పంధవిధానమును ఆనులనం దుంచిరి. కాంతి సైన్యముల గూర్చుట సేరముగ సెంచబడినది. అందువలన నుత్తర హిందూస్థానమునందు అసహాయవాదుల దృఢనిశ్చయ మతిత్వతరముగ పరిశుభం దేబడినది. సార్వజనిక కాసనతిరస్కారము నవలంబింప ప్రభుత్వమువారే వాచకు ప్రోత్సాహ మొసంగిరి. దక్షిణాపధమునందో యల్లా గాదు. ప్రభుత్వమువారు సార్వజనిక కాసన తిరస్కారమున కవకాశమును గలిగిపరైరి. అచ్చటచ్చట కొందలు క్యత్తులు మూత్రమే నిర్బంధింపబడుటచే నయ్యది సాధ్యము గాకుండినది. గుంటూరు నాయకులు ను, తదితర భాగములందలి యాయకులును కాసనతిరస్కారము నమూలలోనికి దేవలయునని బ్రహ్మపురమునందు జరిగిన యాంధ్రరాష్ట్రీయసభయందుండియు సతిరుతూహలముతోడ ముండంజవైచుచుండిరి. ఆంధ్ర నాయకులను, జాతీయచోరకా క్యానిర్వాహక సంఘమువారును వీరిని స్వరాజ్యతీర్థాగమున కవసరమయిన ముఖ్యాంగమును సేంబం నవకాత మొనంగరైరి. విూదు గాంధీమహాత్ముడు సార్వజనిక కాసనతిరస్కారమున కుత్సాహించుటకై బాల్గోలి నాడి యాడు తాలూకాలను సంసిద్ధముగావించి, తా నచ్చట ప్రభుత్వమువారితోడ పోరాటమునకు గడి గు ననియు అప్పుడు మిగిలిన రాష్ట్రములవారు తమ సైన్యముల నన్నా వాము గావించుకొనవలసిదయ్యె కాని యెంతమాత్రము కాసన తిరస్కారయోధ్యమునకు పోరాదనియు చెప్పియుండెను. అందువలన నాంధ్రులు సమయముకై వేదియుండి తమ యుద్ధ్యము నునుపకాంతి జేసికొనవలసి వచ్చెను. జాతీయ మహాసభకు పూర్వమే మొదలిడవలసిన యాకార్యము బొంబాయి నగరము నందు కనపించిన దౌర్జన్యమువలన నాగినది. తరువాత జాతీయ మహాసభయందు కాసనతిరస్కారము నమలు నందు జెట్టుట కర్హత వచ్చినది. అయినను గాంధీ బాల్గోలియు, దయ్యది తాను స్వయముగ నడుపక పూర్వ మే ప్రాంతమునందు గాని జనుగగూడ, తని నొక్క చెప్పాయుండెను. జనవరి మొదటివారమున జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము కాసన తిరస్కారము నమలునందుమట 10 వ తాళిఖువలన నాపుడలజేయవలసి నదిగా నుత్తరువు చేసినది. అందులకు కారణము బహుజనులకు గోచరము కాకుండినది. నాయకులసమావేశ మాచనలే దానికి కారణమని యటపిమ్మట జరిగిన వ్యవహారములు బోధించినది. గాంధీమహాత్ముడు, అహమ్మదాబాదునందాంధ్రులతో ప్రత్యేకముగ ముచ్చటించినపుడు జరిగిన ఉత్తప్రత్యుత్తరములందు, పన్నులకెల్లింపకుండు విషయమును వెలిబుచ్చిన యభిప్రాయ మార్పుల నుత్సాహవంతుల జేసినది. అదివలన జనవరి 20 వ తాళిఖువలన పన్నులనిషేధుడని తీర్మానించిన యాంధ్రరాష్ట్రీయ క్యానిర్వాహకసభ్యులువారు జనవరి 2-న తాళిఖువ కాష్ట్రీయ సంఘసమావేశము గావించిరి. అచ్చట తీవ్రకాసనాత్మికమణము నమలులో జెట్టువిషయమై తీవ్రముగ చర్చ జరిగినది ఆయంధ్ర

సేన" సెలకొల్పవలెను. రాత్రింబగళ్లు యీసేన గ్రామమును కాపాడుచుండవలెను. కాంతి సైన్యములు చేయవలసిన కార్యములు.

(1) పన్ను లియ్యకుండినప్పుడు, ఆ సైని జప్తుచేయుదురు. అట్టితరుణములో యేవిధమైన దౌర్జన్యమురాకుండ చూడవలెను. పరుషభావము జనులకుండ ఆస్తిద్రవ్యము ప్రార్థించవలెను. తుదకు శ్రీల మెళ్ళలోనున్న అభరణముల నివృత్తును కాంతముగా నిచ్చి చేయునట్లు బోధించవలయును. గ్రామములో నొకరిద్దరు ధైర్యము లేక పన్ను కట్టినయెడల వారి కేవిధముగ హింసించ కూడదని గ్రామవాసులకు విన్నవించుట. గ్రామసమైచిత్వంబు పోషించుచుండవలెను. రాత్రిపూట వంతులువారిగా గ ప్రితిరుగు చుండవలెను. ఎంత విరోధియైనను ఆగొన్నవారికి అన్నముపెట్టి సత్కరించుటావశ్యకము.

కాంతి సైన్యముల ప్రతినిత్యము ఒకగంట "క వాతు" కేర్పకొనవలెను. "క వాతు" పుస్తకములు నామప్రాసినపంపెదను. (తాయు నపుడు ఒకఅకాచిల్ల కవరులో పెట్టి పంపవలెను. సత్యవ్రత కులై, భర్మమును కాపాడుచు, ప్రజలలో కాంతమును స్థాపించుచు ఎప్పుడెప్పుడెప్పుడు అప్పుడు జిల్లాకార్యస్థానమునకు తెలుపుచుండవలెను. సైనికులు తమ సేనాధిపతి నెన్నుకొని మాకు తెలియజేయవలెను.

చట్టి నరసింహారావు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంతి సేనాధిపతి.

మునం దఖండత్యాగమును, ధైర్యమును, సహనమును జూసిన రహితాంగమే చాల నుత్సాహములతోడ తీవ్రకాసన తిరస్కారమునకు ముందంజవైచినది. స్వరాజ్యసంరంభమునందు విజయము బడయుటకు తమ ప్రాణములనైన నర్పింప నాంధ్రులు తమ సహజ గాంభీర్యమును వ్యక్తపరచిరి. అంత నద్దాని నమలు నందుచు నధికారమును జిల్లాసంఘములవారలకిచ్చి వేయబడినది. ఇయ్యది యెంతయు గొప్పపాఠబాటని చెప్పవచ్చును. తీవ్రకాసన తిరస్కారమును జేయుటకు గు జ రా తు దేశ మం తి యు తేయారుగ నుండినను గాంధీమహాత్ముడు బారదోలి, నాడియాడు, నూరతు యీమాడు తాలూకాలయందు మూత్రమే తానా సమరమునకు గడంగుచున్నా నని పలుమారు చెప్పియుండెను. కావున రాష్ట్రీయసభవారు ఏనోకొన్నింటిని మాత్రమే తాలూకాలను నూచించి యందుమాత్రమే యాంధ్రుల బలమును కేంద్రీ చేరించునట్లు చేసియుండినబాగుగనుండెడిది. జరిగినదే మొజటి గినది. గుంటూరు వండలము వారు పొన్నూరునందు సమావేశ ముండిరి. అచ్చట సభలు ప్రతిపేధింపబడినది. రాజమహేంద్ర వరమునందును నల్లేజటిగినది. అంత ప్రజలయంభునాతనోత్సాహము బయల్పడెదనినది. ఆ సూతన జనితభ్యాలు వెంటనే పన్నుల నీ యకుటకై నిర్ణయించినది. ఆవేసమువలన గలిగిన యంధకార మున గాదు పారు పన్నుల నీయకుండుటకు తీర్మానించినది. అందలి గుజాగుణముల బాగుగ గుడ్డిచిట్టే వారట్లొనరించి యున్నారు. రహితులు తమ బాధ్యతను బాగుగ గుర్తెలింగియే యట్లు చేయుటకు దృఢ సంకల్పయిరి.

గతమాసము ప్రభుత్వమువారు తమ వైశాచికబలప్రకర్షనమును చేసియున్నది. చాలని యూహించియో లేక ప్రజలు తమకు భయపడి తమ నోనశ్చయమును భంగముగావితరుని నమ్మియో వజల నట్టివైద్యబల ప్రదర్శనము చేయుచున్నారు. ఏమయిన నేమి ప్రజలు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు దృఢనిశ్చయమై యున్నట్లుల వారి ప్రకారతచిత్తము, వారి త్యాగబుద్ధియే చాటుచున్నవి.

ఇంతలో గాంధీమహాత్ముడు దేశభక్తులకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు పన్నుల నివృత్తుల యాపుడల చేయవలసిందిగా తన యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చెను. శిలీఠీర్థాసమునం గల యంకములు పూర్తి గాకున్న తీవ్రకాసనోల్లంఘనమునకు గడంగుటకువలనను కాదనిచెప్పెను. దేశభక్తుడును, కార్యదర్శియు, గుత్త గారును బడులు ఇచ్చిన తండ్రివారై వలన నాంధ్రుల బదితినీ సంకసమున ముంచిచెచ్చినది. మహాత్ముడ త వల్లె యని బడులు తండ్రి నిచ్చెను. అయ్యది యాంధ్రులకు నూతనజీవము నొసంగెను. గాంధీమహాత్ముని యాశీర్వచన బలమున నాంధ్రులు స్విగుణీ కృతోత్సాహముతోడను అంతకన్న వేయిమడుగులు కార్యాచరణసామర్థ్యముతోడను తమ దీక్షావ్రతమును నిలుపుకొని స్వరాజ్యతోరణముల గట్టుదురు గాక!

ఆంధ్రులెల్లరు నొక్క విషయమును గమనింపవలసి యున్నది. ఆంధ్రదేశమునంకెటువీవ్రకాసనోల్లంఘనమును జెట్టుటకన్న కొన్ని స్థలములందే తమబలముల కేంద్రీకరించినకాగుండును. మూటలు కార్యములుగ పరిణమించునపుడు, ప్రభుత్వమువారు సర్వవిధముల, ప్రజల నణగదొక్కయత్నింతురు. కావున మన మెంతటి కయినను తయారుగ నుండవలసినదే. ఏసమయమున కాంతి సైన్యకులేములన యరసరచుని కోరబడినను అప్పుడు ము కే మె వెళ్లవలసి యున్నది. నామకులు ఎచ్చటికయినను వెళ్లుటకు సర్వ సిద్ధులై యుండవలసినదే. కనుక పల్నాడు, ముగవోలు, తెనాలి తాలూకాలవారు, భీమవరము తాలూకావారును తీవ్రకాసనోల్లంఘనముజేయుట కిప్పటికే సంసిద్ధులై కార్యాచరణమునకు గడంగుచున వారి నాపుటకు వీలు జేయ. కనుక మిగిలిన తాలూకాలవారేమియుచేయక కాంతి సైన్యముల సమకూర్పుచు యథావిధి ఉద్యమము నడిపించుచు, ఎప్పుడు పిలుపున ద్విను అప్పుడే దుముకుటకు సంసిద్ధులై యుండవలసియున్నది. ఇంత కన్న నెక్కుమ ప్రస్తుత మనావశ్యకము. ఆంధ్రులు కాంతిమును వహించి తమయుత్సాహమునకు తగిన కార్యాచరణసామర్థ్యమునుజూపి స్వరాజ్యము నిర్మాణముకై కృషి సలుపుదు రని కోరుచున్నాను.

గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్బయ్యార్యం.

ధూళిపూడి-10-10-20 సెక్షన్లు: - రేపల్లె తాలూకా ధూళిపూడి కాపురస్తులు మ-రా-శ్రీ, తదవత్తె బాపయ్యగారికిని బ్రహ్మాంధం నరసింహంగారికిని 10-10-20 సెక్షన్లు క్రింద పట్టణము గురించిగాని మద్యపానమును గురించిగాని సిట్టలనుగుంచిగాని రేపల్లెతాలూకాలో వెచ్చటకు 2 మాసముల కరకును మాటాడరాదని తాలూకా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును జారీచెసెను.

రాజీనామాలు

బెజవాడ తాలూకా పోలీస్ థానా మునసబునైన నేను కాం గ్రామ శ్రీరాము పక్షము మునసబునకి రిజిస్ట్రేషన్లు చేసి నట్లు 12-1-22 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాయశ్చియిస్తున్నది. నేను ఆశ్రీరాము పక్షము రిజిస్ట్రేషన్లు చేయలేదని తెలియజేయుచున్నాను. తోటకూర తిప్పతిరాయడు.

—గ్రామమునపు.

(౧) నూతలపాడుకర్ణం:—బామరాజు కోటయ్యగారు, మునసబు. కలుకూరి పిరారెడ్డిగారు (౨) ఉప్పటూరు: కర్ణం. ఉరమా పీరభద్రయ్యగారు, అసిస్టెంటు కరణం. బెండపూడి రామకృష్ణయ్యగారు, మునసబు. మున్యా వెంకటాద్రిగారు (3) వీన్నపాలెం. కర్ణం. బెండపూడి చినసాంబయ్యగారు, అసిస్టెంటు కరణం. బెండపూడి పెదసాంబయ్యగారు, మునసబు. బేళరాజు వేంకటరావుగారు. వివారు పాతుకట్ల మునసబు. గోగంటి వీరరాఘవయ్యగారు, (౪) బంగల్లమూడి, కరణం. మారెళ్లపరదయ్యగారు (5) బోడవాడ: కర్ణం. పిల్లి ప్రార్థయ్యగారు, మునసబు. కొమారూరి రామసుబ్బారాయణగారు, చెన్నుభట్లసాలెం అగ్రహారం: అబ్బురాజు అప్పయ్యగారు, కరణం. ఉప్పటూరు మొహతాదులు యిద్దరును తిమ్మరాజుపాలెం మొహతాదు, పహ్లావు చల్లయ్యగారును, రాజీనామాలు దాఖలుచేసివారు. పహ్లావు కూకం నేని శ్రీరాములుగారు మునసబు, అడుగుపల్లి కరణం. అడుగుపల్లి అదిశేషయ్యగారు, మునసబు కొరికాల రామయ్యగారు, రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

ఒంగోలు తాలూకా

(1) తమ్మనగల్ల లక్ష్మీనారాయణగారు కర్ణం తమ్మవరం, (2) మూడర సీతారామయ్యగారు మునసబు, (3) తమ్మవరపు చెంచురామయ్యగారు మునసబు, (4) అన్నెం బెంచెరెడ్డిగారు మునసబు, (5) తూమాటి వెంకటప్పయ్యగారు మునసబు, బొడ్డువానిపాలెం, తమ్మవరం, మెదరమిట్ల, ముద్రిపాలెం, తిమ్మనపాలెం. (6) రావిపాటి వెంకయ్యగారు మునసబు, (7) చల్లా పిచ్చయ్య తూరి, అన్నంగి బూరెపల్లి, (8) కండ్లపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు-కరణం, (9) ముమ్మన సుబ్బయ్య మునసబు (10) మతం కోట్లంగం తూరి, దయవాలరావుగారు, (11) అక్కాపంతుల హనుమయ్యగారు డ్రైన్ ఆఫీసర్, (12) రాగనబోయిన సుబ్బయ్య తూరి, సోమవరప్పాడు అగ్రహారం

చీరాల థిర్కా

1. షేకు చిన అదుంసాపేలు మొహతారు బాపట్ల ఉప్పుటూరు, 2 షేకుబుడేసాపేలు మొహతారు, 3 కొమారూరి రామసుబ్బారాయలు ముకాసివ్ బోడవాడ, 4 బెండపూడి సాంబయ్య హెడ్ కర్ణం వీరన్నపాలెం, 5 మూలవసాల చల్లయ్య మొహతారు తిమ్మరాజుపాలెం, 6 దామరాజునాథాయణ హెడ్ కర్ణం పూసపాడు, 7 బెండపూడి పెదసాంబయ్య అసిస్టెంటు కర్ణం వీరన్నపాలెం, 8 ఉమమా కుమారపీరభద్రరావు హెడ్ కర్ణం, ఉప్పటూరు, 9 బెండపూడి రామకృష్ణయ్య అసిస్టెంటు కర్ణం ఉప్పటూరు, 10 మారెళ్ల పరదయ్య హెడ్ కర్ణం బంగల్లమూడి, 11 కూకం నేని శ్రీరాములు ముకాసివ్ పహ్లావు 12 మున్యా వెంకటాద్రి ముకాసివ్ ఉప్పటూరు, 13 గోరంట్ల వీరరాఘవయ్య ముకాసివ్ పాతుకట్ల, 14 బేళరాజు వెంకటాధు ముకాసివ్ వీరన్నపాలెం, 15 పిల్లి ప్రార్థయ్య కరణం బోడవాడు, 16 యాగలగడ్డ లక్ష్మయ్యవాడ ముకాసివ్ కారంచేమ, 17 బిశ్వేశ్వరెడ్డి ముకాసివ్ కంకాయలపాడు.

గురువాయుని

దివిజనల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి

చాలకాలము నుండి, వేచియుంటిని. ఆ సమయము నేటికి సంగ్రహించినది. ఎప్పటినుండియో నేను గురువాయుని సమర్పించుకొనవలెనని కుతూహలముతో నుంటిని. కాని అది యిది వరకు సాధ్యమైనది కాదు. నిష్కల్మష హృదయుడును, శత్యవ్రతుడును, ధర్మప్రియుడును, నాకు ప్రియగురు కిలకంబున నగు శ్రీయత బేళబంధు శైవవవాడ వెంకటాచలం హమాగా రినిరంతుకప్రభుత్వముచే పట్టుబడి, అన్యాయముగా కేటించబడి, శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగుచుండగా, నే నీప్రభుత్వముక్రింద నిండుక పనిజేయజాలను. కాన నా తాలూకా గుమాస్తా యజ్ఞోగమాను, నేటితో చాలించుకొనుచు, మూ

రాజీనామా దాఖలు చేస్తున్నాను. దీనిని తమ కంగీకరించి తక్షణం నన్ను విడుదలచేయ ప్రార్థితులు. చిత్తజల్లు వెంకటాచలపతి.

గుడినాడ గుంటూరు తాలూకా అనుమర్తిపూడి అగ్రహారం గ్రామ మునసబు గారగు బంధుల భగవత్ శాస్త్రిగారు, తెనాలి తాలూకా మున్నంగి గ్రామ అసిస్టెంటు కర్ణం మున్నంగి బాపిరాజుగారు—మోతాదులు యిద్దరు; వెట్టియాన్లు ముగ్గురు. రేపల్లి తాలూకా యిదుపల్లి గ్రామ మోతాదు కాగితపు బాపయ్య, ముక్తేశ్వరపు అగ్రహారం గ్రామ మోతాదు దండి పోతరాజు, చందవోలు స్కూల్ మాస్టరు కుమ్మమూరి వెంకటసుబ్బారావు, అబ్బరాజు పుష్పయ్య, పోలూరు వెంకటసుబ్బారావు, పోతరాజు వెంకటకృష్ణారావు, పూండ్ల గ్రామ మునసబు పసుపులేటి శ్రీరాములుగారు, గ్రామకర్ణం తాండవకృష్ణయ్యగారు, అసిస్టెంటు కర్ణం లక్ష్మీనారాయణగారు, మోతాదు ఒకరు, చొప్పెల్లి గ్రామ కరణం, అసిస్టెంటు కరణం గార్లు, యితేరు కరణం, మునసబుగార్లు, మోతాదు మర్రిపూడి బోయస్కూల్ మాస్టరు మల్లాది రామకృష్ణయ్య, తుర్లపాటి హనుమంత రాయుడు గార్లు, మర్రిపూడి మునసబు మోతాదు, సత్యవాడ గ్రామమునసబు, తలయూరి, ముగ్గురు వెట్టియాన్లు, చిన్న గంజాం, బాలికాపాతకాల హెడ్ మాస్టరు నేతి వెంకట నరసింహంగారు.

నేడునూరు మణేవారు, పిడపర్లు గ్రామకర్ణం, మునసబు, అశ్వేంటు కర్ణం, మోతాదు, పల్లంట్ల గ్రామకర్ణం, గొల్లలకోడేరు గ్రామకర్ణం, అశ్వేంటు కర్ణం, మణేవారు, ఓర్వ కల్లు గ్రామ మునసబు, జంకని గ్రామమునసబు, కర్ణం, అశ్వేంటు కర్ణము లిద్దరు, మోతాదులు ముగ్గురు, వెట్టియ నల్లూరు, యలమర్లు అశ్వేంటు కర్ణం, వేమూరు, గ్రామకర్ణం, మునసబు అశ్వేంటు కర్ణము లిద్దరు, అక్కింగు కర్ణం, పేటేరు గ్రామకర్ణం, అశ్వేంటు కర్ణం, వట్టు చెరువూరు కర్ణం, నెమర్లిపాడు మునసబు కర్ణములు, యాచర్లకర్ణం, చండలూరు అక్కింగు గ్రామ మునసబు, కొడికి అక్కింగు గ్రామ మునసబు, గోనసపూడి గ్రామ మునసబు, చింతలపల్లి గ్రామ మునసబు కర్ణంగారు, కొత్తూరు గ్రామమునసబు, కోపూరు తాలూకా రేబ్యాల బోయస్కూల్ మాస్టరు, చేపూరు గంగయ్యగారు, అసహాయోద్యమమును అనుసరించి తమపదవులను రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

భీమవరం తాలూకా.

(1) పెదనిండ్రకోలను గ్రామం 1 మండలపర్తి వెంకటరామయ్యగారు హెడ్ కరణం 2 మండలపర్తి రామచంద్రరావుగారు అసిస్టెంటు కరణం 3 గుండాపల్లి రామమూర్తి అ|| గ్రామమున సబు 4 ముగ్గుళ్ల అబ్రహం వెట్టియాన్ కూన్సరాజు లచ్చిరాజుగారు మణేవారు 6 అద్దేపల్లి పద్దయ్య తలియారు.

(2) చిననిండ్రకోలను గ్రామం 1 అదూరి వెంకటేశం గారు కరణం 2 వేగళ్ల వె.కటసోమరాజుగారు గ్రామమున సబు, 3 యిసుకపాటి నారిగాడు వెట్టియాన్.

(3) దేవరగోపవరం గ్రామం 1 తాడినాడ గంగరాజు గారు 2 కొలగాడి వెంకటకృష్ణయ్యగారు అ|| గ్రామమునసబు 3 దూడేపల్లె పక్షిరుసాపేలు తలియారు 4 బిరుదు గెడ్డ పద్దిగాడు వెట్టియాన్.

(4) గృహింహ్యపురం గ్రామం 1 మండలపర్తి వెంకటరావులుగారు కరణం 2 నిమ్మల వెంకటసర్వయ్యగారు గ్రామమునసబు.

(5) మండలపర్తి గ్రామం మండలపర్తి గంగరాజుగారు కరణం, 2 గాదిరాజు గోపాలకృష్ణం రాజుగారు గ్రామమున సబు, 3 ముకుందరత్నం తలియారు 4 మానాసు వీరడు వెట్టియాన్.

(6) బై నేపల్లి గ్రామం 1 అదూరి వెంకటరత్నంగారు కరణం 2 నడిపల్లి వెంకటసోమరాజుగారు అ|| గ్రామమున సబు 3 వోగిరాల వెంకడు వెట్టియాన్.

(7) ఆముదాలపల్లి గ్రామం 1 అదూరి గంగరాజుగారు కరణం 2 కాకర్ల రామయ్యగారు గ్రామమునసబు.

(8) తోకలపల్లి గ్రామం 1 మండలపర్తి అచ్యుతరామయ్యగారు కరణం 2 చింతలపాటి సుబ్బరాజుగారు గ్రామమున సబు, 3 దూడేపల్లె నలినాపేలు తలియారు 4 వోగిరాల సర్వడు వెట్టియాన్.

బాపట్ల తాలూకా

నంధూరు:-నంధూరు శివరామయ్యగారు-హెడ్ కర్ణం, నంధూరు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు-అక్కింగుకర్ణము, అన్నంరాజు శ్రీరాములుగారు-అసిస్టెంటుకర్ణం, తూనుగుంట్ల వెంకటరత్నంగారు-గ్రామమున్నబు,బ.డి రామదాసుగారు-మోహతాదు, మాధవరెడ్డి రత్నంగారు డిటో, గొట్టుముక్కల బాపడుగారు డిటో, గోళ్లమూడి రామస్వామి-వెట్టియాన్, సందెపూడి సుబ్బయ్య డిటో, గోళ్లమూడి సుబ్బయ్య డిటో.

(౨) బోడిపాలెం:-౧ అన్నంరాజు లక్ష్మీనరసింహారావు గారు-హెడ్ కర్ణం, ౨ దొంతి నేని సుబ్బయ్యగారు-గ్రామ మునసబు, 3 వడ్డమూడి వెంకటకృష్ణయ్యగారు-అసిస్టెంటుకర్ణం.

(3) నల్లనరావుపాలెం (౧) కోన రంగయ్యగారు-హెడ్ కర్ణం, ౨ మడమంచి రామస్వామిగారు-గ్రామమునసబు.

(౪) కర్లపాలెం:-౧ మాడా నారయ్యగారు-గ్రామ మునసబు, ౨ కర్లపాలెం నూనారాయణగారు-హెడ్ కర్ణం, 3 కర్లపాలెం సుందర రామయ్యగారు-అసిస్టెంటుకర్ణం, ౪ గరికంటి రామయ్యగారు-శివారమునసబు, 5 షేకు ఆదంసాపేలుగారు-మోహతాదు, ౬ రహిమాన్ ఖాన్ గారు-డిటో, ౭ బొద్దుకూరి మంత్రగాడు-వెట్టియాన్, ౮ బొద్దుకూరి గంటడు డిటో, ౯ గుడిపూడి వెంకటసుబ్బయ్య-డిటో.

గోపాపురం:-౧ అన్నంరాజు శ్రీరాములుగారు-కర్ణం ౨ దొంతి నేని పరదేశిగారు-గ్రామమునసబు.

జిల్లేముడి:-అన్నంరాజు రామకోటయ్యగారు-కర్ణం. చందవోలు:— షేకు గాలీబుసాపేలుగారు-బోయ్స్ ఎలిమెంటరీ స్కూలుమాస్టరు, డిటో. కుమ్మమూరు వెంకటసుబ్బారావుగారు-డిటో.

జంగాలపరిమి:-మల్లాది నారాయణగారు-డిటో. మర్రిపూడి:-మల్లాది రామకృష్ణయ్యగారు-డిటో.

బాపట్ల:-మల్లాది భార్యరామయ్యగారు-డిటో.

శ్రీమైలవరం బాలభారతీనమా జమ్మవారు విజయనగరములో సార్వస్థలమునందు చేయబడిన హరినాటకశాలలో ఈనెల 25-వ తేదీ లగాయతు నాటకములు ప్రదర్శింతురు.

25-1-22 బుధవారము ప్రహ్లాద
28-1-22 శనివారము సావిత్రి
30-1-22 సోమవారము కృష్ణలీల

టిక్కెట్లు:- రు 3; 2; 1; 0-8-0
ప్రీలకు రు 1; 0-8-0
N.B, పొరుగురు గ్రామములు టిక్కెట్లు ముందుగా జాగ్రత్త పడమకొనవలెను
కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

నోటీసు

సప్రతువల్లూరు యస్టేటు యిలాకా గ్రామాదులలో రహితులు చెల్లించవలసిన శిస్తులు వస్త్రేరాలు మా యిలాకా అమలుదార్లు తాజేదార్లుకడ వసూలు యిచ్చునపుడు వారివల్ల పొందు రశీదులు శిలశిలా నెంబర్లు మోహర్లుగల ఆచరశీదులుపయిన పొందవలెను. కాని విడికా గితముల పయిన పొందు రశీదులు చెల్లనేరవు. (3408)

Ellore K. Persay,
18-1-21 Asst Manager incharge.

స్వరాజ్యగ్రంథములు

మహాత్మా గాంధీ ఆరోగ్యగర్భిని	0	6	0
మహాత్ముని మహిమ	...	0	4
అసహాయోద్యమవిజయము	...	0	1
నాఖరీ తమాషా	...	0	1
మహాత్ముని శతకము	...	0	1
శిరియాళిచరిత్ర (హరికథ)	...	0	4

వలయువారు:- పాపులర్ స్వదేశీస్తోర్సు.
(8358) వెద్దాపురం (గోదావరి)

వీరేశలింగము మందిరము

బెంగుళూరు బ్రహ్మసమాజము

(ఒక విశేషమును యొద్దనుండి)

బెంగుళూరు బ్రహ్మసమాజమువారు కట్టించిన వీరేశలింగమందిర శంఖస్థాపన మహోత్సవము ఈ జనవరి నెల 8 వ తేది నాడు జరిగెను. సగ్రహములు పలువురు సభకు విచ్చేసిరి. మైసూరు దివాన్ రాజసేవధురీణ ౨౯. యం. కాంత రాజ ఉర్సు కె. సి. వి. ఈ. సి. ఎస్. వి. గారును వారికార్యదర్శి సి. కృష్ణారావుగారును ఉదయము 9-31 గంటలకు పూర్తిగా సమాజకార్యాలయమువద్ద కేటెంచిరి. బాలభటులు వారిని సత్కరించిరి. నాగస్వరము వాయించబడెను. ప్రారంభమున మహాదేవ మొదల్యారు 8 కూతురు ఒక్క చక్కని గీతము పాడెను. ఈ సుబ్బకృష్ణయ్యగారు ఉపనిషత్తుల నుండి కొన్ని మహావాక్యములను చదివిరి. శంఖస్థాపన గావించుట కంగీకరించినందున దివానుగారికి సమాజపక్షమున శ్రీమతి లలితా భాయి కృతజ్ఞత దెలుపుచు వినతిప్రమున జదివెను.

వినతి ప్రము

అయ్యో, ఈమహాపర్వదినమున నేడు మాతోగూడ నుండి కంగీకరించినందులకు బెంగుళూరు బ్రహ్మసమాజ సభ్యుల మగు మేము లిమకు కృతజ్ఞత దెలుపుచున్నాము. మేము చేయుచున్నట్టియు చేయనున్నట్టియు పనులయందు తాము శ్రద్ధ వహించుట మాకు చాలాప్రోత్సాహకరముగనున్నది. సాధ్యమైన సౌభ్రాతృత్వమునై నాధారపడి యుండిడి మతసాంఘిక పునర్నిర్మాణము అవసరమని మా వలెనే మరికొందరు తెలచుచున్నార గదాయని మేము భావింపచున్నాము.

ఈమధ్య కొలదికాలమునుండి బెంగుళూరు బ్రహ్మసమాజమువారి పని యధికమైనది. విశాలమగు మత యభిప్రాయములను వ్యాపింపజేయుటయేగాక ఈసమాజమువారు సంఘసంస్కరణమునెడల గూడ కృషి సలుపుచున్నార. అదియును గాక సివిలు విలిటరీస్టేషనులో నొకబాలికాపాఠశాల కూడ స్థాపించిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులకు తగినట్లు ఇంకను ఎంతయో పని చేయవలసియున్నది. కాని యేపనిచేయుటకయినను మాకుడగినంత ధనములేదు. సాంఘిక సభలకు, మతచర్చలకు రాత్రి పాఠశాలలకు తగినంతస్థలములేదు మాకు ముఖ్యముగ భాండాగారము పతనమందిరములకొక మందిరము కావలెను. ప్రచారకుడు నివసించుట కొకగృహము, కాపలావాడు వగయిరాలకు చిన్న గృహములు కావలెను. దీనికట్టించుటకు సుమారు రూ 10,000 లవసరము. రూ 5188 లు వాగ్దానముల క్రింద నున్నవి. రూ 3,358 లు వసూలయినవి.

బెంగుళూరులో సూఫి వ్యాపింపజేయుట కుద్దేరించి యుండిన సమయముననే మహాదేవ సంఘ సంస్కారమునకు ప్రోత్సాహము కలిగించిన. రా. బి. కందుకూరు వీరేశలింగం పంతులుగారు స్వగృహులై. దక్షిణ హిందూస్థానమునందలి సంఘ సంస్కారమునకు వీరు నాయకులుగ విలసిల్లిరి. కావుననే వీరు దక్షిణ హిందూస్థాన విద్యాసాగరు లని వ్యవహరింపబడుచుండిరి. హిందూ విలంతువులనుయమై వీరుసలిపిన కృషియేగాక బ్రహ్మ సమాజోద్యమమునకు పట్టుకొమ్మగ గూడ నుండిరి. సగ్రహసమాజ సభ్యుల యుపయోగార్థము వీరు ఒక బ్రహ్మయందినము నొసంగి నందులకు ఈమహానీయునికి మేము కృతజ్ఞులము. వారు వాఙ్మయమున కపారమధ్య సేవచేసిరి. వచనము నందు, పద్యములయందు ను వీరు తమ యభిప్రాయములను ఆంధ్రమున వ్యాప్తి గావించిరి. ఆంధ్రదేశమునందు సంఘ సంస్కరణమును ఆంధ్రదేశ ప్రజల యందు నాటుకొనుటలజేసిరి. తమదేశమునందే యొక స్మారక చిహ్నమును నిర్మించవలెనని వదంతు అుండినను, ఈమహానీయుని జ్ఞాపకార్థ మొకచిహ్నమును స్థాపించుటకు ప్రభుయవకాశము మాకే గలిగినందులకు సంతసించుచున్నాము.

తాము శంఖస్థాపన గావించుటకు అంగీకరించిన మందిరము వీరేశలింగ మందిరమని కృతజ్ఞులంబు బడును.

తమ యితర ముఖ్య కార్యములను వదలి నే డిచ్చటి కేటెంచి శంఖస్థాపన గావించుట కంగీకరించి నందులకు మేము మరల తమకు కృతజ్ఞత దెలుపుకొనుచున్నాము.

ఇట్లు, తమవిధేయులు,

బెంగుళూరు } బెంగుళూరు బ్రహ్మసమాజ సభ్యులు.
జన. 8-22, }

ప్రత్యుత్తరము

అంతట సర్దురు కాంతరాజ ఉర్సుగారు ఈ క్రిందివిధము గ ప్రత్యుత్తరమిచ్చి శంఖస్థాపన గావించిరి.

నారీవణులారా, మహాజనులారా! గత అక్టోబరు మాసమున మహాదేవ మొదల్యారు గారు వాయొద్ద కేటెంచి యీ కార్యమును నిర్వహింపవలసివచ్చిరి. నాకు ఇతరపనులు బండుటచే అప్పుడు రాకుండినను నాకొత్తకే వేచియుండి యాయవకాశము నా కొసంగినందులకు నేను మీకు వ. దనముల నర్పించుచున్నాను. బ్రహ్మసమాజోద్యమమునకు జీవము నొసగిన భారత సంస్కర్తలను సంస్కరించు భాగ్యము నాకు గలిగినందులకు సంతసించుచున్నాను.

బ్రహ్మసమాజము 18౩0 వ సంవత్సరమున స్థాపించబడిన దానిగ రాజా రామమోహనరాయ, దేవేంద్రనాథ టాగూరు, కేశవ చంద్రసేను, దక్షిణ హిందూస్థానమున, రా. బి. కందుకూరు వీరేశలింగము పంతులుగారు భాగత్రవలయందు సౌభ్రాతృత్వమును పెంపొందించుటకు కృషి సలిపియుండిరి.

మీరు నిర్వహించుచుండిన కార్యములను విని మిక్కిలి సంతోషించితిని. మీరు ప్రారంభించిన బాలికాపాఠశాల తృప్తికరముగ పనిచేయుచున్నదని నేను తలచెదను. మీరు ఒక ప్రచారకుని యిచ్చటనే యుంచదలచుట చాల సమంజసముగ నున్నది. మానవసేవకై యుద్దేశింపఁడిన మీ కార్యముల నెల్ల వారును గుర్తించి-మీకు తోడ్పడెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

మీ సంఘమువారు ద్రవ్యము కావలసియుండునని ప్రకటించినారు. రెండు సంవత్సరములనుండి విజ్ఞాపనము సేయుచుండినను, మీ కింకను తోడ్పాటు కలుగకుండుట యాభాంక్షకరముగ నున్నది. అవసరమగు భవనములను మందిరమును కట్టించుటలో ప్రజలు తమ శక్తికొలిపి మీకు తోడ్పడెదరని నేను తలచెదను.

మైసూరు సంస్థానమున ప్రజలయంద తత్వంశశ్రద్ధ నైకొని వారి యభివృద్ధికి పాటుబడుచున్న దివానుగారికి మహాదేవ మొదల్యారుగారు వందనము లర్పించిరి. పుష్పములను, పన్నీరును చల్లినవిమ్మట సభ ముగిసెను.

బంగనపల్లి నవాబుగారి మరణము

బంగనపల్లి నవాబుగారు మొన్న రాత్రి బంగనపల్లియందు తమ భవనమున హృద్రోగమువలన పరమపదించిరి. తెలియజేయుటకు చింతించుచున్నాము. కర్నూలుజిల్లా యందలి యొకచిన్న సంస్థానము, దీనికి కర్నూలుజిల్లాకలెక్టరుగారు పాలిటికలు ఏజంటుగ నుండిరి. ఈ నవాబుగారికి స్వదేశసంస్థానాధిపతులైన మీయబడెను. వీరు 1874 సం॥న జన్మించిరి. 1905 సం॥జులై 9వ తేదీన సింహాసనాధిపత్యమువహించిరి. వీరుసింహాసనమునకు రాకపూర్వ మయిదువత్సరముల కాలము సంస్థానమునకు జె. సి. మొలూని. వి. సి. ఎస్. గారు అసిస్టెంటు పాలిటికలు ఏజంటుగ నుండిన- ప్రస్తుతనవాబుగారు గులాము అలిఖాను సాహెబు బహదరుగారి వంశకులు- 18 శతాబ్దమువధ్యనుండు గులాము అలిఖాను సాహెబుగారు టిప్పుసుల్తానువద్దనుండి ఈజాగీరు నందెను. 1800 సం॥న హైదరాబాదునవాబుగారు కర్నూలు జిల్లాను ఈస్టిండియా కంపెనీ వారి కిచ్చి-పుష్పాదు బంగనపల్లి జాగీరుదారుగారి యధికారముక్రిందనే యుంచు మరతుతో నట్లు గావించిరి. గృహకల్లోలములవలన 1830 సం॥న జాగీరును మదరాసు ప్రభుత్వమువారు వశపరుచుకొనిరి. 1848 సం॥న గులాము అలిఖాను మ మ మ మ మ ద గు గు లా ము మహమ్మదుగారికి తిరిగి జాగీరు వశపరుపబడెను. వీరికి 1862 సం॥న సన దొంగబడెను. వీరు 1868 లో కాలగతి నందిరి. వీరుకుమారుడగు ఫతెఅలిఖానుగారు నవాబుపదవికివచ్చిరి. వీరికి 1876 లో నవాబు బిరుద మొసగబడెను. మృతినొందిన నవాబుగారు ఫతెఅలిగారి కుమారుడు. ఈయన 1905 లో రాజ్యమునకు వచ్చెను. ఈసంస్థానమునకు పర్యతప్రదేశములుగాక 218 చదరపు మయిళ్ల వై కాల్వ ము మాత్రము గలదు. 30,000 మంది ప్రజలు గలరు. జె. సి. మొలూనిగారు సంస్థానముయొక్క ఆర్థిక, సరిపాలన స్థితుల నభివృద్ధిలోనికి తెచ్చిరి. మృతులగు నవాబుగారు 17 సం॥ మాత్రమే రాజ్యము జేసిరి. వీరి యకాల మరణమునకు చాలమందిచిచారించుచున్నారు. మదరాసు శాసనసభాసభ్యులగు మీరు అందు అలిఖానుగారు మృతులగునవాబుగారి సోదరులు. నవాబుగారికి పుత్రులును పుత్రికలును గలరు. నవాబుగారు యుద్ధనిధికి చాల యుదాహరణముల నొసంగిరి. వీరు చాల శ్రద్ధతో రాజ్యపాలన మొనర్చెడివారు.

వేల్పురువరాజుగారు 22 వ తేదీన మైసూరునగరమునకు సమీపమునందెను కాకస్కోట అడవిలో ఏనుగులపేటకు వెల్లిరి. 23 తేదీ రాత్రి యవరాజుగారు హైదరాబాదు నగరమునకు బయలుదేరి వెల్లుదురు. ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీకి యవరాజుగారు ఢిల్లీకి వెల్లుదురు.

నయ్యక రాష్ట్రముల శాసనసభ

సమితులచట్టమును గురించి తీర్మానముగదర్చుచండితరాధాకాంతమాలవ్యా రాజీనామానిచ్చుట

అక్టో, జనవరి 23:- ఈ ది.ము సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ సమావేశమైనపుడు సభా్యక్షులు గౌ. కేక. గారు శాసనసభ సత్వత్సము ౨నవరి 22 వ తేదీని స్థాపించబడెను. నేటికి ఒకవత్సరము ప్రాయము గడచినది. మాతనవత్సరమునందు శాసనసభ సభ్యుగాత! వత్సరపు అభివృద్ధి చూడములను నడవవలెనని చెప్పిరి. శాసనసభలో నిష్పటికే సాధ్యతైనవిగాన శాసనసభాసభ్యులకు పార్టీల ప్రకారము స్థానము లేవునుటకు సమాధానభ్యుత్సాహి అధ్యక్షత క్రింద ఒక కమిటీని అధ్యక్షులు నియమించిరి.

సమితులచట్టము ను సహారించుట

సమితులచట్టమును తక్షణమే నుపసంహరించి, ఈచట్టము నతికమించి కేటించబడినవారిని చెరసాలనుండి విడిచివెట్టి, ప్రాసిక్యూటు గాబడి విచారణగాబడ నున్న వారిమీద చార్జీలను రద్దుపజవలెనని శిఫార్సు చేయుచు తీర్మాన ముపపాదింపబడినపుడు సభాసభ్యులందరు సభ కరుదెంచి యుండిరి. ప్రేక్షకు లతివిశేషముగ వచ్చియుండిరి.

జమీందారు సభ్యుని సవరణ.

ప్రాణభయము, ఆస్తి దోపిడి చేయుటనుసాధి, ప్రజాశాంతికి భంగము లేని మండలములలోమాత్రము ఈ చట్టమును నుపసంహరించి, ప్రజాక్షేమాభి వృద్ధికొరకు వీలైన వారిని వదలి వెట్టి ఇతరుల కేటలను కిగించి, ప్రజలను నిష్పందించి, వారికి అటంకమును బెట్టి, ప్రజాసామాన్యముపట్ల దౌర్జన్య ప్రవర్తకులుగా నుండువారిమీద మాత్రమే మండలాధికారులు, కమిషనరులు చట్టమును జాగ్రూకతతో, అలోచించి, తొందరపడక ప్రయోగించవలసిన దని ఒక జమీందారు సభ్యుడు తీర్మానమును సవరించెను.

20 మంది సభ్యులకు వైగా ఈసవరణను గురించి ప్రసంగించిరి. తాలూకాదారు సభ్యులు కొందరు ఈసవరణకు సమ్మతించిరి గాని లిఖరలుపక్షపు సభ్యులు, ఇతరులు కొందరు, ప్రతి కూలత వహించిరి.

ఈసవరణ సంగీకరించుట కేలాటి ఆక్షేపణ లేదని ప్రభుత్వపక్షమున గౌ. ౨౯ లూడ్విక్ పార్టరుగా రతిపర్ణముగ నుపన్యసించి, చట్టము నమలులోబెట్టుట కేలాటి అవసరమో వివరములను వెలికిరి.

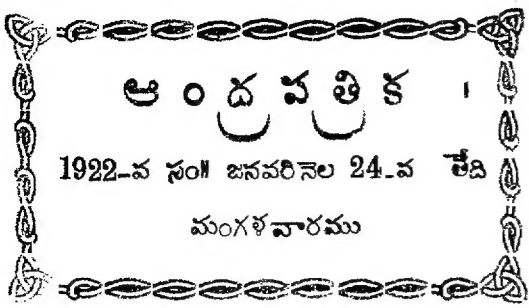
అంతట సవరణకు 57 మంది ఆను కూలముగాను, 35 మంది ప్రతిహేలముగాను వోట్ల నిచ్చిరి. మంత్రులతో సహా 21 మంది అధికారసభ్యులు, భూస్వాములు ఆనుకూలముగాను, ఒక హిందువు, మహమ్మదీయ తాలూకాదారులు మున్నగువారు ప్రతిహేలముగాను వోట్ల నిచ్చిరి.

సవరించబడిన తీర్మాన మంతట వోటుకు వెట్టబడెను.

47 మంది ఆనుకూలముగాను, 19 మంది ప్రతి కూలముగాను వోట్లనిచ్చిరి గాని తీర్మాన మధిక సంఖ్యాకుల చే నంగీకరించబడెను. సవరించబడిన తీర్మానము నతి తీవ్రముగ ఖండించినవారిలో నగ్గగణ్యులు పండిత రాధాకాంత మాలవ్యాగారు, ప్రభుత్వపక్షానికి అతిగంభీరముగ ఖండించి తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుచున్నానని అడు తక్షణమే అధ్యక్షుల కొకలేఖను వ్రాసిపంపెను. ఇటీవల సభలో సంగీకరించబడిన అయోధ్య బాకుగలబిల్లు రాజప్రతినిధిచే సమ్యక్తించబడినట్లు వినుటకు కడు సంతాపము కలిగెననియు నిరవంత ప్రభుత్వము వారి నిర్బంధాస్త్రములమీద జరిగిన చర్చను విని, తత్ఫలితమును గనిన పిమ్మట, శాసనసభలో తాను కభ్యుడుగా నుండి ఏలాటి ప్రయోజనము లేనట్లు విశదమయ్యెనని పండితుడు వ్రాసెను.

వంగరాష్ట్రపు శాసనసభ

కలకత్తా, జనవరి 23:- వినోదముల పన్ను బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి బంపవలసినట్లు నేడు సమావేశమైన వంగదేశపు శాసనసభలో తీర్మానించబడెను. చర్చన ముగించుచు, అధికసభ్యుడు గౌ. కెర్రుగా కిల్లు పలికిరి:- సభ్యులలో సభిక సంఖ్యాకులు బిల్లు సంగీకరించుచున్నారు గాని, ప్రధానభగ్గు మందలి కొందరు బిల్లును అతితీవ్రముగ నాక్షేపించిరి. ప్రభుత్వమును నియోలముచేయుటకు యత్నించుచున్న అసహాయోద్యమముపట్ల ప్రభుత్వమువారి వలంబించిన చర్యల కసమ్మతి దెలుపుటకు ఈబిల్లును అంగీకరించజాలమని కొంద రభిప్రాయపడిరి. ఇట్టి పద్ధతి ప్రజాపంతులకు, బుద్ధిమంతులకు అర్హమైన భాగతి ప్రభుత్వమువారుగాని, పార్లమెంటువారుగాని అంగీకరింపజాలరు. పన్ను వసూలుచేయుటనె సిమ్మట, శోభ భుచ్చువెట్టబడునో నేచెప్పబూనము.



రాండు తేబిలు సమావేశము

రాండు తేబిలు సమావేశమున కెట్టి ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవో బయల్పడి లేదు. స్టేటు కౌన్సిలు సభయందును, హైందవ శాసనసభయందును, ప్రభుత్వపక్షమున అధికారసభ్యు లీ విషయమై గావించిన ప్రసంగములు రాండు తేబిలు సమావేశముజరుగుట కెట్టియవకాశ మిచ్చుట లేదు. సర్ సి. శంకరనాయుడుగారి లేఖ యీ యధికారులకు శరణ్యమైనది. దాని నాధారము చేసికొని, సర్ విలియం విక్ శెంటుగారు హైందవ శాసనసభయందును, ఓడోనల్ గారు స్టేటు కౌన్సిలు సభయందును బిర్రబిగిసిరి. రాండు తేబిలు సమావేశమున కవకాశము లేకుండ ప్రసంగించిరి. రాండు సభలయందును, ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము లోడిపోయెను. అయినను, శాసనసభల చర్యగాని, అధికారసభ్యుల ప్రవర్తనముగాని, రాండు తేబిలు సమావేశపు ఏర్పాట్లనుకు అభ్యంతరము గలిగింపదని, సర్ ప్రభులచంద్రరేగారు నమ్ముచున్నారు. మిగిలిన మితవాద ప్రముఖులును ఇటు లనే తలంచుచున్నారు. ఇంతవరకును ప్రభుత్వము వారు కదలిక జూపలేదు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును, టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారును బొంబాయి సమావేశానంతరము రాజప్రతినిధిగారిచో ముచ్చటించుటల అన్వేషియేటెను ప్రెస్సువారు తెలిపియుండిరి. ఈవిషయమై వారు ముచ్చటించియున్నారు. పర్యవసానము మాత్రము తెలియలేదు. రాజప్రతినిధికార్యనిర్వాహకసభ జరిగెనని తెలియుచున్నది. మాలవ్యాగారు లాహోరునకు వెడలి లాలా లజపతిరాయిగారి గృహమునందు విడిసియున్నారని తెలియుచున్నది. మాలవ్యాగారు నిర్బంధితులయిననాయకులతో మొక వంకను ప్రభుత్వమువారితో నింకొక వంకను ప్రసంగించుచున్నారని తోచుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు పెట్టిన 31 తేది గడువు సమీపించుచున్నది. త్వరలో రాండు తేబిలు సమావేశ ప్రయత్నము సఫలము గానిచో, గాంధీమహాత్ముడు ముందు జరుగవలసిన పనుల నారంభించును. బొంబాయి సమావేశమున, గాంధీమహాత్మునినడవడి మిగుల ప్రశంసార్హముగ నున్న దని వారియభిప్రాయములతో నేకీభవింపని జిన్నా, బాబ్జిస్టా మొదలగువారుగూడ వెల్లడి చేయుచున్నారు. సమాధానమునిమిత్తము గాంధీమహాత్ముడుచూపిన సామనస్యభావమునుమించుట కేరిని సాధ్యపడదని బాబ్జిస్టాగారు వెల్లడించిరి. జాకరు ప్రభులచంద్రరేగారు గూడ, మహాత్ముని ఉదారస్వభావమును కొనియాడిరి. యంగుయిండియా పత్రికలో, దెలిపినటుల, మహాత్ముని దృక్పథమునకును, బొంబాయి సమావేశసభ్యుల దృక్పథమునకును విశేషవ్యత్యాస ముండెను. జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణవశ్యకతపై మహాత్ముడు తన దృష్టిని నిలిపెను. సమావేశసభ్యు లీవిషయమును గూర్చి పట్టుదల జూపెదరని మహాత్ముడుభావించెను. కాని వారివిషయమును సరకుగొనక, రాండు తేబిలు సమావేశము పైననే దృష్టిని నిగుడించిరి. అందుచే కడపటియంశము గూర్చియే మహాత్ముడు ముచ్చ

టించుట తటస్థించెను. ఉభయులకును తుదకు రాజీ గుడిరెను. రాజీ గుడురుటచేతనే, మహాత్ముడు కొన్ని నియమములను సడలించుట కంగీకరింపవలసి వచ్చెను. నిర్బంధపు టుత్తరువులను తొలగించుటయు, నిర్బంధితులను విడుదలజేయుటయు, ముందుగ జరుగవలయు నని సమావేశము తీర్మానించెను. నిర్బంధితుల విడుదల విషయమునగూడ గాంధీ మహాత్ముడు కొంతరాజీ కంగీకరించెను. గాంధీమహాత్ముడు జింత సామనస్య భావముతో బ్రవర్తించినను, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక దేశాభిప్రాయమును గ్రహింపక, తెలిసి తెలియని సంగతులను వ్రాయుచున్నది. పరిష్కారము జరిగినప్పటికీ, నిర్బంధితుల విడుదలను కొరవలయును గాని, అంతకు పూర్వము కొరగూడదని, ఈపత్రిక తెలుపుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు కొరిన కొర్రెలవలన, సమాధానము గుడురున నాశ భగ్నుమగుచున్నదని, ఈపత్రిక యభిప్రాయపడుచున్నది. సామాన్యప్రభుత్వము నిర్వహింపవలసిన విధులను గాంధీమహాత్ముడు పేర్కొని యుండెను. ఇట్టి వివరీతపు యభిలాషలను తెలిపెడి మహాత్ముని మనోభావముల గాంచి, సంగతి సందర్భములను గ్రహించిన భారతీయులు నిరాశ జెందెదరని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక భావించుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు తెలిపిన యభిలాషలనే భారతీయులలో నన్ని పక్షములవారును వెల్లడి చేయుచున్నారనియు, వీరివిషయమై దేశములో నభిప్రాయభేద మెద్దియు లేదనియు, ఈ పత్రిక కింకను తెలియును. సర్ శంకరనాయుడుగారివంటి వారెవరో యొకరిద్దరు తప్ప, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయముల నామోది, చెడివారింకొక రుండరు. గాంధీమహాత్ముడు తన కార్యక్రమమును విరమించి తమవద్దకు వచ్చిన రాండు తేబిలు సమావేశమున కంగీకరించెన మని, హాఫీగారిటీవల దెలిపిన వాదమునే మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక యవలంబించుచున్నది. ఆంగ్లేజ్ పత్రికలును, ఆంగ్లేయ ప్రముఖులును, హిందూదేశములో గలిగిన అవ్యత సంచలన మహిమను గ్రహింపజాలకున్నారు. నిర్బంధములచే దీని నడగద్రొక్కవచ్చు నని భావించుచో, వారు గొప్ప ప్రమాదమునకు లోనయిరని చెప్పవచ్చును. నిర్బంధముల మూలమున ప్రజాశయములను నిర్మూలించుట కీ యంగధర్మమే ప్రతికూలముగ నున్నది. స్వాతంత్ర్య మారుతము ఎల్లాడలను తన సారభమును వెడజల్లుచున్నది. శతాబ్దములనుండియు పరిష్కారముగాని ఐర్లెండు సమస్యనేటికీ పరిష్కారమయినది. హిందూదేశమున సయితము నిర్బంధములమాలమున ప్రజల కొర్రెల జరిగిపోయెడి దినములు గతించినవి. ఈసంగతిని ఆంగ్లేజ్ మింకను గుర్తించకుండుట శోచనీయము. లా, ఆర్డరు సంరక్షణ మను జేరుతో నిర్బంధములను కొనసాగించుట ఫలవీరహితమని, దేశస్థితి తెలుపకయే తెలుపుచున్నది. రాండు తేబిలు సమావేశమున కాయురము జూపుచున్న వారు, సహాయనిరాకరణావలంబులు గాక సహకారవాదులే. కలకత్తాయందు రాజప్రతినిధిగారికిని, రోనాల్డుషే ప్రభువుగారికిని విన్నవించినవారు సహకారవాదులే. బొంబాయి సమావేశమునందు, రాండు తేబిలు సమావేశమున గూడిన వారిలో గాంధీమహాత్ముడుదప్ప మిగిలినవారందరును సహకారవాదులు. సహకారవాదుల యభిలాషలనైనను తీర్చక, వారిని సయితము ప్రభుత్వమువారు ఆశాభంగులగావించినచో, సహకారపక్షమునకు ఈదేశమున చోటుండదు. ఈసంగతిని బాబ్జిస్టా గారు బొంబాయి క్రానికలుపత్రికకు వ్రాసిన లేఖలో ఖండితముగ దెలిపిరి. తుదకు రాండు తేబిలు సమావేశ

ప్రయత్న మెటుల పరిణమించునో తెలియదు గాని, అది జరుగుట కనుకూల వాతావరణమును ప్రభుత్వమువారు గల్గించుటలేదు. ఆంగ్లేజ్ దేశమున నవలంబింపబడుచున్న తీవ్రనిర్బంధములగూర్చి పాఠకులకు దెలిసినవిషయమే. ఇతర రాష్ట్రములలో షరిస్థితులు మిగుల సుదీర్ఘముగ నున్నవి. వంగదేశము నందు ఖయీదీల నుంచుటకు కొట్లు చాలకున్నను, ఆరెస్టులు ఇంకను ఘమ్మలముగ జరుగుచునే యున్నవి. కలకత్తాలో మొన్నటిదినము జరిగిన బహిరంగ సభలలో 273 గురిని అరెస్టుజేసిరని తంతివార్త దెలుపుచున్నది. నిన్నటిదినము అనేకులను మరల నరెస్టుజేసిరి. అనుదినము ఈతీవ్రనే జరుగుచున్నది. నిర్బంధముల కంటు గనిపించుట లేదు. సహాయనిరాకరణావలంబుల కీ నిర్బంధములు సంతసము గూర్పుచున్నవి. ఏలయన, సహాయనిరాకరణోద్యమ మిందువలన అతిత్వరితముగ దేశమున బ్రాకుచు, ప్రజాసామాన్యమునం దిదివర కెప్పుడును లేని కదలిక పుట్టించుచున్నది. సొఫు శాసనాతిక్రమణమును మానుకొనుటకు గాంధీమహాత్ముడు కంగీకరించినను, నిర్బంధతీవ్రతను ప్రభుత్వమువారు మానుకొనలేదు. రాండు తేబిలు సమావేశమువలన ప్రస్తుత సమయమున విశేషలాభ ముండదని సహాయనిరాకరణావలంబులు తలచినను, అందులకు వారు అభ్యంతరముల గలిగించుటలేదు. ప్రభుత్వమువారుమాత్రము, తమ పట్టుదలను విడనాడక, సఖ్యము చేకూరుటకు ప్రతికూలవాతావరణమును కలిగించుచున్నారు. ఇట్టి కీష్టపరిస్థితులలో సయితము, రాండు తేబిలు సమావేశము జరిగి, భారతదేశ ప్రజాభీష్టమున కనుగుణ్యముగ పరిష్కార మగుగాక యని కోరెదము. ప్రభుత్వము వారు, సహాయనిరాకరణావలంబుల హితము గాకున్న, సహకారవాదుల హితమును సయితము త్రోసిపుచ్చి, నిర్బంధవిధానమును మాత్రమే నమ్ముకొని పని జేయుచో, ప్రజలు శాంతిమును వీడక, అహింసాపథము నతిక్రమింపక, క్రాంతి కార్యక్రమమును మహాత్ముని యాజ్ఞానువర్తనలై నెరవేర్చునెడల, అభీష్టసిద్ధిని వెంటనే పడయక మానరు. రాండు తేబిలు సమావేశము నేడు గాకున్న మరియొకమారయినను జరుగక మానదు. తొందరపడ నగత్యము లేదు. అనుకూల పరిస్థితులలో జరిగెడి సమావేశపు కార్యక్రమము ఫలప్రదమై, ఐరిషు సమావేశమునందు వలెనే, శాశ్వతలాభమును దేశమున కొనగూర్చును. అందుచే రాండు తేబిలు సమావేశ మిప్పుడు జరుగుటకు ప్రభుత్వమువారు ననుకూలంపనిచో, విచారము జెందనవసరమొకమాత్రము లేదు.

కీ శేషులగు పోపు గారు

రోమును క్యాతలిక్కు క్రైస్తవముత శాఖకు గురువగు పోపు గారు చనిపోయిన వార్త, వారి శిష్యులకోటికే గాక తదితరులకు సయితము విషాదము కలిగింపగలదు. వీరు మానవుల దుఃఖమునకు దుఃఖించుచుండిరి. యూరపుఖండమంతయు సంగ్రామ, దావానలముచే ముట్టింపబడినపుడు, సంగ్రామమును విరమించి సమాధానపడుదని ఉభయ పక్షములవారికిని పలుమార్లు బోధించిరి. వర్తమానమునెత్తురు పేరులు ప్రవహించుచున్నందులకు, పోపుగారెంతయు విచారముజూపిరి. కాని, వారిహితమును ఇరుపక్షములవారును పాటించరయిరి. నిరపరాధులగు ప్రజలపై ఆకాశవిమానములనుండి జర్మనులు బాంబులను విసరుచున్నందులకు పోపుగారెటుల శోకపరితప్తహృదయు లయిరో, జర్మను

ప్రభుత్వమును శిక్షించునిమిత్తము ఆహారసామగ్రి జర్రును ప్రజలకు జేరకుండు మిత్రమండలివారు సముద్రనిరోధము గలిగించినందులకు అటులనే విచారమున మునిగిరి. ప్రభుత్వములును ప్రభుత్వములును పోరాడుచుండ, ప్రజలు బాధపడుచున్నందులకు వారు తమ సానుభూతిని జూపుచుండిరి. పోపు గారు సోదరమానవుల కష్టములయొక్క జూపిన పరితాపమున అన్యధా భావించినవారు లేకపోలేదు. మిత్రమండలివారు గొందరు, పోపుగారు శత్రుపక్షముపై విభిన్నము జూపుచున్నట్లు భావించిరి. తమపక్షము నవలంబించలేదని శత్రుపక్షమువారు నిందించుచుండిరి. కాని పోపుగారు దూషణభూషణములను పాటింపక సంగ్రామము త్వరలో సంతరింపనలె నని పరాత్పరుని ప్రార్థించుచుండిరి. పోపుగారి యభిప్రాయములను, స్వదేశ మగు ఇటలీదేశ ప్రభుత్వమువారు సయితము గ్రహింప జాలకబోయిరి. ఇటలీ సంగ్రామమున జేరవలదని చివరవరకు పోపుగారు చెలుపుచున్న హెచ్చరికకు, ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు కుపితులయిరి. పోపు గారు క్రైస్తవ ప్రపంచమునం దాక్రమించెడి అత్యున్నతస్థానము బట్టి ప్రభుత్వమువారు రూకుకొనిరి. లేకున్న వారిని రాజద్రోహముక్రింద శిక్షించియుండుదురు. యుద్ధము ఆగిపోయెనని తెలియగనే పోపుగారికి కలిగిన సంతస మింతింత గాదు. పరాధీనజాతికి స్వాతంత్ర్యము లభించునపుడు వీరికి గలిగెడి సంతృప్తి అపరిమితము. ఐర్లెండు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించినదని తెలియగనే, పక్షముడినములక్రిందట పోపు గారు జార్జి చక్రవర్తిగారి కభినందనముల చెలిపిరి. పోపు గారి మరణమువలన, ప్రపంచ మొకస్వాతంత్ర్యప్రియుని, బహుపాతరహితుని, మానవశ్రేయోభిలాషిని, కోల్పోయినది. వీరికి చనిపోవునరికి 67 సంవత్సరములు నిండెను. ఏడు 1854 వ సంవత్సరము నవంబరు 21 వ తేదిన జనోవానగరమున జననమొందిరి. ఏడు 1914 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల రెండవతేదిన పోపుపదవికి ఎన్నుకొనబడిరి. యుద్ధమారంభ మయిన సంవత్సరమునందే వీరి పదవి నాక్రమించిరి. అప్పటినుండియు వీరి మనము సంగ్రామకల్లోలమునందే లగ్నమైయుండెను. పోరాటము లనినను రక్తపాతమనినను వీరికి కంటకముగ నుండెను. యుద్ధమంతరించినను ప్రపంచమున మరల రక్తపాతమున కవకాశము లేకుండుటకు, ఇంకను కట్టుదిట్టములు జరుగలేకు. నానారాష్ట్ర సంఘసమావేశములవలన ప్రయోజనము గనిపింపలేదు. పెద్దజాతుల స్వీయ లాభమునకు మాత్రము ఈ సమావేశములు తోడ్పడుచున్నవి. వాషింగ్టను సమావేశముమూలమున ఎంతయోలాభము గలుగునని ఆశించినందులకు ఆయాశ యడియాశయగుచున్నది. మరల జరిగిన క్యానిను సమావేశము సమీపము, ప్రయోజనశూన్యముగ పరిణమించెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులు ప్రపంచశాంతిప్రవర్ధనమున కనుకూలముగ లేకున్నను, మానవహృదయమునందు మార్పు గలుగుచున్నది. హింసవలన దాగిముడపు ఆనందము చేకూరదను భావము దృఢముగ నాటకొనుచున్నది. మానవహృదయపరివర్తనమును జూచి, ప్రభుత్వములు కలరరపడుచున్నవి. భావ పరివర్తనము నడగద్రోక్క బ్రయత్నించుచున్నవి. ప్రాతమార్గములనే నడువ బూనుచున్నవి. కాని, ప్రజేచ్ఛకు తుదకు విజయము గలుగకమానదు. రాజ్యాంగములు సయితము మానవుల నూతనాశయమును గుర్తించి తదనుగుణముగ నడువక తప్పవు. ఇట్టి స్థితి త్వరలో సిద్ధించి, లోకకళ్యాణమునకు మార్గము జూపగలదను విశ్వాసము ఎల్లరమనముల నావహించియున్నది. ఇందుకు తోడ్పడినవాటిలో కీర్తిశేషులగు పోపుగా రొకరని, భావి

చరిత్రకారుడు లిఖాపగలను. విషజ్వరబాధితులై యాకస్మికముగ ఏరు గత శనివారమున చనిపోయిరి. మతగురువులలో నింతటి విశాలహృదయులు జనించుట యరుకు. గోమను క్యాతలిక్కు మతమునకు పోపుగారి విశాలభావములు నూతనోత్తేజము గలిగించెను. సాశ్వాత్య ప్రపంచమున ఆధ్యాత్మిక నైతిక పునర్జీవమునకు పోపుగారి జీవితాదర్శము తోడ్పడుగాక!

శ్రీ వీరేశలింగ భవనము

సంస్కృతయు, కవియు, పండితుడును, అభినవ గద్యకర్తయైన యని పేర్కొనిన కందుకూరు వీరేశలింగం పంతులుగారి గౌరవార్థము, స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పుటకు ఆంధ్రదేశము సలిపిన ప్రయత్నము లత్యల్పములు. పంతులుగారు చేసిన భాషాసేవ కేసి, దేశసేవకేసి, వారి పేరున యూరూరను స్మారకచిహ్నములు నెలకొని యుండవలసి నది. ఆంధ్రదేశము వెనుకాడినను, కర్నాటదేశము వారి సేవను గుర్తించినందులకు సంతసింపవలయును. బెంగళూరు కంటోన్మెంటు బ్రాహ్మ సమాజమువా రీ నెల రెండు తేదిన నూతనముగ నిర్మించబోయెడి వీరేశలింగ భవనమునకు శంకుస్థాపన మహోత్సవమును జరిపిరి. మైసూరుసంస్థానపు ప్రధానమంత్రియగు సర్. యం. కాంతరాజు ఉర్పూరు శాఖస్థాపనము గావించిరి. శ్రీవీరేశలింగం పంతులుగారు సా. ఫి. క, మతసంస్కరణములపట్ల గావించిన యుపకారమును తమవిజ్ఞాపనమునందు బెంగళూరు బ్రాహ్మసామాజకు లుగ్గడించుచు, దక్షిణమండలమునకు వీరు విద్యాసాగరులవంటివారని తెలిపిరి. బెంగళూరుపుర సమాజమునకు బ్రాహ్మమందిరమును కట్టించియిచ్చినందులకు తమకృతజ్ఞతను సూచించిరి. ఆంధ్రవాఙ్మయమునకును, సాంఘికసంస్కరణ భావవ్యాపనమునకును, పంతులుగారు సలిపిన కృషిని వీరు కొనియాడిరి. రాజా రామచోరాహారాయలు, మహర్షి దేవేంద్రనాథుడు, కేశవచంద్రసేనుల ప్రయత్నములచే దేశమున వ్యాప్తమైన ఉదారభావభరితమగు బ్రాహ్మసమాజమతమును, దక్షిణ హిందూ దేశమున వ్యాపింపజేయుటకు వీరేశలింగం పంతులుగారు విశేషముగ పాటుబడిరినియు, భారతీయ ప్రజలను విడదీయుచున్న జాతిమతవిభేదములను తొలగించి సామ్రాజ్యత్వమును మెంపొందింప జేయుటకు పంతులుగారు ప్రశంసార్హముగ కృషిసలిపిరినియు, సర్. కాంతరాజు ఉర్పూరు కొనియాడిరి. కర్నాటకదేశము ఆంధ్రపుంగవు నీ తీరున గౌరవించుచుండ, ఆంధ్రదేశ మికనయినను కదలిక జూపి, తగురీతిన స్మరణచిహ్నములను నెలకొల్పి, పంతులుగారి సేవను గౌరవించి తనకృతజ్ఞతను తెలుపుట ధర్మము.

పండిత రాధాకాంత మాలవ్యాగారి

ఆత్మగౌరవము

ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానమునకు అసమ్మతిజూపుటకు, యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు మృదాను శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. పండిత రాధాకాంత మాలవ్యాగారిచ్చియు సాయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. సాయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో, క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును తీసివైచుటకును, దీనిప్రయోగమువలన శిక్షితులయినవాడిని విడుదలజేయుటకును, తెచ్చిన తీర్మానము నంగీకరింపక ప్రయోజనశూన్యమగు నొక సవరణ సంగీకరించిరి. ఇందుచేతను, ప్రజల కిష్టములేని అయోధ్యభాషు చట్టమును రాజప్రతినిధిగారంగీకరించుటచేతను, తామి శాసనసభయందు సభ్యులుగనుండి లాభము లేదని, రాధాకాంత

మాలవ్యాగారు తలుచి, గౌరవముగల శాసనసభ్యులకు వికన్న మరియొక మార్గ ముండబోదు.

అలహాబాదు హైకోర్టు : మర్వాసీగారు

బారిష్టరు మర్వాసీగారు ఇటీవల పీసలుకోడ్డు 153 శెక్సుక్రింద శిక్షింపబడిరి. వీరిపేరును అడ్వకేటుల లిస్టులోనుండి తొలగించుటకు అలహాబాదు హైకోర్టు ఫుల్ బెంచువారు గూడి ఆజ్ఞాపించిరి. నీతిబాహ్యమగు నేరములక్రింద విధించెడి శిక్షమాత్రమే, న్యాయవాదవృత్తికి భంగకరమగును. అంతియగాని రాజకీయనేరములు సయితము ఇందుకు త్రోవజూపునను సంగతి ఇదివరకు తెలియదు. అలహాబాదు హైకోర్టువారు నూతన మార్గము ద్రోక్కిరి. దేశపరిస్థితుల కీ యుత్తరువు అనుగుణ్యముగ నున్నది.

కీర్తిశేషులగు బంగనపల్లి నవాబుగారు

హృద్రోగమువలన బంగనపల్లి నవాబుగారు చనిపోయిరిని తెలిసికొనుట క్షోభయు చింతించెదము. బంగనపల్లి సంస్థానము, ఆంధ్రదేశమునందు కర్నూలు మండలమునందలి స్వతంత్ర సంస్థానము. నవాబుగారు 1874 సంవత్సరమున జననమొంది 1905 సంవత్సరము జులై నెల 9 తేదిన రాజ్యమునకు వచ్చిరి. ప్రజల కభీష్టులుగ పరిపాలించిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులగు మీర్ అసద్ ఆలీ ఖాను బహదూరుగారు వీరిసోదరులు. వీరికి మాసానుభూతిని చెలుపుచున్నారము.

పన్నుల నిరాకరణము

[గాంధీ మహాత్ముడు]

పన్నుల కల్లింపక ఆపుదలజూపించి శాసనోల్లంఘనమును ఆనాముగ బెట్టకలెనెడి యాత్మాహును కొన్ని ప్రదేశములలో నున్నట్లు నాకు తెలియుచున్నది. ఈ యాహుకరమగు ప్రయత్నమునకు బూనటకు పూర్వము అందరును సావధానుగ సాధకబాధకములను గుర్తించుట యావశ్యకము. దౌర్జన్యమును గూర్చి చునను అశ్రద్ధ వహింపరాదు. తమ పశువులను, గృహములను, పంటలను జపుచేయుచుండ కన్నులారా చూచుచుండినగుడ ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగకుండునట్లు మనము గూఢచేసికొనవలెను. ప్రభుత్వమును నిర్మూలించుటకు పన్నుల నిరాకరణము మిగుల కీ ప్రసాధకమగు మార్గములలో నొకటి, యని నాకు తెలియును. పన్నులనిరాకరణ కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుట కవగతమైన సామర్థ్యమును, శిక్షణమును మఃమింకను పొందియుండ లేదనిగూడ నాకు విశ్వాసముగ తెలియును. భారతదేశమున ఒక్కతాలూకాయైనను బర్లిన్ కొంతకంటకు ఆనందుతాలూకాలు తప్ప ఇందుకు సరిదిద్దుగనుండలేదు. పన్నులనిరాకరణమునకు బూనుకొను తాలూకాలో ఆస్పృశ్యతాదోష ముండగూడదు. ఆతాలూకాలో చేయబడిన కాదిబట్టలుపయోగింపబడవలెను. మనోవాక్పాయ కర్మలకుం దహింసయుండవలెను. ప్రజలు ఇతరులెల్లరితో, సమాకారులుగానిండు, నిరాకరణావలంబులుగానిండు, సంపూర్ణ స్నేహభావమున నుండవలెను అవసరమగు శిక్షణము లేనిదే పన్నుల నిరాకరణమునకు గడంగుట తుమించుటకు వీలులేని యున్నతైతయగును. అది స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకుమారు. ఆరాజకమును సంపాదించుట కవకాశమేషదవచ్చును. వాస్తంత పరీక్షితు లోనైన తప్పుడిల్లినమావేళ నిబంధనలన్నియు నమలులో నున్నప్పుడు, జనసామాన్యము కాననోల్లంఘనమునకు బూనుకొనగూడ దని మరల హెచ్చరించుట యావశ్యకమైంది. (యంగు ఇండియా)

మదరాసు ఆరోగ్యము:—జనవరి 21 వ తేదీలో అంతమైన వారమున 1000 మందికి 48.1 మంది మరణము చనిపోయిరి. అంతకు ముందుచాలామున 1000 మందికి 30.6 మంది మరణము చనిపోయియుండిరి. కలరా 4 గురికి తగిలెను. ఇద్దరుగ చనిపోయిరి. స్కాటికము 65 గురికి తగిలెను. 28 వారికి చనిపోయిరి. ఇతర ముంజావలన వ్యాధులను ఇతరజ్వరములవలన 44 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవారమున 1000 కి 50.4 మంది మరణము చనిపోయిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

కాకినాడలో రాజమండ్రి నాయకుల కేసువిచారణ

రాజమండ్రిలో 3000 మంది సమావేశమగుట. ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు వెనుదీయకుండుట

రామచంద్రపురమున 10000 మంది రైతులసభ. ఫిరేవరి మాన్చి కిస్తీలను చెల్లించకుండుట మున్నగు తీర్మానముల నామోదించుట

పామరలో తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసుసభ. జనవరి ఫిరేవరి కిస్తీలను చెల్లించుటకు తీర్మానించుట

ఇతర రాష్ట్రములు

కల్కికోటలో ఆంధ్రమానుగారి యువన్యాసము-ప్రేమసందేశము-మహాత్ముడే ప్రేమాసత్య సదమలమూర్తి
పండిత మాళవ్యాగారు ఢిల్లీ నుండి లాహోరు వెళ్లుట-లజపతిరావుగారి గృహముననుండుట కలకత్తాసభలు-273 మందిని పట్టుకొనుట.
అలహాబాదు హైకోర్టు-షెర్వాసీగారు న్యాయవాదిగా పనిచేయగూడదని ఆజ్ఞాపించుట.
నార్మక్తిపు ప్రభువు-దేశమందలి ఆశాంతిని గనుగొనవచ్చుట.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గోదావరీ మండలము

కాకినాడలో రాజమండ్రి నాయకుల కేసు విచారణ

23 వ తేదీని కాకినాడలో ఈ కేసు విచారణ ప్రారంభించుటకు ముందు మొసలిగంటి తిరువలరావుగారు త్రాచాత మూలమును పొంది దీక్షిజనులు మేజస్ట్రేటుగారి కిచ్చెను. 24 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడెను.

పిన్నట్ల బారిష్టరు స్వామినాయుడు మున్నగువారు నాయకుల కేసువిచారణ ప్రారంభమైంది. కేసు చేయుటకు జిల్లా మేజస్ట్రేటు ఇచ్చిన యనుమతిని చూపవలెనని పోలీసు యినస్పెక్టరును మేజస్ట్రేటు అడిగెను. తన కింకను అనుమతి లేఖ చేరలేదని యన్స్పెక్టరు చెప్పెను. రాకుండినకేసు విచారణ కానిండ్ని మద్దాయించెప్పిరి. ఆక్రమవిధానమును తానుసరింపనని మేజస్ట్రేటునెను. కేసువిచారణ సాగించవచ్చునని యన్స్పెక్టరుగూడ చెప్పెను మేజస్ట్రేటు అంగీకరింపలేదు. అటులయిన నేడు నాకాటవిడుపు అనినల్లత్తుకుగా ప్రాసీక్యూటంగు యిన స్పెక్టరు పలికెను. 25 వ తేదీకి కేసునాయిదావేయబడెను. ముద్దాయాలను మేజస్ట్రేటు పూచీకత్తిమర్కటగా వారియ్యమనిరి.

హరతాళము

23 వ తేదీని కాకినాడలో సంతకముగా హరతాళము జరిగినది. ఆనాడుసాయంత్రము సభ జరిగినది.

రాజమండ్రిసభ

22 వ తేదీ రాత్రిరాజమండ్రిలో గజవిల్లి రామచంద్ర రావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. సభలు జరుగుదదని కలక్టరు పంపినయుత్తరువు నెల్లవాకును మృతేభగా భావించ వలెను. దానినివ్యర్థము పొటింపగూడదు. ఈసభలో నున్న వారిలో చెరసాలకు పోవుట కిష్టములేనివారు వెడలిపోదగునని అధ్యక్షుడు తెలిపెనుగాని సభకువచ్చి 3000 మందిలో నొక్క గుగూడ కదలలేదు. అధ్యక్షుడును అయ్యగారిబాపిరాజు, యర మిల్లిమంగయ్య, కనపర్తి ప్రసాదరావుగార్లు ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి యుపన్యసించిరి.

రామచంద్రపురమున రైతులసభ

రామచంద్రపురముతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఏర్పాటుప్రకారము ఈ నెల 22-వ తేదీని రామచంద్రపుర మున తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడును, నుండల కాంగ్రెసు సంఘ కాన్వేనియెంటు రాజమండ్రిలో జరిగినందుల కాంగ్రెసు సంఘ సభలో ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనర్చి యుపన్యసించిన వారు నగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద మహాసభ జరిగినది. ఆసభకు 10 వేలమందిరైతులు వచ్చిరి. మిక్కిలి ధనికు

లును చాలవలుకుబడి గలవారునుగూడ వెళ్తునంది వచ్చిరి. ఫిరేవరి, మార్చికిస్తీలకు పన్నులను చెల్లించకుండుటకు తాలూకా ప్రజలు సంసిద్ధులుగా నున్నారు. ఈపన్యసించగూడదు వలంటి రులుగా చేరగూడదు మున్నగు ఆక్రమములగునాజ్ఞలను ప్రజలందరు నుల్లంఘింపవలెను. గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు నియ్య వలెనని తీర్మానము లేకగ్రీకుముగా నామోదించబడెను. రావి సాటి సత్యనారాయణ (దంకేరు) కొలుపోటు ఆదినారాయణ స్వామి (ఏడిన), చిట్టూరి చినవేంకటలక్ష్మీప్రసన్నారావు, (హుల్ల) చోడేశ్వరలింగస్వామి (ఎండగండి) సన్ని వీను కృష్ణారావు (పొంగి పిల్లి) కలాది సర్వారాయుడు (సత్యవాడ), నండాబి అమర్త్యరామయ్యగార్లు మున్నగువారు పలువురు తీర్మానములను బలపరుచుచు నుపన్యసించిరి. పెద్దాపురము డిప్యూటీ కలక్టరుకు ప్రత్యేకముగా తంతివార్తరూపగా నతడు వచ్చి గ్రామములోనుండెను. సభజరుపగూడదని యుత్తరువియ్యబడు నని తెలిపిరిగాని ఆయుత్తరువు రాలేదు.

గుంటూరు మండలము

మాచిరాజు రామమూర్తిగారి కేసు

ఈకేసు 30 వ తేదీకి నాయిదా వేయబడెను. రామ మూర్తిగారిని వదలిరి. తానే అతేదీని కోర్టుకు వచ్చెదనని రామ మూర్తిగారు చెప్పిరి.

(స్వకీయవిలేఖరినండి)

జనవరి 23:—శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగారి విచారణ నేటిదిమును, కలెక్టరుకుచ్చేరిలో. (కెన్దులువనూలుచే యుపందర్శమున, మాజిల్లాకు ప్రత్యేకకలెక్టరుగ నియమితులై న) రూథర్ ఫర్థవోడయెనుట జరిగెను. దొరగారికిని, రామమూర్తిగారికిని ఈక్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

రూ: కలెక్టరుగారు పొన్నూరుసభకు ఇచ్చిన 144వ సెక్షను, నోటీసును, నిరాకరించి, మీరుకిమ్ముల కట్టగూడదని ప్రజలకు ఉపన్యాసమిచ్చితిరా?

రా: ఇచ్చినాను.

రూ: మీరు ఇంకేమి చెప్పెదరు?

రా: ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానము, నిరంకుశముగ, ప్రజాభిప్రాయమునకు, విరుద్ధముగా నుండుటచే, అట్టిప్రభుత్వమును తొలగించవలె నను నుద్దేశ్యముతో, ప్రస్తుతప్రభుత్వమును స్తంభింప జేయుటకై ప్రజలు కెన్దులనియ్యగూడ దని చెప్పినాను. ఈఆజ్ఞను, కాంగ్రెసువారు యిచ్చినారు. తర్వాత కేసు, 30 వ తేదీకి నాయిదావేయబడెనని దొరగారు చెప్పిరి. తర్వాత.

రూ: మీరుబామినయ్యుచెదరా?

రా: నేను బామినయ్యను. పోస్టుతపూచీమీద 30-వ తేదీకి కోర్టుకు హాజరయ్యెదను.

తర్వాత చందోలు సబ్ డివిజన్ స్పెక్టరుగారికిని, దొరగారికి నీకే: దిశంభావణ జరిగెను.

రూ: ముద్దాయి నేమృత్యుమైనవారును, ఆ స్త్రీలవారును నెయ్యన్నారా? బాధ చెప్పమాట విశ్వసించవచ్చునా?

గజ: వారు నమృత్యుమైనవారు. వారిని విశ్వసించవచ్చును. వారిని బామిన లేక నె విడుదలచేయవచ్చును. తర్వాత బామినలేకయే స్వంతపూచీమీద హాజరయ్యేలాగున రామ మూర్తిగారిని వదలిరి. కేసు ఈనెల 30 తేదీకి తిరిగి నాయిదా వేయబడెను.

కృష్ణామండలము

పన్నుల నిరాకరణము.

తూర్పుకృష్ణ కాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానము.

బందరు, జనవరి 24:—తూర్పుకృష్ణ కాంగ్రెసు కమిటీ వారు నిన్నటిదిసము పాపర్రు గామములో సమావేశమై గావించిన ముఖ్యతీర్మానములు:—

(1) 11 వ తేదీని చేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి నేటి వరకు ప్రభుత్వమువారికి పన్నులను చెల్లించకుండా ఆపిపెట్టిన తూర్పుకృష్ణ మండలమందలి గ్రామరయతులకు కాంగ్రెసుసభ యందుగల పరిపూర్ణవిశ్వాసమును ఈసభ శ్లాఘించి, రయతుల ప్రవర్తన సభింపించుచున్నది.

(2) ప్రజాసంఘములు కాసనోల్లంఘనము చేయుటకు పూర్వము ఢిల్లీలో నిర్ణయించబడినట్టి పరతులను పరిపూర్తి చేవలెను. ఇచ్చటిప్రజ లిట్టింకను చేయలేదు. గావునను జనవరి 31 వ తేదీవరకు సంఘ కాసనోల్లంఘనమును నిలుపవలసిగట్టు 17 వ తేదీని బొంబాయినగరములో పర్మింగు కమిటీవారు బర్హోలి తాలూకాలో తాము సంఘ కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము ఇతరులెచ్చెట సంఘ కాసనోల్లంఘనమును మొదలు పెట్టరాదనిగాంధీ మహాత్ముడు కోరి నందు చేతను, రయతులు జనవరి, ఫిబ్రవరివాయిదాల శిక్షలను చెల్లించవచ్చుననియు, మార్చికిమ్ముకట్టునయము వచ్చేగాక సంఘ కాసనోల్లంఘనమునకు ఢిల్లీపరతుల ప్రకారమాచరించుటకు ప్రయత్నించవలసినదనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) కాంగ్రెసుతో నేకీభవించుచు. తమ పదవులకు రాజీనామాలను చెట్టిన గ్రామాధికారులు ఈసభవారిభివందించుచున్నారు. ఇక పనిచేయుచున్న ఇతర గ్రామాధికారులు తక్షణమే తమసేదరులవలె పదవులను విస్మించవలసినదని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

అన్నాప్రగడ కామేశ్వరయ్య గారికి

ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష.

నరసారావుపేట, జనవరి 24:—నరసారావుపేట తాలూకాలోని చారుబండగ్రామ వాస్తవ్యులగు 20 ఏండ్ల ప్రాయమునకు లెక్కనగానున్న అన్నాప్రగడ కామేశ్వరయ్య గారికి 11-వ తేదీని 144-వ సెక్షనుక్రింద నోటీసు ఇయ్యబడెను. అతడు కాసనోల్లంఘనము చేయగా, 188-వ సెక్షనుక్రింద ప్రాసీక్యూటు చేయబడెను. 2000 మంది రయతులతేదీని ఊరేగించుచు నిన్నుకోర్టుకు తీసికొని వెళ్లిరి. 108-వ సెక్షనుక్రింద అతనికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించబడెను. అంతట నతడు రాజమహేంద్రవరము చెరసాలకు గొనిపోబడెను.

మాపురమంటిలి పుస్తక భాండాగారమునకు సమీపమున ఒకవెదనసభ జరుపబడినది. అనేకవేలమంది సభ కరుదెంచిరి. పలువురు సభాసదుల కుపన్యసించిరి. కామేశ్వరయ్యగారి జనీజవతులు ప్రజలు దౌర్జన్యరాపి-త్తులై ఉండవలసినదనియు, పన్నులనెగబెట్టవలసినదనియు కాంతి స్నేహలో జేరవలసినదనియు బోధించిరి. అననరసారావుపేట విలేజుకు లూకరు మాకు నేడు తంతివార్తను పంపిరి.

కృష్ణాపారులతీర్మానము.

బెజవాడ, జనవరి 24:—బొంబాయి నగరమునందు సమావేశమైన నాయకులు గావించినతీర్మానములప్రకారము దేశమందలి ప్రధాన సమస్యలను, పరిష్కరించుటకు జాతీయనాయకులందరుచేరి కాండుటేలిలు సమావేశము చేయుటకు సులభమార్గ మేర్పడినదని ఈసభయందు సమావేశమైన కృష్ణాపారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అని బెజవాడ విలేజుకు లూకరు నేడు మాకు తంతివార్తను పంపిరి.

బొంబాయి.

పూనాలో బహిరంగసభ

22 వ తేదీని రేమాన్వేష మైదానమున ఎన్. సి. కె. ల్లోని గారి అధ్యక్షతన సభ జరిగినది. దుకాణములవద్ద బోంబాయిలోని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు చేసినపుత్తెను ఆక్రమము. నేడు (22 వ తేదీ) పూనా నగరమున జరుగు స్థానిక ఎన్నికల సంఘ సభలో ప్రజాప్రతినిధులు ఈ సభకు కలుగ సారమును గుర్తువలయును పుత్తిగా మనివేయవలెనని యుపపాల్పవలెనని తీర్మానములు పాఠపాఠపాఠము. గంజాలు, యాదవ, కేలు, పాలు, లవణము, పిండ్లగా దుర్బుధినిందిరి.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రము కౌంగ్రెసు సంఘసభ ఈసభ 22 వ తేదీని జరిగినది. కౌంగ్రెసు వలంటీరు అధ్యక్షమునుగుర్తి కార్యసంఘమువారు తీర్మానమున కనుబొమగా తెలిపిరి బోర్డు సేర్పరచి టి. ఎమ్. పి. ఆర్. ల్లోని యును నొనరించుటకు జలగాంతాలూకాలూ కౌంగ్రెసువారు సెరవేర్చబడ నవకాశముకలదేమో చూడదగునని తీర్మానపడెను.

దుకాణములవద్ద బోధించుట

మామూలుగా 22 వ తేదీని ఎమ్.డి.యం.డి.బోధించిరి. 21 వ తేదీని బోధించినవారిలో ముగ్గురికి జుల్మానాలువేయబడెను. వారల్లు పంపబడెను.

భోరుసంస్థానవాసులసభ

ఈనెల 27 వ తేదీని కెల్లూరు గారి అధ్యక్షతన భోరు సంస్థానవాసులసభ జరుగను.

అహమదుభాయిగారిని వదలుట

సారూరకాణములవద్ద బోధించినందులకు అహమదు భాయిగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. అతడు అపిలు చేయగోరెనందున 18 వ తేదీని వదలివేసిరి.

నార్తకీపుప్రభువు లేఖ.

ఈప్రభువు హిందూదేశమును తిరికించి బొంబాయి కేగి అటనుండి స్వదేశమునకు పోవుచి టైము ఆఫ్ యిండియా పత్రిక కొకలేఖ వ్రాసెను. ఇంతకు పూర్వము హిందూదేశమునకు వచ్చినవారెవరును అప్పటికిని యిప్పటికిని గల వ్యత్యాసమును తెలిసికొననవో సంతాపము కలుగక మానదు. ఇంకో చీనా లోన్లలో రానున్న పత్రికలకు పాఠకువార్తలను హాజరాలూలూని అమెరికా పత్రికలకు అమెరికా వార్తలను వాయువార్త విధానమున హెచ్చుగా వచ్చుచున్నది. వాని నాపత్రికలు పూర్తిగా ప్రకటించుచున్నది. అటులండ హిందూదేశమునకు వార్తలతల్పముగా వచ్చుచున్నది. కొన్ని విషయములందు బాత్తుగా వచ్చుట యేలేదు. ఈ దేశమునందలి ఆకాంతిగుర్తి నామిత్రులవలన యధార్థత్రాంతమును స్వయంగా తెలిసికొనగోరి నే నీదేశమునకు వచ్చితిని. అందువలన నారాక రహస్యముగా నుంచబడెను. చాలవంది దయతో నాకాహ్వయములను పంపినను విధిలేక నేను నిరాకరింపవలసి వచ్చినది. ఇవటి యుత్తమేధావులలో కొందరి యభిప్రాయములను నేను సరిగా తెలిసికొని పోవుచున్నాను. 15 రోజులలోపున నేను వెల్లెస్లీలో నుండవలసియుండుటచే నేను మరల కలకత్తాకు వెళ్లకలకపోతి నని నార్తకీపుప్రభువు వ్రాసెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

మెర్వానీగారి కేసు

ఈనెల 23 వ తేదీని అలహాబాద్ హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూ సర్ గ్రంథును మేయర్ న్యాయమూర్తులు సర్. పి. సి. బెనర్జీ, రఫీకుగార్లు న్యాయవాదులచట్టము ప్రకారము ఆశీర్వాదలూ న్యాయవాదిగా నుండినబాధ్యుడు తనదకు అహమదుఖాను మెర్వానీగారి కేసును విచారణచేసిరి. మెర్వానీగారు రాజద్రోహకరమగు నుపన్యాస మిచ్చెనని ఆతని కొకవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడెను. అందువలన అద్వైతేటులపట్టికలోనుండి ఆతనిపేరును తీసివేయుమని యామను హైకోర్టువారు తీర్మానింప నిశ్చయించిరి. మెర్వానీగారిని ఖయీదీలబండిలో చెరపాలనుండి హైకోర్టుకు తీసికొనివచ్చిరి. మీవాదమేమని ప్రధాన న్యాయమూర్తి అనుగ నే శేరముచేయలేదుగాన క్షిప్రమున మెర్వానీ గారు చెప్పిరి. ఆతడొంగినియుపన్యాసమునకు పురుషాభిమాన రికరణ మతని కియ్యగా నది చాలవరకు సరిగానే యున్నదిగాని దానిని వ్రాసి యిచ్చిన కనిపేట బాగుగా చదువుకొనినవాడు కాదుగాన సరిగా వ్రాసియున్నదేనని మెర్వానీగారు చెప్పిరి. ప్ర. న్యాయ—వారు శ్రీలను విశంతువులను పిల్లలను కాల్లకరియగట్టి చెట్లకు వ్రేలాడగట్టగా వారు అస్థితిలో మాడి

చాచగా" అని మీ రనియున్నవో మీరు న్యాయవాదిగా నుండ న్నట్లులగుదురా?

మెర్వా:—అట్లడనుగాను. ఆవాక్యము స్మిర్నాలోని గ్రీకులకు వర్తించునుగాని ఆంగ్లేయులకు వర్తించదు. వాదించుట నానియమునకు విరద్ధము గాన నేను క్రిందికోర్టులో వాదించ లేదు. నిరంకుశోద్యోగులచే కేర్వకుపబడిన న్యాయస్థానమున నాకు న్యాయము కలుగదని నేను తలంచితని.

ప్ర. న్యాయ: మీరెప్పుడనుగర్హములను నుడువుచున్నారు. న్యాయ: రఫీకు- న్యాయవాదులచట్టము ప్రకారము మేము మేజిస్ట్రేటు తీర్మానమునే అనుసరింపవలెనని ప్రీవీ కాన్సిలు వారి నిర్దేశానుకూలము.

ప్ర. న్యాయ: మీరు నియమవంటిరి. మీరు న్యాయవాద వృత్తి నిపుడు మానితిరి ప్రస్తుతము రాజకీయోద్రేకముచే మీరు చేసినవి చింతించి మరల మీరు న్యాయవాదిగా నుండ గోరు టెన్నటికైన తలసింపవచ్చును. అట్టియవకాశమును మీరు వంచ గోరెదము.

మెర్వా: నేను న్యాయవాది ధర్మములను నేనినిగూడ నతిక్రమించలేదు. నైతికధర్మము కలుగనపుడు కేవలశిక్ష అనర్హతను కలిగింపదు. నేను చెప్పవలసిన దింకేమియును లేదు.

ప్ర. న్యాయ:—రాజద్రోహమును ప్రజలలో కలుగజేసినందు లకు మెర్వానీగారికి శిక్ష వేయబడెను. అది నైతికధర్మము కాదని మెర్వానీగారివాదము. అవాదము మాకు సమ్యక్తము కాలేదు. నైతికధర్మ మధికముగ కలదని మా అభిప్రాయముగాన ఎప్పటి కిని మెర్వానీగారు న్యాయవాదిగా పనిచేయునాడదని మేము త్రువు చేయగోరము. ప్రస్తుత మాతడు అద్వైతేటుగానుండ న్నట్లు దుగాడు గాన నవనిపేరు పట్టికలోనుండి తీసివేయవలెనని అతడు మరల న్యాయవాదిగా పనిచేయగోరి అర్జీ నెట్టినపుడు న్యాయమూర్తి లనుకూలముగా పరిష్కరింపగోరెదము.

వంజాబురాష్ట్రము

నలంటీరులు పురమందిరము

నాక్రమించుకొనిరను విషయము

జహజరుమండలమున నొ హుట క్కు లో నలంటీరులు పురమందిరము నాక్రమించుకొని ఆక్రమించు నియ్యకుండ చేసిగని ప్రాంతింపబడెను. జహజరు పురమందిరమున లోకమాన్య తిలకు గారి పటమును నిలుపుటకు జహజరు పురపాలకసంఘమువారికి పట్టానిందిరి. ఈనెల 15 వ తేదీలోగా వారల్లు నిలు పకపోయిన తాను తనవలంటీరులతో పురమందిరమున శిష్యులు కొంచునని వలంటీరులనాయకుడు పండిత శ్రీరాంగారు సంఘము వారిని హెచ్చరించిరి. ఆసంగతి డిప్టీ కమిషనరుకు తెలుపబడె ను. అతడును పోలీసు సూపర్వైంటును 15 వ తేదీని జహజరుకు వెళ్లిరి. ఆసమయమున పండిత శ్రీరాంగారును వలంటీరులను పురమందిరమున లోకమాన్యని పటము నవర్చుచుండిరి. మీరు 167 క్రింద పూచీకత్తు నియ్యవలెనని లేఖ ఒకగంటలో మిమ్ము ఆరెచ్చుచేసెద మని డిప్టీ కమిషనరు శ్రీరాంగారికి తెలిపెను మీరు శేపు (16 వ తేదీ) పురమందిరమును ఆక్రమించేరీలను ఆక్రమింపుడని శ్రీరాంగారు రచిచి ప్రజలను హెచ్చరించి పోలీసు వారికి నకుదయ్యెను. అతనికి 1 నెల విడితైదు వేసి రోజుకురైలు కు 16 వ తేదీని పంపిరి. ఖయీరుహుమాన్ నుగారి నాయకత్వము క్రింద నలంటీరులు పురమందిరమును ఆక్రమించేరీలను ఆక్రమించిరి. మున్సిసిపలు సంఘమువారికిని నలంటీరులకును పిమ్మట సమాధానము కుదిరెనని విలేఖరి వ్రాసెను గాని ప్రభుత్వోద్యోగులు దానిని ధ్రువపరుపలేదు.

పండిత మదనమోహన నూలవ్యాగారు

వీరు ఢిల్లీనుండి 23 వ తేదీని బాహారకు వచ్చిరి. లాలా లజపతిరాయగారి మందిరమున బసచేసిరి.

కలకత్తాలో అరెస్టులు.

22 వ తేదీని జరిగిన సభలలో 278 మందిని పట్టుకొనిరి. 23 వ తేదీని 15 మంది నలంటీరులు దుకాణములవద్ద బోధించుచుండ పట్టుకొనిరి. మావలా పెద్దలమును గుర్తి 24 వ తేదీని సభ జరుగునని అసహాయవాదులు ప్రకటించిరి. బాద మాడి రను కారణమున బారాబాబువో 160 మంది మార్వాడీలను భాటియాలను పట్టుకొనిరి. 23 వ తేదీ నిచాలమంది విద్యార్థులు కళాశాలలకు వెళ్లిరి.

తుని

శ్రీరాజా మీర్జా అప్పల నరసింహరాజుగారిపై 144 పెన్షను ప్రయోగింపబడినది. ఎక్కువ అలజడి కలిగినది. రాచ బృందమువారు స్వచ్ఛంద వైద్యములో జేరుచున్నారు. వర్తకులు కూడ వాలంటీరుకోరులో జేరుచున్నారు. బహుశ్రద్ధక పిక్కాటింగు జరుగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

వ్యాకోత్సవము:—గవీణ, మైదాబాదు శ్రీ శివరాత్రి జ్ఞాన ప్రచారకమండలి 6 వ వ్యాకోత్సవము 1922 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 2. తేదీలో కనిడెన్సిబాబు, "వైద్య యేటరులో" జరుపబడును అని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాను.

జంతుహింసా నిరోధక సంఘము:—వైద్యమువారి యాజమాన్యమున ప్రభుత్వసహాయకీయ కళాశాల యందు 25 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు యెన్. సి. రంగస్వామి అధ్యంగారు మాజీకులాంతరు సహాయమున "ప్రతి జీవజంతువు" అనుపదముపై నుపన్యసింతురు.

తెలియలేదు:—ఈనెల 16 తేదీ గవర్నమెంటు ప్రెస్సులో కూలిపనిచేయు ఒందరు కాపురస్థుడు, తెలగాలు వెంకటరాయుడు అనేవాని కాబుమీద బేయకట్టు పడుట వల్ల కాలు విరిగిపోయినది. వానిని ఆసుపత్రిలో కాపాడుచున్నారు. వాని బంధువులు ఒందరులో ఎచ్చట వుండేదెన్ని తెలియ లేదు. కాబట్టి యిందుమూలముగా తెల్పడమునది. (ఒకరు.)

భారత శ్రీమహామండలము: ఈమండలము యాజమాన్యమున మైలాపూరులోని తూర్పు మాడేపిడి మంటపము 1- నెంబరుగృహమున శేఫుబుధవారము సాయంకాలము 4-8) గంటలకు శ్రీలకు ప్రత్యేక పార్శికామిక పాఠశాల ప్రారంభ మగును. ఆర్. రామచంద్రరావు సమీపిగారు ఆగ్రాసాధి పత్యము వహించురు. శ్రీ. తెల్లరు సభ నలంకింప ప్రార్థి:లు.

పట్టభద్రుల ప్రత్యేక సమావేశము:—పట్టభద్రులకు డిగ్రీలను, డిప్లొమాలను నొసగుటకు మదరాసు విశ్వ విద్యాలయమందిరమున, రాగల మార్చి 20 తేదీ సాయంకాలము 4-8) గంటల కొక ప్రత్యేక సమావేశము జరుగును. దీనిదము లకుగాని, డిగ్రీలకుగాని, డిప్లొమాలకుగాని పంపెడు దరఖాస్తులు విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారుకు ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీ లోపుగ చేసవలెను.

చెంగల్వరాయ ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యా లయము:—వేపేరి రండులు రస్తాలోనున్న చెంగల్వరాయ నాయకరు ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునకు డిసెంబరుమాస మున 8,436 హిందువులు, 868 యూరేషియనులు, 1769 క్రైస్తవులు, 862 మహమ్మదీయులు బేషధము పుచ్చుకొన బడిరి. దినమునకు సగటున 852 మంది యాచర్యసేవ చేయుచుండిరి. ఒక్క విజాను దినముననే 429 మంది పుచ్చుకొనిరి. ఒక్కొక్క దినమునకు తల 1 కి మందుకుగాను 7½ పైసలు వ్యయమయ్యెను.

నువ్వువైరు 1921-22:—ఇంతవరక వైపుంటక్రింద 4450000 ఎకరముల ప్రదేశము సాగుజేయబడెను. అనగా గతవత్సరముకంటె 9 వంతు వెళ్లువప్రదేశము సాగుజేయబడెను ఈ వత్సరము 450000 టన్నుల పంటపంపెను. అనగా గతవత్సరముమీతానికంటె 35 వంతులు ఎక్కువపంపెను.

మదరాసు భారతదేశమున నువ్వువైరునున్న ప్రదేశము న 17.3 వంతులు మదరాసునందు గలదు.

ఇంతవరకు 585000 ఎకరములు ఈపంటక్రింద సాగు చేయబడెనని యంచనా వేయబడెను. కఠినతర మిలేదీవరకు 464000 ఎకరములు సాగుజేయబడెను. ఈవత్సరము పంట 67000 టన్నులని యంచనా వేయబడెను. నవంబరు డిసెంబరు నెలలో వర్షము తక్కువాయెను.

చెన్నపురిమండల ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము:—ఈసంఘము హారు అహమదుబాద్ కౌంగ్రెసునందు తీర్మానింపబడిన, తీర్మానప్రకారము జాతీయ కాంతిసేక ప్రతిజ్ఞాపత్రములను ఆంధ్రములోను హి.డి.భా.ప.లోను, నూతనముగా ముద్రింపించి ప్రతిజ్ఞాపత్రములలోని మరతులకు లోబడి, కాంతి వైద్యమున, చేరగోరువారి సంరక్షణముల తీసికొనుచున్నాను. కనుక కౌంగ్రెసు సిద్ధాంతము సంగీకరించిన ఆంధ్రులును, ఆంధ్రాభిమానులును, ఈవైకార్యస్థానముకు తంబు వెట్టిపిడి 7 నెం ఆంధ్ర పత్రికాలయమున సంఘ కార్యదర్శిగారివద్ద ప్రతిజ్ఞాపత్రములపై సంతకములు చేయుటకు ప్రార్థింతురు. మాసంఘప్రచారకు లగు చందన వెంకటరామయ్యగారుకూడా, కాంతివైసకులను బుగ్గుటకు నగరమునందు తిరుగుచున్నారు గాన వారివద్దనుకూడ సంతకములు చేయవచ్చును.

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ సీత

యువరాజవర్తమానము

జనవరి 18:—మద్రాసు యువరాజవర్తమానము పంపించుచు లండను ప్రెస్సుపత్రిక గుట్టు వ్రాసెను. మద్రాసును జరిగిన యల్లరులు యువరాజునకు నుదరాసున ప్రజల త్యక్తాహముతో నిచ్చిన స్వాతంత్ర్యముకొరకు ఆధిక్యమునే తెలుపుచున్నది. యువరాజుగారు భారతదేశ స్థితి గతులను అనుమన్నారు. భారతదేశమున యెన్ని ముఖ్యమంత్రులున్నను వారి కతీతిముగ వారియందుగల రాజభక్తిని పునఃస్థాపన గావించుచున్నారు. అట్లు పునఃస్థాపన గావించవలసిన సమయము ప్రాప్తించెను. కేలబలముచేత నట్లు చేయగారు. సామ్రాజ్యవికత్తమునకు ప్రధాన చిన్నాముగ సార్వభౌమనియందుండెడి ఆకర్షణకీ నుడయ్యెనని చానిన స్థాపించవలెను. యువరాజుయొక్క రూపమియ్యి సాయము నజ్జీవింపజేసెను. యువరాజుప్రయాణమునకు గన్నాట్టిన భయముల నటించి, భారతదేశ వివిధసంఘములవారి మనోహరలందు యువరాజు క్రిమించిన స్థానము యొక్క వైకాళ్య భిన్నభిన్న గొప్ప విజయము గనెంచవలెను. ఆ పాపముల లెక్కించి వాటినుండి యువరాజును గాపాడవలెనను సలహాలు నడలిచేయబడెను. యువరాజుగారు జయప్రదులైరిని ఇప్పుడు నిర్విలత మాయెను.

భారత దేశమునందు ఇప్పుడిప్పుడే నైతిక చుచ్చుచున్న జాతీయప్రళాభ చిన్నా మగు నసహాయోద్యమము నెడల భారత ప్రభుత్వమువారు కాళలముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. ఒక వైపున నసహాయోద్యమమును విడువ వలె నిలువ జరిగినవంక నిర్బంధ విధానమును విడవలేననియు మితవాదులు గావించుచున్న సలహాలు పరిపక్వరాజకీయమునకు భూతమును సర్వదులుతుడెను. ప్రభుత్వమువారు అట్లగుల వాళ్లటలో ఒడుదుడుకు గ ప్రవర్తించుటలేదు. ప్రస్తుతాంతోఃముయొక్క చుప్పలముల నిరీక్షించి మితవాదులు, కాంతిని, న్యాయమును అనులు జరుపుటయందు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడదని ఎంచుచున్నను. ఆ దృష్టవశమున చాలామంది వివాదములను ప్రభుత్వముకు యలంబించుచున్నారు. సంస్కరణలకు భారతదేశము పరిపాలకులును దేశముకాననస్థులును తమ బాధ్యతాధిక్యమును గురై రుంగుచున్నారు. గాంధీగారి సర్వజేయకుండ నుండుటలో ప్రభుత్వమువారు యుక్తముగ ప్రవర్తించిరి. ఆయాభివృద్ధివశ్యాభాసముల చిక్కులందే చిక్కుకొనుచుండెను. కాని ఇకను స్థితులు క్లిష్టముగనే యున్నవి. ప్రభుత్వమువారు పట్టుకలయు కాళలమును గన్నచినయెడల నిఘాటునితికి రాగలరు.

విదేశములయొడ మరాఠువారి రాజనీతి

జనవరి 19:—మరాఠు థే బరుండు సాయుంకేళమంత్రి తమ విదేశరాజనీతిని గురించి ఇట్లు నుడివరి: భాత్యస్థాపన కుద్దేశంబు బడి అంగ్లపరాసు ఒడంబడిక తుడిచిన యెడల చాలా కంఠము. ఇది ఇరుదేశములవారికిని సమానలాభకారి గావున ఇరుదేశముల వారును సమానభావములతో నొడంబడిక పత్రములపై సంతకము లానర్పవలెను. బ్రిటిషువారు గూడ గ్రీకు తురుష్కయుద్ధము నాపయత్నించుచున్నారు. అందుచే మనము మిత్రులందరివారితో గలగి అంగ్లరామొడంబడికవలని లాభముల ననుభవించవచ్చును. అందువలన యూరపునందు కాంతి యేర్పడును. అప్పుడు సిరియాయందు మన మాండలియభివృద్ధి కారము సాగించుట చాలా జేరికయగును. మరాఠువారికి సామ్రాజ్య నిర్మాణోద్దేశములును, అట్టిదురాభివృద్ధులును లేవు. సంధిపరకుల గురునిఘటనని యును తమ నష్టపరిహారముల తమ కిచ్చివేడవలె ననియు మాత్రమే మరాఠువారు కోరుచున్నారు. యూరపు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణము మరాఠు లెల్లియముల దధికనష్టముల నందిన ప్రదేశములయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధిపై నాధారపడి యున్నది. నష్టపరిహార మున్నయే ఇప్పుడు ప్రాధాన్యము వహించి యున్నది. జర్మనీవారు తమ వాయుదళమును తీర్చుటక సోయియెడల జర్మనీయొక్క అచాయక్యమును, కాగితనోటుల గలముగి, ఎగురుతులు, మొదలగువానిపై తగిన పరిపాలనను గావించుటకు నష్టపరిహార సంఘమువారు తీర్మానించిరి. జర్మనులు ఆయుధముల నాశన మొనర్చి యుద్ధ దోషులను శిక్షించు మతము ప్రస్తుతము నారెడల గావించ నెంచిన కొన్ని తగ్గిం

తలను నిలుపు జేసియుంచవలెను. యుద్ధమునందు జయము గాంచిన మరాఠువారు తమ నష్టముల నామే భరించికొనుటయు అపజయ పండిన జర్మనులు తక్కువ పన్నులతో దివదిన మభివృద్ధి గాంచుటయు చూడ చాల వికృతముగ నుండును. వారి పరిశ్రమలు బాగుగ పభివృద్ధి నొందుచున్నవి. పరిశ్రమ సంఘములు చాల లాభమును పంచిపెట్టు చున్నవి.

ఎన్నికల సమస్య

జనవరి 19:—చాంబర్లెను గారు గ్లాస్టో నగరమునందు పర్యవేక్షించుచు, వివిధ ప్రభుత్వమువారి కధికారము సంపూర్ణముగ ఒప్పగించినతరువాత వివిధప్రభుత్వము సుస్థాపిత మగునరకు ప్రభుత్వము పార్లమెంటు ఎన్నికలు తిరిగి జరుప వీలులేదని మంత్రి వర్గమువారును ప్రధాన మంత్రిగారును నిశ్చయించిరిని తెలిపెను. లిబరలులకును యూనియనుస్థులకును భేదాభిప్రాయములు పొసగుటచే ఢిల్లీజనవరి 7 వ తేదీ వరకు పార్లమెంటు ఆపివేయబడె ననువార్త యంత్రులు కని నుడివరి. మంత్రిలు కేన్సు సమావేశమునకు జనుటచేతను వివిధ తాత్కాలికప్రభుత్వమేర్పడుటకు గల్గిన యాలస్యములనను పార్లమెంటు సమావేశ కావ్యక్రమము నిర్ణయించుటకుం చాలస్య మైంది. అందుచే నంతవరకు పార్లమెంటు టాపబడెను.

గాంధీగారి వరతులు

గాంధీయనుష్రుతిక వ్యాఖ్యానము

జనవరి 19:—మాంచెప్పరు గాంధీయనుష్రుతిక గాంధీ మహాత్ముడు బొంబాయిసమావేశమునందు దెలిపినవరతులను గురించి ఇట్లు వ్యాఖ్యానము జేయుచున్నది:—“గాంధీగారు కాండు చేబిలు కాన్సరెన్సునకు ముంగు తన పత్యపు ఖలువీలకు వదలి పెట్టలేనని కోరిరి. సమాధానము తుడిచిన తరువాత నిట్లె ప్రభుత్వమువారు వదలి పెట్టవలెను గాని అంతకు ముందు వదలిపెట్టుట సరిగాదు. గాంధీగారు కాండుచేబిలు సమావేశమున అకసరము లని దెలిపిన కన్న మరణాలవలన ఇంతలో సమాధానముతుదుర వీలు లేకుండ చేయవచ్చును. భారతప్రభుత్వమువారి మరణము సరియైనవే యని విమర్శన వాని నొనర్చుట భారతప్రభుత్వమువారియధీనమున లేదు. ఈవిషయము గురైగి సంస్కరణలను జయప్రద మొనర్చుచున్నట్టి గాంధీగారికంటె యనుభవజ్ఞులై ట్టియు వారి దేశములు గాంధీగారి మృగుల గాంచి హతాశులు గావచ్చును. గాంధీగారి కంకు యొక్కవకాలము ఇట్టి అదియాశల కోరుచుచుండవలె యెంచెదము. కాననతీస్సాగ ప్రతిజ్ఞలుభ్యసించునతరువాత అసహాయోద్యమములను తిరిగి వివేచనాజ్ఞానమునకు వత్తును. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు మహాత్మునితో కాండుచేబిలుసమావేశ మొనర్చుకొనెదరు. ఆసమయమున భారతదేశాభివృద్ధి కిరపక్షములకును సమృత్త మగు కావ్యవిధాన మేర్పరుపబడును”

వాషింగ్టనునభ

నొకానంధి

విమానదర్శనస్థలము

జనవరి 20:—నొకానంధిప్రకారము విమానముల మోసి కొనిపోవు నౌకలను 27000 టన్నులకంటె నెక్కుడు నిర్మింపరాదు. పెద్దరాష్ట్రములవారు మాత్రము ఒక్కొక్క నౌక 30000 టన్నులబరువు మోసుగల 2 నౌకలనుచుకొనవచ్చును. సుంద్రప్రకారము, తొలగింపవలసిన యేర్పాడునౌకలను గాని ఇందులకు పయోగింపవచ్చును.

నొకానంధియు

జనవరి 20:—ఒడంబడిక పత్రములగు పెద్ద నౌకల విషయమున నిశ్చయింపబడిన 5/11/21 విధానము నుదహరింపలేదని తెలియుచున్నది. జపానువారు వెనకముందు వాడుచుండుటచే నిట్టినర్పబడెను. ఎంచెన రెండు నౌకాబల ముందుకొనవలెనో యుద్ధహరింపబడెను. ఈయెడంబడిక ప్రకారము అమెరికావారు 500650 టన్నుల యుద్ధనౌక లుంచుకొనవచ్చును. అందు క్రిందినా లుండును. మేరీలాండు, కాలిఫోర్నియా, టీన్సిస్సి, ఇడాహో, న్యూమెక్సికో, మిస్సిసిప్పి, ఆరిజోనా, వెస్నిల్వేనియా, బయలహోమా, నెవడా, న్యూ హాంక్స్, అర్కనాసు, వోమింగు, ఫారిడా, ఉటా, నార్త్డకోటా, దిలావడు మొదలగునవి.

బ్రిటిషువారు 80450 టన్నుల యుద్ధ నౌక లుంచుకొనెదరు.

గ్లాస్టోయందగ్గి ప్రమాదము సంభవించెను. అందువలన 5 గురు మత్స్యింధిరి. 5 లక్షల పౌనులు ప్రర్తింగులనష్టము సంభవించెను.

కొయియలిషను లిబరలుసమావేశము

లాండుబార్డి ప్రశంస

జనవరి 20:—లండనునగరమున వెస్టుమినిస్టరునందు గత దినము కొయలిషను లిబరలుపక్ష సమావేశము జరిగెను. ప్రభుత్వమున సభ్యుల కల్పాహారము లాసంగబడెను.

డాక్టరు మెల్నమరా, మెక్ కర్డిగార్లు తరుపక్ష నాయకు డరు లాయడుబార్డి గారిని ప్రశంసించుచు ప్రస్తుతకాలమున ప్రపంచమున కొల్ల మహాపురుషు డని సంస్తుతించిరి.

కొయలిషను పక్షమువారి నావరించుకొనియున్న కష్టములను గురించి వార్తాపత్రికలు గావించుచున్న యాందోళనను గురించి నుడువుచు సోషియలిస్టుల ప్రశ్నయు నాపగలిగిన సార్వభౌమము గలిగింది కొయలిషను పక్షమేయన కేటెను గట్టుగా రు నుడివరి. అభివృద్ధికి ప్రతిహాలురగు మూగపట్టు పట్టువారిని వదలించుకొను నుద్దేశ మసంభవమని వీరు నుడివరి. యుద్ధకాలమున నీ పక్షమువారు లాయడుబార్డి గారి నాయకత్వము క్రింద నుండిరి. ప్రస్తుతము వీరికి నాయకుడు లేడు. అందుచే నలుముఖములుగా నీడులాడుచుంటిమి. సరియగు నిర్మాణము గలిగినట్టియు, పరికర ముత్తులైనట్టియు నాయకులు గలిగినట్టియు కొయలిషను పక్షమువారితో గలియవలెను.

చర్చిలు గారు

గ్లాస్టో నగరమున యూనియనుస్థులతో సంభాషించు నప్పుడు చర్చిలుగారు ప్రభుత్వవ్యయమునందు 2000 లక్షల మొత్తమును తగ్గింపవలెననియు, కొయలిషను పక్షమువారియందే జాతీయాభివృద్ధి యంతయు నాధారపడి యున్నదనియు నుడివరి.

నేషనలు లిబరలు కొన్ని సేర్పాటుచేయుట

జనవరి 20:—వెస్టుమినిస్టరునందు సమావేశమై లిబరలు సమావేశమువారు నేషనలు లిబరలు కాన్సిలును ఏర్పాటు చేయువలెననియు ఆకాన్సిలునకు లిబరలుపక్షసంఘము లన్నియు కలువలె ననియు తీర్మానింపబడెను. ఈ సంఘమునకు లాయడు బార్డి గారు ఆధ్యక్షులు గను చర్చిలు గారు సభాధ్యక్షులుగను నుండురు. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుటకును, పన్నులు త్వలో కట్టుట ప్రభులగధ అధికారమునకు పరిమితి యేర్పరుచుట, లిబరలు యూనియనుస్థు పక్షమువారికి సరి సమానసభ్యత్వముల నిచ్చుట మొదలగు కార్యములు వీరి కార్యక్రమమునందు గలవు.

బ్రిటిషు స్వయము

చర్చిలుగారి యుపన్యాసము

జనవరి 20:—గ్లాస్టోనగరమునందు పర్యవేక్షించుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వవ్యయమున 150 మొదలు 200 మిలియనుల పౌనుల వరకును తగ్గింపవలెననియు ఇట్లు గావించినను పన్నులు తగ్గించుటకు తగిన వ్యయముమాత్రము జేయవీలుండు ననియు చర్చిలుగారు నుడివరి.

లిబరలు సమావేశమున నుపన్యసించు సందర్భమున చర్చిలుగారు సోషలిస్టుపక్షమువారిని తీర్మానముగ నెదిరించుచు, సోషియలిస్టు ప్రభుత్వమునకు వచ్చుట కనర్హులు. వారు ప్రభుత్వమునకు వచ్చుట అంగబాకిన సామ్రాజ్యమునకును అర్హులాయకము. సోషియలిస్టు సిద్ధాంతముల వలన లిబరలు పక్షము సిద్ధాంతము లన్నియు నాశన మొనర్పబడును.

బ్రిటిషు స్వయమును దగ్గించుట, పరిశ్రమలయందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యమువలదుకొనుట మొదలగు విషయముల కనుకూలుగను రాజకీయపక్షములవారితోనే నేషనలు లిబరలు కాన్సిలువారు సమాకామితో మెలంగెదదని లిబరలు సమావేశము యొక తీర్మానము గావించబడెను. ఈ తీర్మానముపై నుపన్యసించుచు ప్రఖ్యాతమగు రాజకీయపక్షములు వెండును సమాకామితో వర్తింపనియెడల వివిధయెడంబడిక తుడిచి యుండకపోయెడిదే యని చర్చిలుగారు నుడివరి. ప్రపంచవర్తకాభివృద్ధికి స్థిరమగు పునాది యేర్పరునరకు కొయలిషను ప్రభుత్వమే యుండవలెనని వా రనిరి.

అట్టోర్ని జనరలుగారు

నేషనలు లిబరలు కాన్సిలును ఏర్పాటు జేయు సమయమున అట్టోర్ని జనరలుగారు సర్ గార్డెల్ హిమార్ట్ ఇట్లు నుడివరి. మనమిప్పుడొక క్రొత్త రాజకీయ పక్షము నేర్పాటు జేయుటలేదు. దేశములోని లిబరలుల కొక నిర్మాణ సంఘమును మాత్ర మేర్పాటు గావించుచుంటిమి. దీనికి లాయడు బార్డి గారు రథ్యక్షులుగ నుండురు. లిబరలు లందరును వీరికి దోడ్పడవలెను”

గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు

దేశభాంధవ చెల్లకువాడ వేంకటనరసింహముగారి కేసు.

19 తేదీని కారవరములో ఆరెస్టు చేయబడిన దేశభాంధవ చెల్లకువాడ వరసింహము గారిని గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో 20 తేదీని డివిజను మేజిస్ట్రేటు గారు విచారణ చేసిరి. కారవరము పైనున్న నాద్యము, విచారణ జరుగు కచేరియొద్దను సమాజేతమైన ప్రజలు వేసేటట్లు భజనలు, జయజయధ్యానములు అన్యులములు అల్లరు లేమియు జరుగలేదు. డి. మేజిస్ట్రేటు కచ్చేరికి ఆవరణ కంచెలు ముగ్గుగునివే రేకున్నను 20,80 గజముల కొక్క పొలీసుబండ్లతో మాత్రము కావలి యున్నను లోపలికి త్రొక్కివేసిపోక ప్రజలు కాంతముగ వెలుపల గూర్చుండి గాని దేశభాంధవుని వెలుపల నడిపించుకొనిపోవునపుడు మాత్రము వారిని చూచుకాకుమున ప్రజలు త్రొక్కినలాడిరి.

ప్రాసీక్యూషను సాక్షులు ముగ్గురుమాత్రమే వారును పోలీసు సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు, ఇద్దరు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు నైయుండిరి. ఇన్స్పెక్టరు మాత్రము దేశభాంధవును గుడివాడలో పోకటి కారవరములో నోకటి యిచ్చిన యుపవాసాంశములను చెప్పిరి. తక్కినవారు వానిని ప్రసవరచిరి. ఇతరులెవ్వరను సాక్షులుగా రాలేదు. ఉపవాసాంశములు ప్రతి ఆసఫాయవాదియు చెప్పవలసిన విషయములే. నింకేముగ వర్తింపవలయుటకు కష్టముగ నుండుననే. వారి ప్రతిష్ఠ ను నిర్మూలించుననే. కాన గర్భ మెంటువాడ ప్రజానామకల సోల్ల మూడు ప్రతుల్నించుచుండిరి. ప్లేటుమెంటును చదువనీయలేదు. దాఖలు చేసి కొని యొకగంట తరువాత 108 సెక్షన్ క్రింద బామినిచ్చినవాయని అడిగి, లాంఛనములు జరిగినవిచ్చుట ఒక సంవత్సరము కఠింశిక్షను విధించిరి. వెంటనే రాజయండికి పంపిరి. దేశభాంధవుని శిష్యుడొకడు, వీనిభరింపలేక తన యజ్ఞశ్రామునకు రాజీనామా నిచ్చికాడు.

ఈరాజీనామాలైన డిస్ట్రిక్టు ఆర్డరుచేయుటనని డి. మేజిస్ట్రేటుగారు సెలవిచ్చిరి. వారిదయను గూర్చి రాజీనామాదారు గారు వారికి వ.దనము లిచ్చించిరి. 20, 21 తేదీ యగు గుడివాడ చెల్లువుతీరమున బహిరంగసభలు జరిగినవి. జాతీయగీతము లాపాడిరి. దేశభాంధవునిశిక్షకు మూలములైన సర్వవిషయమును చనేకులు తమ యుపవాసములం దిమిచ్చి గంకా పథముగ తిరిగివచ్చిరి. ఈ కేసు వెంటుటకు కారణము మధ్యముగా పన్నుల సెకబెట్టుటకు బోధనల నాపుట కని తెలియవచ్చినది. అట్టిదోధ ఈ యుపవాసములందులే కున్నను ముందుగ ప్రజలను సిద్ధముచేయు నూచన లుండుటచేత దొరతనమువారు సహింపలేక పోయిరట. దేశభాంధవును చాల తుమ్మనాముతో శిక్షను స్వీకరించి, ఈ కేసు సంధ్యము లన్నింటను బహుమర్యాద వానర్తించిన పోలీసువారిని, మేజిస్ట్రేటుగారిని సభిసందించిరి.

చెల్లకువాడ వేంకటనరసింహంగారి స్టేట్ మెంటు

నే నసహాయవాది నగుటచే ప్రస్తుతము హిందూదేశమును పరిపాలించుచున్న నిరంకుశాధికార విధానమునెడల నాకు భయ భక్తివిశ్వాసములు లేవు. అందుచే నీకోర్టువారు నన్నడుగుప్రశ్నలకు నేను సమాధానములు చెప్పి మితిదూరము దొడ్డదలసిన యావశ్యకత లేదు. కాని మాకాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞాపకము నా దేశీయుల కొక మనవి చేయవలసియున్నది. గాన నీక్రిందిప్లేటు మెంటు నర్పించుచున్నాను.

దేశీయులను స్వేచ్ఛియములందును ఆత్మవిశ్వాససహస్యలుగను, అంగవ్యామోహములగ నొచ్చి వారిమానవత్వమునే నిర్మూలించుచు వారిని కేవలము మాతృవిక్రయాధనోపదేవులుగ జేయుచున్న ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధ్యావిధానమునెడల నాకు గల హేయభావము వారు గానించు మరివిక్రయములయెడలను లేదు. ప్రస్తుతము వారిసరించు సర్వపాపములను అందుచే దేశీయులకు కలుగు సుమస్తాపకారములను సాధ్యముచేయుచున్న దీ విద్యావిధానమే. యిప్పు డీవిచారణకు గావలసిన సర్వాంగములను సమకూర్చిన దదియే. నే నీపాపభూయిష్టమైనవిద్యా విధానములో ఘమనీ పదివత్సరములు అజ్ఞానినై, పనిచేసి దేశద్రోహమొనరించిన మహాపాతకిని. నేనీజన్మలోచేసిన పాపము లలోకెల్ల నిదియే యగ్రగణ్యము. మీరునాకిప్పుడు విధించబో

యెడిశిక్షను దండగా నెవరైనను పరిగణించేయెడల ఆనాపూర్వపాపమునకే యిది శిక్ష యని భావించుటగాక.

ఈ ప్రభుత్వము తనధర్మమును, (కాంతము, భద్రత అను కల్పముల భారముచే నదిమి సంకుచితము చేసికొని ధర్మ దూరమై జనకంటక మగుచున్నది. వీనికి ప్రత్యామ్నాయముగా (జీవకళ, ప్రేమ) అనుభవములను ప్రభుత్వమువారు స్వీకరించి వర్తించినయెడల వారికిని లోకమునకుగూడ నెంతయో మహా పకారముచేతురాలని నలహా నిచ్చుచున్నాను. పాపమార్గమున పడిపోవుచు జన సంకటమగుచున్న ప్రభుత్వమువారి యహంకారమును సంస్కరించి సాధ్యమైన రీతికెల్ల సన్మార్గమునకు (ది ప్లేటుమెంటు, అతి అసాధ్యమైనప్పడే దానిములబలమును దొర్లవ్వగొర మార్గమున నిర్మూలించి, సత్సరిపాలనమును స్థాపించుటయు మా యుద్యమాకయమని మా కార్యప్రణాళికవలన తెల్లము కాగలదు. పేరునుబట్టి మాయద్యయము విధ్వంసకర్మయని కొందరు భ్రమించురు. నిజమున కిది సత్వప్రేమాన్నితమైన నిర్మూలకర్మయై యున్నది. అది ఉభయతారకమైన దివ్యమార్గము.

మినోటిను ప్రకాశము ౧౨౪ (ఎ) సెక్షన్ క్రింద శిక్షింపదగిన కేరము చేయుచున్నట్లు మినోటి ప్రాసియండగా 108 బడ్జెట్ సెక్షన్ క్రింద నన్ను విచారించబూనుట ప్రభుత్వము యొక్క నైతికదుర్బల్యమునకు ప్రబలవిద్యరము!

ఉద్యోగధర్మముచే, మిరిచ్చుట నన్ని పాడు లాంఛనముగ ముగాను, అనవార్యముగాను విచారించి శిక్షించుచున్నారే గాని మితిమీరిన ప్రయోగించు ప్రభుత్వమువారియొద్దేము ఈశిక్షలచే నెంతవరకు నెవేరుచున్నదా యని న్యాయాధిపతులుగా భావింపు. మీరుగాని మిమ్ము నియమించిన అధికార వర్గముగాని ర్వంతయినను ఆలోచించుటలేదు. అది వర్తమాన స్థితి, తులనాంశంకము కాదు. ఆదు మిలోప మినుమంతయు, లేదు.

దైకముఖము చూచి నిష్కయముగా ఆప్రియసత్వమును ప్రకటించుచున్న మా అసహాయాధ్యయప్రచారకులకంటె, తాత్కాలిక స్వప్రయోజనము ధించి నిజమును మరుగుపరచి ముఖ ప్రతికర్మమైన యిచ్చకపుమాటలచే ఈ ప్రభుత్వమును కళేతుల వివత్సముద్రములో ముంచిన దీయద్యోగవర్గమేయని బ్రటిషు జాతియు, లోకమును ఎంత ఆలస్యముగానైనను ప్రహింపక పోరని నా నమ్మకము. స్వదేశీయులుగాని విదేశీయులుగాని వ్యక్తులతో మాకు పోట్లాటలేదు. వ్యక్తిగతములో వారు మాకు చేసినద్రోహమును లేదు. వారియందు ద్వేషము మాకు అణు మాప్రమేయము లేదు. భారతజాతియొక్క వ్యక్తిగతపరిణాశముచేయుచున్న ఈ సాశ్వాత్యసభ్యాధిపత్యముతో పోరాడుచున్నాము. ఈ సందర్భములో నీ సభ్యులను మావై కాశ్యతముగా స్థాపించుటా చున్న విదేశాధికారధర్మముతోను వారి సహచరులతోను మాకు సంఘర్షణము తప్పనిసరి యగుచున్నది. వారి ఆగ్రహమునకు మేము బద్ధిపూర్వకముగా గరియై యెట్టి దుఃఖముల నైనను కాంతసంతోషములతో భరింప సమకట్టితిమి. కావున మీ రిప్పుడు నాకు దయచేసెడి శిక్ష యెంత కష్టమైన బైనను, నా ఆత్మసంస్కారమునకును, దేశమాతమునకును పరమేశ్వరు డనుగ్రహించిన మహాప్రసాదముగా స్వీకరించి సంతోషించుట నని మనవి చేయుచున్నాను.

శ్రీ కర్మదుర్మార్గమైన మహాత్ముడు మా కుపదేశించిన అహింసాధర్మమునే త్రికణశుద్ధి యైన ప్రతిముగా స్వీకరించినవారిలో నే నొకడ నని ఆంధ్రభాకమే వేనోళ్ల సాక్ష్యమియగలదు. ఇందలి సత్యమును నాయుపన్యాసములను వ్రాయించి చదువుకొన వియోజ్యోగుల కెల్ల అంతరాళిలందైనను తెలియనిది కాదు. కావున నావ్రతము ననుసరించి ప్రతివాదము చేసికొననందుకు విచారింపను. నే నీ యుద్యయములో దిగి పని చేయనాంభించినది మొదలు ఇంతవరకును నా కేవిధమైన కష్టములు కలుగక పోవుటగాక మీదుమిక్కిలి మహానాయకులతోపాటు సత్కారగౌరవప్రాధాన్యములుగూడ లభించుటచే నా కీయుద్యయముగల్గ కలుగ నలసిన చిత్తసంస్కారము కలుగ లేదని చింతించుంటిని. అగ్ని పరితప్తముగు సువర్ణమువలె ధర్మసాధనలో సంఘటించు విపత్సంపరలచే పరితప్తమొందిన నేకాని మానవాత్మపరిశుద్ధమై దివ్యత్వనిధిని గాంచినారు. ఇదియే మానవజీవితములో పరిశోధనాసమయము. భగవానుని కృపాకటాక్షవీక్షణ మెవరియం దెప్పుడు ప్రసించునో, వారికి మాత్రమే యిట్టియవకాశములు లభించును. నేటికీట్టిరణమును నాబోటివానికి కూడ అనుగ్రహించిన సర్వేశ్వరుని పాదపద్మములకే నేకననుస్కారములు చేయుచు, అందు కీసాధనభూతులైన మిమ్మును గూడ సభిసందించుచున్నాను.

భీమవరంతాలూకానాయకుల ను

గాంధీమహాత్ముడు కలకత్తా అశ్వశరమహాజనసభలో సహాయనిరాకరణతీర్మానమును కెట్టి విజయమును గాంచినవెంటనే వేమూరి రామకృష్ణరావు వీయే. ఎల్.టి. 2 వేలూరిసత్యవారాయణ వీయే-3 చాంటి కృష్ణారావుగారు భీమవరంలో మిషన్ ప్రామ్మూలులో తమతమ ఉపాధ్యాయపదవులకు రాజీనామాలు యిచ్చి వీరతనమువారిచేరిక నైజుకాబడనున్న లోకర సెకం దరీపాతకాలా ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత అడివి బాపిరాజు వీయే-గార్లతోకలసి గ్రామమునందు తిలక్ జాతీయోన్నత పాఠశాలను స్థాపించి గాంధీమహాత్ముని దయకు పాత్రులయిరి. ఇప్పుడే భీమవరం బెంచ్ మేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామా నిచ్చిన శ్రీయుత సత్యవాడ సోమేశ్వరరావుగారు వగయరాలను స్కూలుకమిటీమెంబరుగా నేగ్గవచి భాగస్వాములను చేర్చి స్కూలు నడపుచున్నారు.

శ్రీయుతులు వేమూరి రామకృష్ణరావు, వేలూరిసత్యవారాయణ, అడివి బాపిరాజు గారు, మాతాలూకా ప్రతిభిధులుగా అహమ్మదాబాదు "కాంగ్రెస్"నకు పోయి తిరి యిగ్రామము కచ్చి వెంటనే డి 15-1-1922 ఆదివారం రోజున జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీవారి తీర్మానము ననుసరించి తమ మిత్రులగు సత్యవాడ సోమేశ్వరరావు, ముప్పి నుబ్రహ్మణ్యం, తటవర్తి కృష్ణమూర్తి ఆయ్యగారి లక్ష్యసీమా మూర్తిగార్లతో "పన్నులను ఆపుచేయుడు" అనిబోధల వై (వాసి ఊరేగుచున్న సంధ్యమున కే 107, 108 స్ల క్రింద ఆరెస్టు చేయబడిరి. కాని యిందొక విశేషము కలదు. ఆపూరేగిపుల్లో శ్రీయుతులు, అడివి బాపిరాజుగారు, తటవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు లేరు. కావుననే పూరేగింపులోనున్న బాలురతోసహా 19 గురుని ఆరెస్టుచేసిరి. కాని యేకారణమునలనో వారిలో శ్రీయుతులు వేమూరి రామకృష్ణరావు, వేలూరిసత్యవారాయణ, సత్యవాడ సోమేశ్వరరావు, ముప్పి నుబ్రహ్మణ్యం, ఆయ్యగారి లక్ష్యసీమామూర్తిగార్లను సాయంకాలము రమ్మని తక్కినవారిని దరిని వదలివేసిరి. సాయంకాలము రమ్మని 5 గురును మౌల పన్నులను ఆపుచేయుడు అని మరల బోధలవై (వాసి వదలి వేయబడినవారితో నూరేగ శ్రీయుతులు అడివి బాపిరాజు, తటవర్తి కృష్ణమూర్తిగార్లచేరి గ్రామమంతయు, తిరి పోలీసు స్టేషనువారికి పంపగా మేజిస్ట్రేటుగారి దయవల్లను శ్రీయుతులు అడివి బాపిరాజు, తటవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు కూడా ఆరెస్టుచేయబడిరి. డి 16-1-1922 సోమవారం రోజున డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు, ముద్దాయిలను 7 గురిని విచారించి మొదటి ఆరుగురికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షయు, ఆఖరువారు మయ్యరయినందున ఒకసంవత్సరము విడిఖయియును నిధించి రాత్రి సమయమున ఎవరికి తెలియకుండా రాజుమహేంద్రవరము సెంట్రల్ జైలుకు కొనిపోయిరి. శ్రీయుతులు వేమూరి రామకృష్ణరావు, వేలూరిసత్యవారాయణ అడివిబాపిరాజుగార్లు తాము శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు పోవుచుంటిమీయియు స్వరాజ్యము చేరుకలమన్న దనియు తమప్రాణములను ధారపోసి అంతవరకును నిల్వబెట్టిన శ్రీలోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుమహాశయుని పేరిట బర గుజాతీయోన్నతపాఠశాలను నిల్వబెట్టవలసినదనియు హెచ్చరించిరి. వెంటనే ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షను పొందినతిలక్ జాతీయోన్నతపాఠశాలోపాధ్యాయుల నలుగురినినానే వేగేకన కుందరరాగురాజు వీయే, క్షీడక, అంజనేయరాజు వీయే, వంకానూర్యనారాయణ వీయే, వేమూరిసోమేశ్వరరావు ఎఫ్ ఏగార్లనియ మింపబడిరి. చుట్టుప్రక్కలగ్రామములనుండియు దూరగ్రామములనుండియు ప్రజలు వేలకువేలుగా వచ్చి కాంతిస్వేచ్ఛములో చేరుచున్నాగ. నంతులువారిగా నాయకులు ప్రచురపరచిన బోర్డులపై తిరిగి మేజిస్ట్రేటుకోర్టునంద ఆరెస్టుచేయడని కోరుచున్నాచున్నారు. పోలీసువారు వారిని తీసివేయుచుండేరగాని ఆరెస్టులచేయుటలేదు. వారు తీసినప్పుడెల్ల కాంతిస్థైర్యములు మరల బోధలను పాతుచున్నారు. కాంతిస్వేచ్ఛములో చేరుడు. స్వరాజ్యజండాకట్టుడు. అని కాంతిస్థైర్యులు గొడవయిన ముద్రించు చున్నారు. శ్రీలలో కోటవర్తి కనకమ్మగారు బయలుడేరి శ్రీలకు బోధచేసి వారిని కాంతిస్వేచ్ఛములో చేర్చుచున్నారు. 18 తేదీని జిల్లా సంఘవిషయ నిర్ధారకసభ సుమారు 10 వేలమంది జనులతో జరిగెడి. రైతులందరును పన్నులను నిరాకరించ తీర్మానించవలసినదిగా జిల్లాసంఘవిషయనిర్ధారకసభ వారినికోరి. ఇతర తాలూకాలనుండియు ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వారును దానినే మొరపెట్టుచున్నారు. చుట్టుముగి నందున నాడా తీర్మానము కావింపబడలేదు. గాంధీమహాత్మునికి యీ విషయమై అర్జంటు టెలిగ్రాములను జిల్లాసంఘ విషయనిర్ధారక సభవారుఇచ్చిరి. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు శ్రీలకు పురుషులకు మహాపవన్యాసము గావించిరి. శ్రీధర్మ కొందరు సెలవరకును, కొందరు పూర్తిగాను తమజ్ఞాన్యాసవాదవృత్తిని విసర్జించిరి. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు మహాపవన్యాసము గావించుచు తాను శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు పోయిన తనతో శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు వచ్చుశ్రీలకు చేతులు ఎత్తమనగా అక్కడవున్న యాదత్తుమండిశ్రీలును సిద్ధముగానుంటిమని చేతులుఎత్త గాంధీమహాత్మునికై గాంక్ష ఎదురుచూచుచున్నారు.

ప్రివీ కేసు బీ చిన భీ

హరతాళ విజయము

జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల వభివృద్ధిచేయుట

నిన్నటి సాయంత్రము 6 గంటలకు ప్రీవీ కేసు సముద్ర తీరమున చక్రియచెట్టిగారి యధ్యక్షతవలన 18 వ తేదీని నగర భువందంటను యువరాజుగారు బహిష్కారసందర్భమున ప్రవేశపెట్టిన సంపూర్ణ హరతాళమున జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల వభివృద్ధిచేయుటకు బహిష్కారసభ జరిగెను. తత్సందర్భమున చక్రియచెట్టిగారి కిట్లును జరిగెను. — 18 వ తారీఖున హరతాళమునకు వచ్చుటకు ప్రజలు దేశీయ సహాయమును సహజముగా అధికారమును జూపిరి. హరతాళమున దిగ్విజయ ౫౫ జరిగిరి. ప్రభుత్వమువారును ప్రభుత్వసత్తును నశలించినవారును ఎంత బిత్తికిని కలుగజేసినను చలింపక దేశీయుల యజ్ఞము మన్నించిన ప్రజలకు నందన కలెంబులు. యువరాజును జూడకుండుట ఆయనను అనాదరణ జేయుటని మనముభిప్రాయము గాదు. మనదేశమునకు సంభవించిన దౌర్భాగ్యస్థితికి కుదురు నట్లుచే యవలసినచెయ్యగాని కలహిగూడ సార్వభౌమునికుటుంబము. తమనమనకు అంగీకరములేదు. మనకొకటి ఎంతజెప్పినను మన కట్లు ఎన్నడునులేదని ఎటుగెట్టి చాటుచున్నాడను. ఈ ప్రభుత్వలాభమునై యువరాజు నాహ్వనించుటచే మనము చేశినారము. అంతయుగాని వేరొందుగాదు. మనము దౌర్భాగ్యమున కలవడిన కొందరికి లంచమిచ్చి కొందరిని కొట్టింది పరిధిమలును జేయించినారమని కొందరు మనలను నిందించుచున్నారు. మనసిటికొక్క సుసంఘమునకు డబ్బేలేదు. చాల దారిద్ర్యము నుభవింపచున్నది. అట్టి తరి మనమెట్లు లంచమియ్యగలవారెవరై ఆలోచింపుడు. ఇదంతయుకల్ల. మనయుద్దమము పవిత్రమైనది ఏమాత్రము మనమున గూడ దుష్టచింతను దలచెట్టినను మనము దేశమును పురోవృద్ధి మార్గమున ఒక ఆంగుళముగూడ దీసికొనబోజాలము. తిరుదిగ నమ్ముడు. గాంధీజీ మదరాసులో హర్తాలు సందర్భమున జరిగిన అల్లరులచే మదరాసు స్వరాజ్యమున కర్హి గాదుగదా. అహింస మనయొక్క మహదాళయము గుర్తించవలెను. ఇంక ను కొంతమంది గుర్తించలేదు. రాజకీయములందు మనము మనలో కొందరితో నేకీభవించకున్నను వారిని కుంటురులు కొట్టినందులకు మనము గర్హించుచున్నారము. అసహాయవాదులు తమ ధర్మములను నిర్వర్తించుట కనకాళి మియ్యబడిన ఈ అల్లరులు జరుగకుండెడివి. హరతాళము జయప్రథముగ జరిగెను. కాని యదరాసు పౌరులికను స్వదేశీనైత్యములను ధరించకుండుట శోచ్యము. నేటినుండైన ధరించెదని నమ్ముచున్నాడను.

మొదటి తీర్మానము.

హరతాళమున జయప్రథముగ జరిపిన మదరాసు పౌరులను ఈ సభవారు అభినందించుచున్నానని అధ్యక్షులు తీర్మానము నుపపాదింప అంగీకృత మాయెను.

రెండవ తీర్మానము.

యువరాజుగారు సందర్భమున కొంతమందికి హింస గల్గినందులకు ఈ సభవారు విచారింపచు ఆదర్శమునకు గడంగినవారిపైన ర్రను ఖండించుచున్నారు. ఇకముందైనను ఎవరునుగూడ దౌర్భాగ్యముకులెంపునకుగూడ లేరారు. సింగార్యలుచెట్టిగారి తీర్మానము నుప పాదించుచు అంగీకృతమైన ప్రజావలంబికపత్రములు గావించిన నిందల నన్నిటిని ఖండించుచు పట్టణమున జరిగిన దౌర్భాగ్యమునకు వగచుచు తమకట్టిసంబంధము లే వనిరి.

ప్రకాశముపంతులుగారు

తీర్మానము నామోదించుచు నగరమున జరిగిన అల్లరులకు వగచుచు తమసంతాపమును వెల్లెచ్చిరి. వాలంటీర్ కెట్టిసంబంధము ఇందులేదనిరి. 12 వ తేదీ రాత్రి ఎవరును ఉత్సవమునకు బోగూడదని చెప్పితాము బొంబాయికి పోతిమనిరి. తాము 18 తేదీని ఇచ్చోటనున్నచో అల్లములు ౭రిగు ప్రదేశములకు బోయి తమప్రాణముల నయినర్పించి కాంతిని స్థాపించుటకు ప్రయత్నించెదవారమనిరి. కాని బొంబాయికి పోవుటచే తమకా లాభము గలుగనందుకు విచారించిరి. అంతయుగాని స్వరాజ్యపత్రికా సంపాదకుడు కొన్ని పత్రములు వ్రాసినటులు వాకొనలేదు. నిజముగ వెల్లింగ్టన్ సినీమాలో కాల్చబడిన ముస్లిముమునకునకు బదులు తాము ఆనాడీయూనున్న కాల్చబడుటకు సంసిద్ధులుగ నుండెదవారమనిరి. నిఘరాళులగు తమ మిత్రులకు గల్గిన కష్టములను సంతాపమును వెల్లెచ్చిరి. మనకు అల్లరులకు త్రవ్వదారులముగ నుండవలయు ననిరి. ఎవరో దురాత్ములు జేసినను మనమే భారమును వహించవలె ననియు ఉరి శిక్షకు గూడ సంసిద్ధులముగ నుండవలయు ననిరి. అయల్లరులను ఆపుటయందు మనలేలు బోయిన బాగుండెడిదనిరి. మన ధర్మమున, అహింసను అచరణలో పెట్టుటకు మనము మరణాందనమునకు తయారుగ నుండవలె ననిరి. అసహాయాద్యవత్సమును అల్లరులు జేసినవారలకు దెలియజేయవలెను. పిమ్మట కృష్ణ స్వామిశర్మ, వరదాచారి, ముద్రామూర్తి య్యంగు. వి. ఎల్. కామ్రైగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు ప్రస్తావించిరి.

కమ్రై రంగయ్యగారు అనారోగ్యముగ నున్నందున ర బాలనందులకు చింతిలుచు సానభూతిలేక నంకిరి.

మామూలు నందనములతో సభ ముగిసెను.

చైనా- పర్షియా ప్రభుత్వములవారు 1820 సం॥ న మైత్రి యొడంబడికను గావించుకొనిరి.

చైనా విషయమున ఇదివరకు గావించుకొనిన రహస్య, బహిరంగ సంధి పత్రములను యెడంబడిక పత్రములను వాషింగ్టను సభయొక్క అత్యంతప్రాచ్యదేశ సకళమువారికి దెలుపవలె నను తీర్మానముపై సంఘమువారు రంగీకరించిరి. ఇందుల కన్ని ప్రభుత్వముల వారునుగూడ సమ్మతించిరి.

ఎడింబర్గ్ రాధల్ బ్యాంకు అఫ్ స్కాట్లాండునందు ముగ్గురు సాయుధులగు బందిపోటుదారు ప్రవేశించి అచ్చట నున్నవారిని రివాల్వర్లతో బెడరించి 8000 వేనులను దొంగరించుకొని పోయిరి.

హంకాంగునందు ఓడపనివాండ్లు సమ్మె కట్టిరి. ఇందు వలన 128 స్త్రీయరు లూరకనుండెను. ఇందు 58 బ్రిటిషు, 6 జపాను, 8 అమెరికను నౌకలు గలవు. కాంతమహాసముద్రపు నౌకా పనివాండ్ల చేతనములందు 76 వంతునను చైనా యుల నౌకా పనివాండ్ల చేతనమున 25 వంతునను ఎక్కువ గావించెదమని నౌకా యజమానులు బెదిరిరి. కాని పనివాండ్లందులకు తిరస్కరించిరి.

యూనైటెడు కర్విన్ ఇన్స్టిట్యూషనునందు పర్యవేక్షించుచు కలలో కమాండెటు వైరుగారు, పాలస్టునును గెలుచుట బ్రిటిషువారు 7లిచినవారిలోకల్ల సంపూర్ణమైనదని నుడివిరి. ప్రస్తుత కాలపు ఆర్థికదశము జయప్రథముగ మరగింపులను వదలిని ఎరించ గలదను విషయము పాలస్టును సంగ్రాహమునందు రుజువాయెనని వీరు నుడివిరి.

పన్నుల నిరాకరణము

నూతన నిర్బంధనట్టుము ఉద్దేశ్యములు.

కొన్ని ప్రదేశములలో, పన్నులు వసూలు జేయుటకు పిలు లేకుండా కలసి సాత్వికనిరోధ మవలంబించినయెడల పన్నుల నీయకుండా తప్పించుకొనవచ్చునని యెంచుచున్నారు. దీనిని బట్టి చూచినయెడల అట్టి వారి స్థిరరాస్తులను జప్తులు చేయుట వేలము వేయుట మొదలగు చట్టకు అనవసర కాలా తిత మగుచున్నది.

రెవిన్యూ రికనరీ ఆఫ్ న ను దెలిపిన నియమములు సామాన్యపరిస్థితులకు జ్ఞేయపబడినవి. పన్నులు ఇయ్యగోండాసమ్మెకట్టుసమయమున నాచట్టుము తగియింపలేదు.

జప్తుజేసిన తరువాత కెన్నుచిచ్చి అస్తిని కడలింపుకొనుటకు గలవ్యవధిని సాధ్యమైనంతతక్కువగ జేయవలెననియు తరువాత సభి కాయలు దానిని వెంటనే అమ్మి జేయవలెననియు యెంచుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రకటనము

దక్షిణాఫ్రికానుండి బ్రిటిషు గయానాకు భారతీయ రాయబారము డిసెంబరు 10 వతేదీ న్యాయించియూ పత్రికయందు "దక్షిణాఫ్రికా బ్రిటిషుగయానా" అనుకీర్తి క్రింద దక్షిణాఫ్రికా నుండి బ్రిటిషు గయానాకు భారతీయ రాయబార మంపుటను గురించి వ్రాయబడినది. దక్షిణాఫ్రికా యూనియను వారు తమ యూనియను నుండి బ్రిటిషు గయానా కిట్టి రాయబారమును పంప నుద్దేశింపలే దని ప్రకటనసంఘమువారు దెలుపుచున్నారు.

కాంతియస్యము :—బొడ్డువానిపాలెం గ్రామములో 50 మంది మేడళమిట్ల గ్రామములో 109 మంది తమ్మవరం గ్రామములో 60 మంది తిమ్మనపాలెం గ్రామములో 88 మంది యర్రపాలెం గ్రామములో 30 మంది సోమవనప్పాడు అగ్రహారములో 20 మంది చేరిరి. యింకా అనేకులు యీ కాంతియస్యములో చేరుచున్నారు.

రోమునగరమునందు ఓడ పనివాండ్లకును, యజమానులకును జేతనాభివృద్ధి విషయమున వివాదము సంభవించెను. అందువలన పనివాండ్లు సమ్మెకట్టిరి.

క్రొత్త మర్కెటింగ్ మునందు తమకు నష్టము గలదని పరాసు ఛేబరువారు తీర్మానించిరి. ఇందులకు 472 అనుకూలముగను 107 ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి.

పాలెస్టును నందు ఆర్థికదశము 17 లాస్సుపటాలము నుండియూ, చెదరగొట్టుబడితోపు మరి ఇతర పటాలములనుండియూ నేగ్గురుపట్టునని మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

తెలుగుదేశ వాఙ్మయ పత్రిక

కామ్రై సాహిత్యములను తెలుగున వివరించు మాసపత్రిక.

- 6-వ సంచికయందలి అంశములు. 1. గౌరవనీయమహాశయము, శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణ రావుగారు ఎం. ఏ. 2. కళాద వైశేషికదర్శనము, శ్రీ పండిత మేడపల్లి వెంకటరమణాచార్యులు గారు. 3. నైషధ తత్వ జ్ఞానము. 4. వ్యాకృతిప్రదీపము. 5. తెలుగుదేశమందలి చందాలు. 6. ప్రేమపరిణామము వ్యాసస్వర్గము శ్రీ అక్కిరాజు ఉమాకాన్త విద్యాకేళిర సెల్ల చందారు. 30-0.

మేనేజరు, తెలుగుదేశ వాఙ్మయసమితి

తిరువల్లి క్కే.జి. మదరాసు.

కడవ డి॥ ముననబు కోర్టులో

O. S. 554 of 1921 Between- వాది: గుమ్మళ్ల వెంకటసుబ్బారెడ్డి and ప్రతివాది: మి.ఎ. మదారసాబు వురథ్ నన్నె సాబు. నిల్వబాటు వాదికి ప్రతివాది యియ్యవలసిన 118-6-0 రూపాయలకు ప్రతివాదివైన యాదావా దాఖలు చేసినాడు. సదరు దావా 7-2-22 తేదీకి వాయిదా నిర్ణయించబడియున్నది. ఆ రోజున ప్రతివాదికి ఏమైన ఆ తేదీపా లున్నయెడల హాజరై కోర్టువారికి ముగిచేసుకొనంతట యెక స్పార్టిగా తీర్పు కాబడును. వి. పిచ్చయ్య, వాది వకీలు [3407]

అచ్చుల సున్నది [వెంటనే దరఖాస్తుల సంపుడు. బౌద్ధ సేవ, వైద్యుని యవసరము, పథ్యములేకయే, దీర్ఘాయువు నెందుట ఎట్లు? "Revival of Hindu Dharma 6" 3" D. C. హిందూధర్మ పునరుజ్జీవము లేక దీర్ఘాయురాయసాధనము తెలుగున - సులభమగు - అమృతకైలి - గ్లేజు - డెమ్మీ - 150 పేజీలు. 'మన ప్రాచీనధర్మముయొక్క మహిమ, అది ఏ కారణములచే పునర్జన్మ నెత్తుమన్నదో, అల్పాయువు నెట్లు జయించి, సుఖించవచ్చునో, రాటనము దీర్ఘాయువు నెట్లుచునో, వివరింపబడినవి. [1744] సమస్తజాతుల హిందువులు, స్త్రీలు, యువకులు, గ్రామజీవులువాసులు చదువు టత్వవసరము. వెల రూ॥ 1 ఒకరూపాయి; ఫిబ్రవరి 20-వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపువారికి రూ 0-12-0; పోస్టుఖర్చులు వేలు. నలయువారు: గ్రంథకర్త: కళా వెంకట్రామయ్య, బి. ఏ., బి. యల్. రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

ఆస్థేనియా విశ్వవిద్యాలయము

(మోడరన్ విద్య)

ప్రతివారము ఆస్థేనియా విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి వినియుందురు. కొంతమంది యుద్దేశములతో నది యిప్పటికి నామ మాత్రముగ నున్నది. కాని భాగవద్దేశమున విద్యాభ్యాసములలో గొప్పమార్పుకలగ జేయుకొనుట నీ విశ్వవిద్యాలయము నెమ్మదిగ చేయుచు నేయున్నది. ఈ పేరువిన నెచ్చటనో బాగాడు, కైరో లలో నున్న దేమోనని తోచుచుగాని మన స్వదేశసంస్థానములు, విద్యాపీఠ మయిన హైదరాబాదునందు నెలకొలుపబడి నై జాముగారి పేరకు బరగుచున్నది. మనస్వదేశసంస్థానములలో గొప్ప దైన హైదరాబాదు విద్యావిధాన మందు గొప్పమార్పుచేయ గడంగుట సహజము. బ్రిటీషుఇండియాకంటే స్వదేశసంస్థానములు వెనుకబడియున్నవని చెప్పకొనుచుందురు. అందుకలననే వానిని "రక్షక సంస్థానములని" పిలుచుచుందురు. ఆస్థేనియాను విద్యాసంస్కరణము సాంఘికసంస్కరణముల గురించి ఎట్లము లనేకము లున్నవి. ఇచటనే నిర్బంధ ఉచిత జనసామాన్యవిద్య నెలకొలుపబడినది. ఒకవోటనుండి మరియొక వోటికి తరుగుచుండు ప్రక్కభాండా గారము లిటున్నవి. కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ వారు నివేదిక నీయక పూర్వమే మైసూరులో బి. ఎ. డి. యస్. సి. డిగ్రీలకు మూడుసంవత్సరముల బోధకవిద్య నేర్పాటు చేయబడినా. ఈమార్పు ఇక దేశమంతటను వ్యాపింపనున్నది. అధికారము ప్రతిబంధమును, గడచిన మామూళ్ల ప్రతిబంధమును, స్వదేశ సంస్థానములందు తక్కువ గావున నటు క్రొత్త ప్రయోగములను ప్రయత్నించుటకు వీలుగలుగుచున్నది భారతదేశమునందు తలటను విద్యయే భావములమున గరవలేనది చర్చ జరుగుచున్న సమయములో ఈ విశ్వవిద్యాలయమువారు దేశభావము నిశ్చయించినారు. ఇదిమంచిగాని చెడ్డదిగాని, యీ విషయమున మార్గదర్శకమయినది. ఈ ప్రయోగముయొక్క ఫలితములు ముందుమాడవలెను. ఇట్లు చేర్చుటలోని కష్టములను అధికారులు గ్రహించినారు. కష్టములలో ముఖ్యమయినది ప్రజాభిప్రాయమును తమతో నేకీకరింపజేయుట. ఇందుకలననే ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు వైకాల్ప సరిహద్దు తేర్చుటకు, ప్రాతక శాఖల నల్లయుంచి రెంటిని పని చేయించుచున్నారు. వైకాల్ప శాఖల మామూలుగ చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరియుండును. ఈ శాఖలను పూర్వపు రీతి నే యుంచుటకు కారణ మీ క్రొత్తపద్ధతి జయమందేమోనని సందేహము గాదు. క్రొత్తపద్ధతిని కంటించు ప్రజల మనస్సుం తాపమును తగ్గించుటకు మాత్రమే. ప్రభుత్వాంకము లన్నియు దొలగిపోయి క్రొత్త ప్రయోగము విజయము నందిన వెనుక ఈ కళాశాలగూడ క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయములో నైకమైపోగలదు.

ఏభావంలో విద్య గరవలే నను సమస్య భారతీయ విద్యా వికాసమున 100 సంవత్సరములనుండి పీడించుచున్నది. ఇంకను సమాధానము రాలేదు. అరబ్బీ భాష సంస్కృతిములకంటే నాం గ్లేయ భాష నే యభివృద్ధి చేయవలెనని మకాల్ ఫుల్ ఫుల్ వుపా దించిన నిర్ణయము విజయ మందిన వెనుక దేశభావంలో విద్య గరవు సమస్య అంతరించినట్లు చాలమంది తలంచుచున్నారు. కాని మకాల్ తీర్మానము జయమందిన మరుసంవత్సరము 1866 ప్రజా విద్యా కమిటీ సాంవత్సరిక నివేదికయందు "ఆరీర్వానము నక్షత్ర ప్రజాసామాన్యమునకు విద్య గరవు భాష విషయము నకును సంబంధములేద"ని యున్నది. "దేశభాషలో విద్య గరవులే పరమావధి" యని వారు ముట్టుముట్ట లేకపోయిరి. 1907 సి. ప్రెవిల్జునుగా నాంగ్లేయ భాష నే యామోదించినను ఆభాష తాత్కాలికముగ నుండవలెననియు, తమ పరమావధి నంటుటకు ఉపాధ్యాయులకు క్షేణికగరవవలెననియు, దేశభాషా వాఙ్మయము నుద్ధరింపవలెననియు నుడివరి. 1854 సంవత్సరమున ఈయండియా కంటేన్ డెక్రీలు ప్రాసినిజులలో "దేశభాషా ప్రాముఖ్యత హెచ్చుకొలందిని వాఙ్మయము హెచ్చుననియు, యూరోపియన్ భాషలనుండి తరుమాచేసి సంస్కృతనియు, జనసామాన్యమున కందుట్లు జేయవచ్చునని యున్నది. కాలక మును నిట్టి యాశలన్నియు, నిశాశలేయము. విశ్వవిద్యాలయ విద్య యింగ్లీషునందు గరవుటచేతను, ఆవిద్యవలన భనసంపా దన కనుకూల మేర్పడుటలనను దేశభాష ప్రాముఖ్యత యంత రించెను. అయితే యాధనానా మతూహలతచేత దేశీయ లంద, నాంగ్లేయవిద్యకు గడంగిరి తలపగూడదు. 19 వ శతాబ్ద మున దేశీయనాగరికమునుండి దూరమైన నాయకుల కొరకవలన యూరోపియన్ విద్య లాంగ్లేయభాషలో గలపుట ప్రారంభింపబడినది మరుసగూడదు. అదే కారణములవలన పూర్వ మీయా

ర్యావర్తమున చక్కని నేపథ్యవిన విద్య ఇప్పుడు కళ కాంతులు తప్పిపోవుచున్నది. ప్రాగ్దేశవిద్యాభ్యాస ఉత్తరంప చీకటులు క్రమమున సమయమున పాశ్చాత్య విద్యావిషయము వెలిగింపబడినా. అంగ్లేయవిద్యవలన నై హిక సాఖ్యములుమాత్రము రాలేదు. స్వదేశముల గనుగనుటకుగూడ వీలిచ్చినది. పాశ్చాత్యవాఙ్మయభాషాసములలో నాత్మజ్ఞానములను మై యూర్పాభిలాషను ప్రబోధము కలిగెను. ఇట్టి విషమస్థితియందు ప్రజలు పాశ్చాత్యవిద్యకు గడంగుటలో నాత్మస్వము లేదు. దానికలన వారికి ప్రాపంచిక సౌఖ్యములేగాక యాత్మతమలైన యాత్మా శయములకుగూడ మంచుదను దొలికెను. విహిక సాఖ్యములకు మంచుదర్శ మగుటచేతనో, స్వదేశాయక మగుటచేతనో, గొప్ప కలజాలైన హిందువు లంద నాంగ్లేయభాషకు గడంగిరి. వీని రెంటిలో నేదెముఖ్యమోదేశమో చెప్పటకష్టముగాని ఈయంగ్లేయ భాషములముననే అంగ్లేయపాలకులకు, మతబోధకులకు గూడ నుభువైనమార్గ మేర్పడినా. ఈ గంధర్వశములో దేశభాషలను గతి సంపూర్ణిగ మరచిపోయిరి. ప్రాథమికవిద్యయందుగూడ దేశ భాష లనవలయు లేకపోయెను. యువకులు మాతృభాషలో నొక్క వాక్యమైనను చదువకుండ విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలు పాస్కుటకు సంతోషించెను. ఈయనభ్యతాంశ మిప్పుడు ప్రభుత్వమునకు ప్రజలకుగూడ గోచరించినది. తాత్కాలికవనముగ నాంగ్లేయభాష నభ్యసించు ప్రారంభించిరి. తరువాత దేశభాషలభివృద్ధిచేయవలసిన పద్ధతిములముననే యాభాష లంతరించినవి. ఈవిషయమున గొప్పమార్పు గలుగ నూడన లెప్పుడు కాననచ్చుచున్నా, 1866 సంవత్సరమున జనసామాన్య విద్యాకమిటీవారు కోరికకొచ్చెను తరువాత ప్రభుత్వమువారు పడినయాపలు ఇంత వరకు నసంపూర్ణిగా యున్నవని చెప్పకతీరదు. కొన్నిసంవత్సరములనుండి ప్రాథమికవిద్య దేశభాషలో మాత్ర ముండవలెననియు, కొంచెము పెద్ద తరగతులందుగూడ దేశభాషలు తప్పక పఠింపవలెనని స్పష్టప్రయత్నములు జరుగుచు నేయున్నవి. ఇట్టి యంగ్లేయపీకరముగ ప్రయత్నముతో దేశభాషకు తగిన ప్రాముఖ్యత రానేరదు. ఇంతకంటే ధైర్యముగ ప్రయత్నములు జేయుటవలసరము. ఇట్టి నిజమయిన ప్రయత్నము ఆస్థేనియా విద్యాలయము ధైర్యముతో చేయున్నది. మార్గములో చాల యిబ్బందు లున్నవి. విద్యాలయమున విద్యయంతయు, నాంగ్లేయ భాషలో గరవుచున్నంతవరకు, భారతీయయువకులు పాశ్చాత్య విద్యలకు మార్గ మొక్కభాషామయేయని తలంచున. తవరకు దేశ భాషలు కనినసామాక్రమింపజాలని ఈవిద్యాలయాధికారులు గ్రహించిరి. ఈ విద్యాలయములో దేశభాషలనుండి విద్యగరవుట ప్రారంభించుటతో దేశభాషాప్రాముఖ్యతను బయట పెట్టుటయే గాక పాఠశాలలయందు దేశభాషలు వాడుట కష్టమునవాదమున కిక వాధారము లేకుండ జేసినారు. విద్యయం కయు, నింగ్లీషులో గరవవలెనన్న, మామూలు భాషాజ్ఞానము కంటే నెక్కుడు రావలసియుండుననుట నిర్ణయవాదాంశము.

విద్య దేశభాషలయందు గరవుటకు ప్రథమ ప్రతిబంధకము దేశభాషలయందు నిర్మయ వాఙ్మయము లేకుండుటయేగాని ఒక శతాబ్దమునుండి జరుగుచున్న విషయములు పరికించు పక్షమున విశ్వవిద్యాలయవిద్య దేశభాషలో గరవినగాని సరియైన వాఙ్మయము బయట చేరదనుట నిశ్చయము కాదు. పాశ్చాత్య విద్య అలవడినకొలదియు, వాఙ్మయము వృద్ధిచునను యాశ నిరాశ కాగా ముఖ్యస్వదేశసంస్థావిద్యను దేశభాషలో గరవుటకు సమకట్టి యావధానము లొంగింపెను. ఈ నూతన నిశ్చయము మూలమున దేశభాషా వాఙ్మయమునకు ముఖ్యగరవ మేర్పడుట చేత నొక సంఘ మేర్పరచి పాశ్చాత్యశాస్త్రములన్నియు దేశభాషలోనికి తర్జుమా చేయించుచున్నారు. ఈనూతన నిశ్చయము యొక్క విజయ మీ సంఘమువై నాధారపడియుండును. ఈ సంఘమునకు సహాయము చేయుటకు చాలమంది విద్యావంతులు ప్రాముఖ్యతను. ఇప్పటికే 100 పుస్తకములు తర్జుమాఅయినవి. 1000 కొత్తపాటలకు ఉర్దూభాషలో సమానములు కనిపెట్టినారు. శాస్త్రీయపదములకు దేశభాషలో సమానము లేర్పాటు చేయుటకు గూర్చి దేశభాషాపక్షపాతులలో నే భేదాభిప్రాయము లున్నవి. కొంతమంది సంస్కృతము ఆరబ్బి భాషల సహాయమున పాశ్చాత్యపదములను తీసివేయకొందురు. మరికొందరు లోకవిదితమైన పాశ్చాత్యపదముల నట్లే యుంచకొందురు. ఈ రెండవ పద్ధతియే బాగున్నదనుట నిశ్చయము ప్రథమము క్రొత్తపదముల కనిపెట్టు శ్రమ తప్పదు. తరువాత పాశ్చాత్యపదముల నట్లే తీసికొనుటలన పాశ్చాత్య శాస్త్రాభివృద్ధి ప్రస్తుతకాలమున జరుగుచున్నరీతిని విద్యార్థులులేకగ గ్రహింపగలరు. ఆస్థేనియావిద్యాలయాధికారులు పాశ్చాత్య శాస్త్రాభివృద్ధిని గమనించుచుండుటయొక్క యవసరమును బా

గుగ గుర్తించిరి. అందుచేతనే విద్యార్థులందరు అంగ్లేయభాషకుమాత్రమే నొకవలె ననుటయే గాక ఉద్దేశములను, అంగ్లేయపదములనుగూడ వాడుచున్నారు. కాని విద్యార్థు లాంగ్లేయభాష నేర్చుకొను కష్టమును తొలగించుట నెంచి దేశ భాష లలోగలపుట ప్రారంభించియు రెండుభాషాపదములతో వారిని బాధించు టుచితము యనుచు గంధియము. నాకు పరివ్యయ, ఉద్దేశములు బాగునెలియును. పదార్థజ్ఞానశాస్త్రము బోధించుటయందు నా జన్మయంతయు గడపితిని, అయినను పట్టపరీక్షకు పోవువారికానుబాధ పదార్థజ్ఞానశాస్త్రమును బోధించుచుండనే నర్థము చేసికొనేకపోతిని. దీనినుండి శాస్త్రీయపదములను కష్టము నెలియవచ్చును. క్రొత్తపదములను కష్టము నెలియవచ్చును. క్రొత్తపదముల కలవాటు పడిన వెనుక మామూలుకలనని యెంచినను వానినినిపెట్టుట లాభకరమయినను సందేహమే. ఇట్లుగనిపెట్టుటవలన విద్యార్థుల మేధాశక్తి కష్టముగల్గును. దీని కింగ్లీషుటకే దేశ భాష లకలంభింపబడునగాదా? ఈవిశ్వవిద్యాలయకృత్ నింతవరకు ముఖించుచుంటిని గాని యచట నర్థంలో కొన్నియుపన్యాసములు వినుటకు బహు యానందముగ నుండెను. యూరోపియన్ విద్యా యములోని పట్టభద్రు డొకడు విరోహాచరితము గురించి యుర్దూలో సంతమాత్రము తీడుముకొనకుండ నుపన్యసించెను. విద్యార్థులు గ్రహించుట గూడ నులభసాధ్యమయి యానందదాయకముగ నుండియుండవలెను. పరివ్యయభాషాచరితము గూర్చిన యుపన్యాసము గూడ నిట్లే యుండెను. ఒక విరోహాచరితములో పట్టభద్రుడైనవాడే యుపన్యాసమిచ్చెను. ఈ యుపన్యాసము చాల విద్యావంతులందఱుండి వెలువడినట్లున్నను అవిషయము ప్రత్యేకముగ నభ్యసించనివారికి గూడ నానందదాయకముగ నుండెను. అచట జరుగుచున్నదంతయు పరీక్షింపగ విద్యార్థుల కక్కర లేకపోయిన నుపాధ్యాయులకు అంగ్లేయ భాషాజ్ఞాన మింక కొంతకాల మననరమని నాకుతోచినది. ఈవిషయ మీవిద్యా లయాధికారులుగ్రహించి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయముతోపాటి అంగ్లేయభాషాజ్ఞానము ప్రతి తరగతియందును కావలె నని హెచ్చరించుచున్నారు. ఈరీతిగ అంగ్లేయభాష లేకున్న విశ్వవిద్యాలయము గాదనుకొనువారి హృదయములకు నెచ్చుది కలిగించిరి. క్రొత్తపదములలో నెమ్మదిగ ననుమటించుచిరి. మనవారందరు అంగ్లేయ భాషాపద్యసించినవారుగాన బాలుకాంగ్లేయవిద్య రాకున్న వీరు దిగులందురు. ప్రథమమున వీరిని స్పష్టి పరచుటే మంచిది.

మరాఠీ, గుజరాతీ, అరవము, తెలుగు, మలయాళము మొదలైన భాషలను వదలి ఉర్దూ నెమ్మకొనుటవలన దేశభాషలు చాలయుండుటవలని యిబ్బంది తీసివేసినారు. హైదరాబాదులో నే భాషమాటాడు వారికైన నుర్దూచిచ్చియుండునుగా నీమార్గము మంచిదే. కాని మనదేశమున రాష్ట్రమున కొక భాషయున్నదిగాన ఒక విద్యాలయమునుండి మరియొక విద్యాలయమునకు పోవుటకు వలనుపడదు. ఈ యిబ్బంది మౌళిము యొప్పుకొనక తప్పదు. ఉపన్యాసములసంఖ్య హెచ్చకుండ జేయవలెనని యొక భాషకంటే యెక్కువ తీసికొనుటకు వీలులేదు. ఆస్థేనియా విద్యాలయమువారు ఉర్దూతీసికొనుట కిది యే కాగణముగాని ఏ భాషను త్యజింపవలె నను నుద్దేశము కాదు. ఈ విద్యాలయములో మతవిషయబోధగూడ నుండెను. హిందువులకు హిందూమతబోధ జేయుట కేర్పాటు చేయబడినది ఉర్దూ రానివారికొక వైశాము కాలేజి యుంచినారు. దానిలో నాంగ్లేయభాష వాడుదురు.

ఈకళాశాల పేరు చెప్పినప్పుడు దానిలోని గొప్పమయన్న కర్మాగారము జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. ఈకళాశాలలోనున్న ప్రతి పట్టుతో పోల్చి చూచినయెడల ఆస్థేనియావిశ్వవిద్యాలయ వసతులు బహు తక్కువగా నున్నట్లు తోచును. అయితే యిప్పుడీ విద్యాలయమున్న భవనము తాత్కాలికముగ బాడుగకు తీసుబడినది. అదిక మేటనద్ద మామ చదరపు మైళ్లపలము సంపాదించుటకు ఆ చోటు విద్యాలయమునకు బహు బాగుండును. అది యున్నత్రప్రదేశమున నుండును. పట్టుపు ధ్వని యుండదు. కాని పట్టణమునకు చేరుననే యుండుటచేత రాకపోకల కిబ్బంది లేదు. అచట కొన్ని కొట్ల ఖరీదు గల భవనములు కట్టుటకు యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. కొన్ని లక్షలుగూడ యిట్టికార్యములందు ఖర్చుపెట్టుట చూడని నాకి వార్త యాశ్చర్యముగ వచ్చెను అయితే స్వదేశసంస్థానములలో పూర్వకాలములో వలెనే ఖర్చులంత అయినను చేయుపని బాగా చేయుట వాడుక. వైశాముగాన, పని పొంగినప్పుడు నీరునిల్పుటకొక చెరువు కట్టించెను. చెరువు యొక్క యుద్దేశమిది యెనను చూపరకు మనోహరముగ నుండునట్లు తయారుచేయించెను. దీనికి ఆస్సాక్ సార్ అని పేరడినా. ఇప్పుడు ద్వైంబబడియున్న భవనములు తయారయిన వెనుక నవి గొప్పవిద్యాపీఠ మగుటయేగాక బహు అందమైన శిల్పి నైపుణ్యముచూపునవిగ గూడ నుండగలవు. ఇక్కడి విశ్యావిధానము జయమందు పక్షమున భవిష్యత్తుపద విశ్వవిద్యాలయముల కిది యాదర్శముగ నుండుగలదు.

జ్ఞానోద్రావాధానకవ

పంచమల బ్రాహ్మణేశ్వర సభ

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యువన్యాససారము

ప్రపథమును యువరాజుగారి నాహ్వానించుచు నచేత మొదటియగుగారిట్లు 15,16 తేదీలను ప్రస్తావించిరి.

హిందూ ఇండియా కాలమునాడు సాంఘిక పతే రాజ కీయ విషయములం దన్నిటియందును పురోహితవర్గమునే వదలిరి. వారే నిరంకుశాధికారమును వహించి మనలను కేవలము మృగసాయులవలె జూచిరి. మనవ్యక్తిత్వము నశించింది. రాను రాను ఆ కాలమునదిగ నాడి నీతిబాహుళ్యముగ జేయబడినారము. బ్రిటిషు పాలనమువలన మనకుగూడ సమానముగ ఆకాశములు గల్గినవి. అన్ని తెగలవారికిని సమానస్వత్వములు గల్గి క్రమేణా బ్రిటిషుపాలనముకింద స్వాతంత్ర్యము గలదేశము ఇండియాకావలయును మన బ్రాహ్మణేశ్వరనాయకులు తలచిరి. ఆ ప్రకారము సాధ్యమగును. అంతయుగాని చిన్నబాతులున్నంతవరకు ఢెడలే బెడలే ఇండియా గాజాలదు. సార్వభౌమునిసూక్ష్మాభిప్రాయమును మనకు తెలియజేయ వచ్చిన యువరాజుగారు 10 యేడ్ల పిదప ఇచ్చెదమని అభిప్రాయించిన సంస్కరణములను అంతదనుక వేచియుండక క్షణములోనే భారతీయుల కీయవలయునని యువరాజుగారు సార్వభౌమునకు తెలియజేయ (భారత్ ఫిల్మ్. ప్రస్తుతము సంస్కరణములు చాల జయప్రదమై యున్నవి. బాలిశ్చలములతో గూడుకొన్న భారతదేశము ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమును సహజ వలయునన్న ప్రత్యేక తెగల లాభములను గాపాడుచు క్రొత్త సంస్కరణములను ప్రసాదించవలెను. (కమ్యూనిటీ రిప్రజెంటేషన్) లేకున్న అమృతి నిష్పయోజనము.

స.సి. పాత్రోగారు

మంత్రిగాక పూర్వము రాజకీయశక్తులయందు మనతోనేకీభ వింపకున్న సంస్కరణకావనభయండు ఆయనజడ్జిఫ్ పక్షాత్యయములపట్ల జూపుచున్న భటుదల యుత్సాహమును జూడ మనకు పెద్దపట్టుకొమ్మలలో నొకరై ఒప్పారుచున్నాడు. ఆయన మంత్రి పదవి నధిష్టించియుండు కాయనను అభినందించుచున్నాడను. ఆయన ముందుగూడ మనయాశయములకై విడువక పాటుబడిద రని నమ్ముచున్నాడను.

మన బ్రాహ్మణేశ్వర వోద్యమము నేటిది గాదు. నేడకాలమునాడే ప్రారంభమైంది. (నేడోకే ఏజి) వసిష్టవిశ్వామిత్రుల కాలమునాటిది. ప్రారంభమున అయ్యది రాజులకును, పురోహితవర్గమునకు సంఘర్షణముగ మొదలయెను. భారత రాజుల కాలమున ఈగురువుల (పురోహితవర్గము) ప్రతిభ అమగంబిడిది. రాజులే అధికారులైరి. అశోకుడు మున్నగు రాజులు ప్రజాస్వామ్యసంబంధముగ మతమును ఆపాటిరాజు ప్రవేశపెట్టిరి. దీనివలన ప్రజలందరును ఆనోద్యమైత్రితో మెలగుచుండెడివారు. అశోకుని రాజ్యముగూడ చిరస్థాయిగ కట్టెట్టెను. మరల కొంత కాలమైనపిదప ఆచార్యబృందమునకును రాజులకు తగవు ప్రారంభమయెను. ఉభయములకును రాజీపడిరెను. దీనివలన ఆనర్థకములు తలచాకెను. సమాధిదీయల కాలమున ఈయాచార్యుల పాలనమును ఆడుగంటించుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. మన బ్రాహ్మణేశ్వరులు నీనిచే కొంతవరకు అధికారం దవుల నధిష్టించిరి. బ్రిటిషుదోతనము వచ్చిన ఆదిని బ్రాహ్మణేశ్వరులు నివిలు, మిలిటరీ ఉద్యోగులయందు గూడ భ్యాతి గ్రహవేశించిరి. తూర్పుదేశమున బ్రిటిషురాజ్యము స్థాపితమగుటకు బ్రాహ్మణేశ్వరులే కాదనిభూతులు. నేటిదానిగూడ ఈ బ్రాహ్మణేశ్వరులే సర్వగురు బాక్కినములను నింపుచున్నారు. అనహోద్యమ వ్యాపకం నెదిరి పోరుచున్నారు. అర్ధప్రాణముల నర్పించి ఏదేశమునైన పోరుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున ఉద్యోగములన్నియు విశ్వనిద్యాలయములందు ఉత్తీర్ణులైనంతమాత్రాన ఉద్యోగము లన్నియు ఒక ప్రత్యేక తెగవారే ఇత్యుబడుచున్నయవి. నిజముగ దేశమున పలకుబడి కరపటిగల మనము అజాగ్రత్తకృబడితిమి. ప్రారంభమున సంస్కరణములు ప్రసాదించబడెనని విన్నంతమాత్రాననే మన బ్రాహ్మణేశ్వరులకు తిలొదకము లనుకొంటిమి. మరల వర్ణాశ్రమధర్మము మనధర్మశాస్త్రము చెల్లాయించు ననుకొంటిమి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వవర్గమువారు ఈపురోహితవర్గముతో సంధిచేసికొనియుండిరేని బలవంతులను, సంతత ప్రభుత్వకీపరాయణులైన బ్రాహ్మణేశ్వరులను అధోగతిప్రాప్తి అయి యుండెడిది తద్రూపేణా ప్రభుత్వవర్గమునకును మనకును ముప్పు వాటిల్లియుండెడిది. కాని మనపుణ్యమా యని నాయరు త్యాగ

రాయచెట్టిగార్ల భగ్గమానుని ఈముప్పునుతప్పించుకొని బయట బడెనల్లితిమి.

మామీగుధర్మమానుని మనకు ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యసౌకర్యములు చేకూరినవి. కాననసభల నలంకరించ గల్గినారము. వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుపుణ్యమా యని ప్రజానురాగముగల మువ్వరుమంతులు నియున్ను లైరి ఈమంతులవలన మనకు బ్రాహ్మణేశ్వరనాయకు మూర్తులు ప్రసాదించబడిరి.

మన బ్రాహ్మణేశ్వరవోద్యమము ప్రజాస్వామ్యపనుస్వత్వము కేవలము రాజకీయములతో గాక సాంఘిక సమస్యలతో గూడుకొన్నది. మనయోద్యమమువలన బ్రాహ్మణేశ్వరులరేఖ బయ్యి డుటకు అవకాశ మాయెను. లేకున్న మనకు అధోగతి దిక్కయ్యెడిది.

జిల్లా బోర్డులు

మునిసిపాలిటీలు ఇపుడు మంతుల సహాయముచే బ్రాహ్మణేశ్వర యధికారుల హస్తగతమైనవి. ఒక విద్యాకాఖయందే గాక పాశ్చాత్యుల కాఖయందు అసతికాలములోనే యభివృద్ధిగల్గెను. ఇంతటితో కృష్టిజెందరాదు. కాగ్నినిర్వాహకసభ్యులవలె మంతులు ప్రభుత్వమువారి తాబేదారుల మనకొనరాదు. మంతులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును పాలనమునం దంతటను ప్రవేశపెట్టవలెను. అన్ని విషయములను గట్టిపెట్టి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును ముఖ్యముగ ప్రతికాఖయందు ప్రవేశపెట్టవలయును. ఇట్లొనర్చిననే అల్పసంఖ్యాకులగు రాజ్యాంగనిరంకుశత్వముకుట్రలుఅడుగంటును నిష్పక్షపాతమనుపేరుతో బ్రాహ్మణులయెడల పక్షపాతమును జూపరాదు. ఇట్లుచేయకున్న చాల కాలమునండి పనిజేయుచున్న వారల కన్యాదును జరుగు నని తలంచరాదు. శతాబ్దములనుండి వెనుకబడియున్న అన్ని తెగలవారికిని న్యాయము గలుగజేయవలయును.

మన సంఘము

బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేశ్వరులకును సమానముగ వారసత్వము లందువటులు హిందూధర్మశాస్త్రమును మాన్యువలయును. మన సంఘమున త్రాగుడును మొదలంట నిర్మూలించవలెను. తక్కువకడ్డీతో పరపతి సంఘములను నెలకొల్పవలెక. (కో ఆపరేటివులు) వైద్యసహాయమును విస్తారముగ గలుగజేయువలెను. జనసామాన్యము వ్యక్తిత్వమును వెలికినొనుటకు విద్యాగంధమును వెదజల్లవలెను. మనము మనసంఘమును కాంతి ప్రదముగ జేయుటకు బ్రయత్నించుచుండ నడుమన ఈ అసహోద్యమవ్యాపకము ప్రవేశించి అల్లరిజేయుచున్నార. ప్రభుత్వమువారు దేశమున కాంతిని సృజకుపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుట విధిచట్టవిధిధర్మముగ ప్రవర్తించువారిని అణచుత్ర ముపేక్షించరాదు.

ఆదిద్రావిడులు-కార్మికులు

నేను ఆదిద్రావిడులు ఆక్రమించుకొన్న గౌరవపదవులు, వారు గడించినప్రతిభయు మననాయకులు ఇంగ్లాండునకు రాయబారమును గొంపోవుటచే గల్గినవి వారు గ్రహించవలెను. అచటచట ఎవరైన తియ్యనిమాటల నాడినంత మాత్రాన ఆదిద్రావిడులు మోసపోగూడదు.

కార్మికుల విషయమై మనము చేయవలసినంత మనము చేయలేదు. వారివిషయమై ఎక్కుడుకర్త వహించవలెను.

రాష్ట్రాధ్యక్షులు

మన చెన్నరాష్ట్రము దుర్భర ఆధికభారమును మోయవలసినవచ్చినది. తలపమించిన బరువాయెను. దీనిచే ప్రస్తుతమంత్రి పాలనము నిర్ధక మాయెనన్న దాని కుత్తరవాదులు ఇంత దుర్భర భారమును మనవై బెట్టిన ప్రభుత్వమువారుగాని మంతులుగారిని ఇవికర కపుడే మంత్రి చెడ్డనాయడుగారు చెలియజేసిరి. దానినే నేనుగూడ ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచున్నాడను.

మృత్యునెటు నెటిల్పొంటును ప్రవేశపెట్టవలెను. శిశుమాతా సంరక్షణమును గాపాడవలెను.

ఖర్చునెత్తించుటకు కాననసభలయందుజేయబడిన తీర్మానములను వెంటనే ఆమలులో పెట్టవలెను.

సైనికవర్గము

నను, కా కావర్గమున మనదేశీయులు లేనిదే మనకు స్వరాజ్యమభివన ప్రయోజనములేదు. ఇది నెరవేరువరకు స్వరాజ్యము, స్వపరిపాలనమును కలపెట్టుట కలలానివార్త.

విదేశములు

విదేశములందున్న భారతీయులదుర్దేశను తొలగించవలెను. మితు ముగ్గురుమంతులు ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు లభించినంతమాత్రాన మురియరాదు. అనగింజలో అరగము కాలేదు. ఇంకను ఎన్ని పదవులను గడించవలసియున్నది. అనూయతను నాశమొనర్చవలెను. ఆది మనసంఘమును పాడుజేయును. ఎవరైన వైకేరాదగవారున్న వారికి మనము సహాయమొనర్చవలెను.

ద్వితీయ దిన చర్య

తీర్మానములు

ఈక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి:- (1) సార్వభౌమునకు విశ్వాసము, (బ్రిటిషురాజ్యాభివృద్ధినిగోరుట, (2) యువరాజుగమనమునకు సంతసము (3) సుబ్బురాయచెట్టిగారి మరణమునకు విచారము (4) చంద్రకేఖర మొదలియారు గోవిందరాజులు నాయుడుగార్ల మరణమునకు విచారము (5) రాష్ట్రములందు అన్ని కాఖలు మంతుల యత్నముజేయుట (ప్రజాయత్నము) (6) ఇండియా నవ్వు మెంటులో ఉన్న కాఖలు ముప్పాతికమాడుపాళ్లు మంతుల స్వాధీను జేయుట. ఈమంతులు కాననసభ్యుల కుత్తరవాదు లగుట. ఇంతయు వచ్చే క్రొత్త ఎన్నికలసమయమున జరుగవలెను. (7) సాధ్యమొంత త్వరలో సైనికోద్యోగములను భారతీయుల కిచ్చెను ఏర్పాటుజేయుట (8) రాష్ట్రీయదళమును (ఔట్రీయర్ ఫోర్సు) జయప్రదముగజేయుట (9) యువరాజుగమనకవర్ధమునజరిగిన హరతాళమును అల్లరులనుఖండించుట (10) కాననోల్లంఘనమును ఖండించుట దానివలన ప్రజలకుగల్గుఅపాయములను వెలియజేయుట (11) ఆఫ్రికా ఫిజీదీవులలో భారతీయులకుసమానస్వత్వములను ప్రభుత్వమువారు కలుగజేయుట (12) దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయులను స్వదేశము కంపివేయుటను ఖండించుట (13) బ్రిటిషుసామ్రాజ్యంకేరతనుగు డొమినియను హోముగులును ఇండియాకు ప్రభుత్వమువారు అచిరకాలములో ప్రసాదించుట, దీనికి కాస్త్రోత్తమగు సాధనములే మనము ఆశయవలెను. (14) కార్మికులకు సత్వైక్తికరమగు కాననములను గావించుట (15) ప్రభుత్వమువారే రైల్వేలను మ్యూనేజిచేయుట, (16) గవ్యయద్యోగములన్నిటియందును భారతీయులను ప్రవేశపెట్టి కర్షును తగ్గించుట (17) సాధ్యమొంతవరకు విదేశనస్తువులను నవతలిస్వదేశీకవస్తువుల నేనాడుట, ప్రవేశపెట్టుట స్వదేశీపరిశ్రమలకు పోత్సాహమొనగుట (18) ఈరాజధానియందు అటవీకాఖయందు కష్టములను ప్రభుత్వమువారు తొలగించుట (19) జరుగురుగ పర్యటెటు నెటిల్పొంటును ప్రవేశపెట్టుట (20) బ్రాహ్మణసహాయము లేకనే బ్రాహ్మణేశ్వరులు మత సంబంధమగు క్రియలను జేసికొనుట, సంఘాచారములను సంస్కరించుకొనుట. (21) మలబారు అల్లరులు ఏల కల్లెను, కనుగొనుటకు అసాధికారసభ్యులసంఖ్య ఎక్కువగాగల పంచాయితీని నియమించుట, ఇట్టి అల్లరులు మరల సుప్రపాప్రమగుటకు పిలవలేకుండ ఏర్పాటులు జేయుట (22) షాడిషియల్ రెజిస్ట్రేటివు అధికారులను విడదీయుటకు ప్రభుత్వమువారికి సంఘము నియమించుట. (23) ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును తక్షణము నిండియారు నిచ్చుట (24) పరశువాకము పూర్ణాభివు పోలీసు నెట్టిజేయుట, పూర్ణాభివు పన్నును రద్దుచేయుట (25) కాననసభలో చేయబడిన తీర్మానము ప్రకారము పెక్కిలేరిములు ఇతరకాఖలయందు యద్యోగములను ప్రత్యేకకాఖలకు కష్టము లేకుండ నిచ్చుట. ఒకేకాఖకు ఉద్యోగము లన్నియు జెందకుండచేయుట (26) బీహారు ఒరిస్సాకు బ్రాహ్మణేశ్వరుని గవర్నరుగ నియమించుట (27) కత్తెన్నిలు ఆఫ్ ఫిట్టె, ఇండియాలో రెజిస్ట్రేటివు ఎన్సెంబ్లీలలో ప్రాబోనరల్ రిప్రజెంటేషను పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టవలెను (28) మలబారు నేకా వివాదకరమగు మరణములకు వగముట, దీనికు తోచుచుండును క్షీంచుట (29) ఇండియా మస్తిములకు అనుకూలముగ ఏషియా మైనరు పరిష్కారమును చేయుట.

హరతాళమును అల్లరులను ఖండించుచు తక్షణకాలమునెట్టిగారు గాంధీగారు కాంతివిధ్వంసకులనితూలవాడిరి. సోమసుందరం పిల్లెగారు గాంధీగారినిగూర్చి నోటవదించరని కారుకూతలను గూసిరి. (స్కృవుండ్రత్ ఆఫ్ పన్థువాటర్సు ఆనిరి.)

బెజవాడ స్పిన్నింగు ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్ (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

1922-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 6-వ తేదీ శుక్రవారము, 7-వతేదీ శనివారము, 10-వతేదీ మంగళవారము ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించిన ఈ కంపెనీ తాలూకు అడ్వనైజ్ మెంటులో ఈక్రింది తప్పలకు యెదురుగా కనపరచిన బిల్లులను చదువుకొనవలయును. పండ్రి. తప్ప. ఒప్ప.

2 మార్చి 16 లకు రూ 25 లకు
21 జనవరి 15-వ తేదీ జనవరి 5 వ తేదీ

C. Lakshmana Rao, B. A.,
Managing Agent.

దైవ చికిత్స

దైవ చికిత్స

దైవ చికిత్స

సుప్రసిద్ధులగు డైయట్ ఫీజిషియన్ సాహెబుగారి పునర్వ్యవస్థాపనము.
ఆ సాధ్యములను సాధ్యములుగ చేయుట.

తాంత్రిక రక్షణకు!

తాంత్రిక రక్షణకు!

తాంత్రిక రక్షణకు!

నా పూర్వము, ఈ ప్రపంచమునందు ప్రపంచాతీతులు (దివ్యపురుషులు) ఈ రక్షణ సిద్ధము చేయబడిన వారికి తెలియును. చాలామంది ప్రముఖులు నన్ను కలవరచేసి నీ నిష్కడ ఆత్మరక్షణను సిద్ధపరచి ఫలితములను ప్రజలు పరీక్షించు నిమిత్తము ఆరు నెలల యొక్క 1-2-00 లకు మించు ప్రస్తుతము వివిధ నిచ్చివేసిన యున్నాను.

పూర్వకాలము వెనుక నొకప్పుడు జన్మించునట్టి వాడ ఈ రక్షణ రక్షణను వందలకొలదిగా సంపాదించి ఆచరించిన దీని మాహాత్మ్యమును గుర్తించి నేలకొలిది ఉత్తరములను వ్రాసిరి.

నే నొకప్పుడు స్థిరముగా నుండువాడనుగాను. ఇదియే నాకు ఉత్తరములను వ్రాసి రక్షణకును బడయుచున్నాననియు యిప్పుడు వెంటనే ఉత్తరములను వ్రాయవలయును.

ఆనవాడము లగు స్థలములు, మెలకువ పోషించుట, అతి మిక్కిలి స్త్రీసాంగత్యమువలన ఆరోగ్యము జెడుట మున్నగు వ్యాధులు గలవారు పదిహేనురోజులు ఈ రక్షణకును ధరించినంతమైన నే దానియందలి దివ్య శక్తివలన వారికి ముందుండిన ఉత్సాహమును, సౌకుమార్యమును గలుగును.

ఈ శ్రేష్ఠమైన రక్షణకును ధరించుటవలన శరీరమునకు బలము, పుష్టి, ఆరోగ్యము గలుగును. మానసిక శక్తి అధిక మగును. 80 ఏండ్ల ముసలివాడు బలమునందును, ఉత్సాహమునందును నవయావస్థలలో నుండును.

మెదడునకు వ్యాధి, అత్యధికమైన స్త్రీసాంగత్యమువలన మరుకుడనగు నశించుట, మున్నగు వ్యాధులు కలవారికి చేనిని ధరించినది మొదలు ఆదివరకు నిరంతరమును న్యాయమైపోవుచున్న శిరస్థలము నుంచిపోవును. కండ్లలో జీనిని ధరించినంతనే మూత్రపు రంగు అదిగరకుంట్టుండక సహజస్థితికి వచ్చును.

ఈ రక్షణకు ఆర ఆంగుళము కొలత గలిగి యుండును. యితరువ్యాధి గలవారు నెత్తిమీదను, నూరికవ్యాధి గల వారు మెదటను, ఉబ్బసము-పుల్లితేవులు- అత్యధికముగలవారు ఎడమచేతికిని, అనవాడములగు స్థలములకు కుడిచేతికిని దీనిని ధరించవలెను.

శిరస్థము పలచబడిపోయి, ఎల్లప్పుడును స్థలమగుచుండు వారికి ఈ రక్షణకు దివ్యావధముగా పనిచేయును. దీనిని ధరించిన పిమ్మట ఆ స్థలము పూర్తిగా కట్టుపడిపోవును.

శిరస్థస్థలమువలన చావునకు సిద్ధమైన వారు కూడ దీనిని ధరించుటవలన అత్యంత మంచి పుష్టిని, వివాహమును బడయుదురు. ఈ రక్షణకు చాల చూపుగలది. ఎందరికీ మహాసకారము చేసినది.

ఒక్కొక్క రక్షణకు తెల యొక్క 1-2-00, రేపాలుకూరి 0-4-00, మొత్తము యొక్క 1-6-00.

3 రక్షణకులు యొక్క 3-0-00; తెండోట్టుముగల రక్షణకు 1-కి యొక్క 2-8-00; 3 రక్షణకులు యొక్క 7-0-00; నవర బంగారపు రక్షణకు గలది 1-కి యొక్క 4-8-00, 3 రక్షణకులు యొక్క 12, 6 రక్షణకులు యొక్క 22. ప్యాకెంట్, రేపాలాచార్ల ప్రత్యేకము.

మనస్సును దానియందు లక్ష్యముచేసి ఆరోగ్యమును మనఃపూర్వముగగోతుచు ఈ రక్షణకును ధరించినవా రందరికిని చాని నవాత్మ మెట్టివో కిట్టి నెలలలో స్పష్టముగా తెలియ గలదు.

మీ, పేరును, చిరునామము బాగుగా తెలియజేయున ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

Syed Fakir Japhor Khan

No. 1 Beacomeli Street, Lahore

P. O. Halki-la, Calcutta.

జాతక రత్నము

జన్మకర్తకు, పుట్టిన తేదీ నక్షత్రమును గురించి తెలియ నుండునట్టి ఫలితములను క్యాల్క్యులేషన్ ద్వారా యొక్క సంకల్పరత్నములైన జ్యోతిషశాస్త్ర సహాయము అక్కరలేకపోవునట్లు తెలుపబడినది. ధనము, సంతానము మున్నగు వ్యాధికథాకములతో మీ మీద జాతకములను మీరే వ్రాసికొని గలరు. ఇది యింటికి తీసుకువచ్చు. దీనిని 2 మాత్రము.

గ్రేట్ యిర్మియూ జ్యోతిషశాస్త్రము,

(8291)

ఖిలకొట్ట, విశాఖపట్నంబల్లా

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము

చరక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన, క్యాల్క్యులేషన్ ద్వారా మహామధ్యమ స్వరంకమును బోగొట్టును. క్యాల్క్యులేషన్ ద్వారా ఉండే రోగములను బోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. క్యాల్క్యులేషన్ ద్వారా బలము గలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మో వ్యాధి) మీదను, మో వ్యాధి మీదను పుట్టిన మచ్చలు, పొక్కులు బోగొట్టును. (చంకల్)

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము మూత్రములనుండే రోగములను బోగొట్టి, మూత్రమును క్షుద్రపరచును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము కుశ్రములలో ఉండే రోగములను బోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము యీజించినవారిలకు పుష్టిని నిచ్చును. గాయములకు కృతచింతనకు బలము గలిగించును. కృతచింతనకు ముసలితనమును బోగొట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాల్యము శరీరము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 కులముల తెల యొక్క 1.

40 కులముల తెల యొక్క 3.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హాన్స్ నోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు.

(8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

విశాఖపట్నంబల్లా

రక్తగోళమున రక్తముయొక్క తక్కువరకు పోగొట్టుటకును, రక్తమును రక్తముయొక్క గాంబిసి. ధర 2-10-0

ఇండియా సిల్కా నామ ఎక్స్ పోజిషన్ కలాలాభివృద్ధి కలాలాభివృద్ధి పంపబడును. (2978)

విశాఖపట్నంబల్లా సావంత్.

నెం 144 నవనవాడి, బాంబాయి.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం అగస్టు నెల మొదటి

తేదీ నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము ననుకరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ ధరలకు విక్రయమును అనుమతించు కొనుగోలులను చేయవచ్చును.

హిందూ దేశమునందు అరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువులకు ముఖ్యము అన్నిటిలో అంగీకారమును అనుమతించు కొనుగోలులను చేయవచ్చును.

నీ కేసుని నిర్ణయమునకు వ్యాపకాధికారిని సంప్రదించును.

హిందూ పరస్పరాయక

వస్తువు

చూడవలెన యావధిమూల తయారీ

(888) హిందూ నెం 12.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడింగు కంపెనీ,

సోల్ ఏజెంట్లు, కాకాడ.

అధికరణములు]

[బోధకములు

(2957)	తెనుగు	య.	అ.	క.
ప్రాంతమునకు	...	4	0	0
గ్రామమునకు	...	2	8	0
ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు	...	3	0	0
సివిల్ ప్రొవిడర్ కోడ్	...	5	0	0
క్రిమినల్ ప్రొవిడర్ కోడ్	...	6	0	0
ఎక్స్ ట్రా అండ్ అప్	...	3	0	0
లిమిటెడ్ అప్	...	2	0	0
ఇండియన్ పీల్ కోడ్	...	2	0	0
హిందూ (1921) అక్టోబర్ నెంబర్ 8	...	1	4	0
బొట్టు కేరీ ముద్ర వెబ్	...	1	4	0

విక్రొరియా డిపో

మైలాపూరు = మదరాసు.

తామర తైలము

కెల్వీన్ 1-కి 0-కి-0. బోస్టన్ యొక్క నేలు.
అమృతాంజనము డిపో, బాంబాయి శేక్ మద్రాసు

నమ్మకము (1842)

బంగారు, పెండిరత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును, వాతావరణపు మృత్యునైన నైకముయ్యబడును

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను ప్రాచీనతను పరిమైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట మంచిది. తయారుచేసిన వాటిని అతి శ్రద్ధావంత ఆర్డరు కేరీ తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారిలకు మామూలము నెరిపింపవచ్చును.

ఆనాగలము

ధిరకేళియైన ఆ నేక స్వర్ణ పతకములును, మొదటి కేరీయొక్క తామ్రములును బాంబాయి

వైద్యరత్న పండిత,

డి. గోపాలాచార్యగారి

రక్తశోధక

చర్మరోగములకు అమృతము వంటిది.

మొటిమలు, కురుపులు, ముసాహదలు, గుండ

మాలలు, సవామేళము, రసపట్టు, మేళావారి

రోగములను బోగొట్టును. చూడవలెన యావధిమూల తయారీ

చూపును. రక్తమును క్షుద్రపరచి శరీరమునకు ఆరోగ్యమును హెచ్చించును. తెల యొక్క 1-కి 2-కి 3-కి

చ్యవన ప్రాశస్త్య

కపోగలకు ముఖ్యము.

విశాఖపట్నంబల్లా, క్యాల్క్యులేషన్ ద్వారా మహామధ్యమ స్వరంకమును బోగొట్టును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము కుశ్రములలో ఉండే రోగములను బోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము యీజించినవారిలకు పుష్టిని నిచ్చును. గాయములకు కృతచింతనకు బలము గలిగించును. కృతచింతనకు ముసలితనమును బోగొట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాల్యము శరీరము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 కులముల తెల యొక్క 1.

40 కులముల తెల యొక్క 3.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హాన్స్ నోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు.

(8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.



వెంట్రుకలే అందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకమును చే త్వరపడు
ఊడినప్పుడు మొదలు వెంట్రుకలు పాడైపోవును.
అంతవరకు రానీయకద్దు.

నేడే

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు వెంట్రుకలు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నను, శిరో మాంద్య మున్నను,
యిది దివ్యవధును.

వెంట్రుకలు చిట్టాట గాని, గరుగు గాని యుండదు.

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెల్లదనమును గల్గి పట్టు
వలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినియా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము
విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లక్ష్యముగా రందరివద్దనున్న, సరకు లక్ష్యముగా
వారికధను గూడ దొరకును, తేకున్న,
సోలు యే వెంట్రుకలు:—

ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు

కెమికలు కంపెనీ,

(126) 155 జమ్మామశీదు, బొంబాయి

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అల్లెను కావలసినప్పుడు
"టెటో డిల్ బహార్" కు వ్రాయుము.
ఇది రిజర్వు చేయబడినది. ఆర్డరుపెట్టెనే గుణముగలది.
1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1 డ్రాము " " " 0-12-0
1 డ్రాము " " " 0-8-0
కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి
చునోవారమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

గాంధీ మహాత్ముని

సంహార జీవిత చరిత్రము

(3108)

'లోకమాన్య తిలకు' జీవితము ఉపన్యాసములు' 'పంజాబు దురంతములు' లోనగు
ఉద్బోధనముల రచించిన శ్రీయుత సూరిగొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది.
మహాత్ముని ప్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దిగంబుర్తి హనుమంతరావు
గారి ఉర్రోడ్దాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు. ఇటీవల చొక్కాయి,
టోపీ లేమండ వీరిన పటమునుకలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమాన్ద బోధిని.

పెద్దఅచ్చు. సంపూర్ణముగా ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య
నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౧.
వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను. ఆంధ్ర పరిషత్తు, జెజి వాడ.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును లోకానుయహర కస్తూరి మాత్రల పత్ర



సర్వోత్తమగు శాకియగు విశ్వకర్మకు
శాకికటిలేదని భారతముగా చెప్పబడుచు
ఉండినా అతనికిరమైన యేకమతపు పేరలేద
గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంజేతములేక
సేవించవచ్చును. ఈ మృత్యు శిశుు రి జ
రకు తాంబూలముతో గాని లేక కట్టి శోణి
తోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చున
ఎడల మందము అతీర్ణము మలబద్ధము చతి
వ్వరము వ్యర్థము మలేరియావ్యర్థము శిశుు
వారము, వర్ష, వడికము వరముల నొప్పి బల

హింద ఇంపు ఎంబా క్లెగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను వర్షరకు రానియ్యదు. బబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయో
గించిన రక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేచోట కూర్చుండ వల
సిన గుమస్తాను వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిస్త్రీలు కూడ ఈ మృత్యును సేవించి గుణమును పొ
దు చున్నారు. 250 మృత్యు గల సీసా 1-కి వెల ర. 0-4-0
ఒక సీసామొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0-4-0 ఒకసీసా
6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తే 1-8-0
12 సీసాలు " " 2-12-0
25 సీసాలు " " 5-3-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామ వైద్యశాల

(301-594)

మై నూ నె.

తండ్రి నిలాసము - చండిల్ మైసూరు.

మలయ చందనము.

గనేరియా అను పెంగోగమునకు ప్రకారము



వర్షములేదు. వివిధారితో పనిలేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, కచ్చు, అను మూడు
విధముల పెంగోగమును మూడు భా
టలతో మాన్యును. శ్రీల దునుకు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోధను.
(1251) డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0

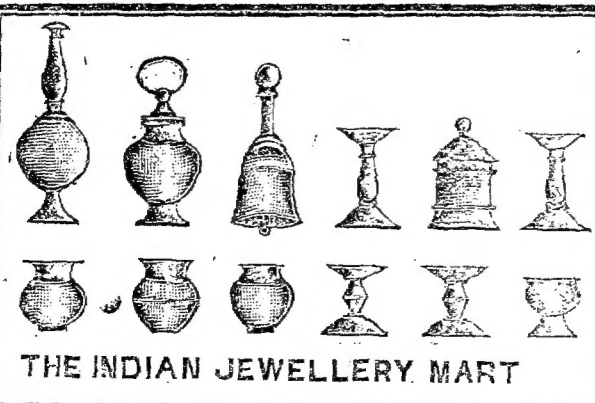
1 చండినీ (మలయచందనమున కనుపాదము) డబ్బీ 8-0-0

శ్రీ పాద వారి పంచాంగము

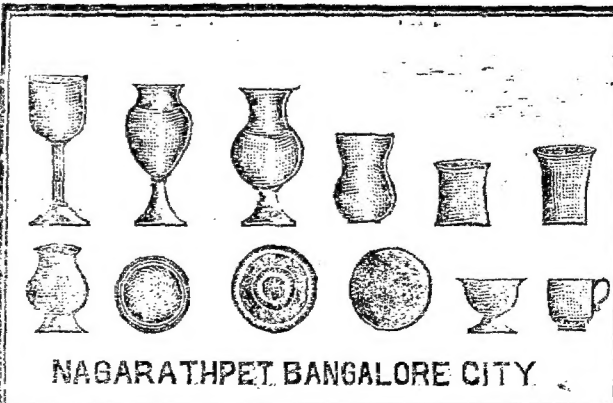
దుందుభి సంవత్సర పంచాంగము అచ్చుతో నున్నది.
మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందము నెరిగినవే.
వల 1-కి 0-2-8; నాలుగుప్రతులకు తక్కువ వీ.పి. చేయము.
ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను.
12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడవచ్చు దొరకవు.
గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

వెలనులదము!

మంచివెండితో
ఒకే శేకుతో
టంకము లేకనే
నిండా అంద
ముగాతయగు
చేసిన ఆట పా
మాడులు 24
గల ఒక సెట్టు
నవరాత్రిలో



THE INDIAN JEWELLERY MART



NAGARATHPET BANGALORE CITY

బొమ్మల వర్ణ
నుంచుటకున్నూ,
వడక యింటిలో
అలంకారముగా
నుంచుటకున్నూ,
అడవిడ్డలకుయినా
ముగా యిచ్చుట
కున్నూ పువయో
గకరము.

వెల సెట్టు 1-కి రూ. 15-0-0 బంగారు గిల్లు చేసిన సెట్టు 1-కి రూ. 20-0-0 పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆర్డరుతో 5 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా పంపవలయును.

(2375)

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్కెట్, పోస్టుబాక్సు నెం 40, నగరత్ పేట, బెంగుళూరు సిటీ.